

Vabaku

Aug- Oct 2010

Meeneemexemplaar / Your free copy

Musea in Suriname
Museums in Suriname

120 Jaar Javaanse immigratie
120 year of Javanese Immigration

Boskamp, een vissersdorp in ontwikkeling
Boskamp, the fishing village has taken off

Sky Emporium
onboard shopping

KING'S
DUTY & TAX FREE SHOP

ARRIVAL & DEPARTURE J.A.P. INTERNATIONAL AIRPORT
BORDER STORE ALBINA
BORDER STORE SOUTHDRAIN - NICKERIE
BORDER STORE MOLESON CREEK - GUYANA

Welkom

In Suriname leven veel culturen samen en daarom vinden we hier een enorme rijkdom aan levenswijzen en tradities. En we kunnen dus eigenlijk niet over dé cultuur spreken, maar alleen over een cultuur. Om cultuur beter te leren begrijpen, moeten we terug naar het verleden.

Musea vormen een belangrijk onderdeel van het culturele aanbod en de culturele infrastructuur van een land. Ze tonen uiteenlopende cultuurhistorische en natuurhistorische collecties. In een snel veranderende samenleving is voor de musea een belangrijke taak weggelegd: zij vormen als het ware het collectieve geheugen van het land. Musea worden vaak gezien als statische beheerders van het erfgoed. Deze opvatting is echter niet juist. In musea is erfgoed voortdurend in wording; dat is niet alleen nu zo, maar in het verleden was dat ook al het geval.

Een museum is een plaats waar dingen bewaard worden. Schilderijen, beelden of andere kunstwerken, bijvoorbeeld. Een museum laat zien wat bijzonder is. Dat kan in een gebouw zijn, maar ook buiten, in een Openlucht Museum. Er zijn heel veel musea in de wereld. Elk land heeft wel één of meer grote en bekende musea. Elk land heeft een eigen nationaal museum, maar ieder land heeft dan ook zijn eigen ontstaansgeschiedenis. Elk museum is uniek en laat de bezoeker kennismaken met een bepaalde cultuur, een land, een stad of een tijdperk.

Een museum is volgens de officiële definitie, in 1974 vastgesteld door de International Council of Museums (ICOM) en uitgewerkt in de Gedragslijn voor museale beroepsethiek.

“Een permanente instelling ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling, toegankelijk voor het publiek, niet gericht op het maken van winst, die de materiële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verworft, behoudt, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie en genoegen.”

De kunstwerken, de omgeving en de architectuur van het museum zeggen net zo goed iets over de stad en het land waarin het zich bevindt, als de geuren die in de straten hangen of de kleuren van de steden en het platteland of de karakteristieke smaken die in de kraampjes in stad en land te proeven zijn.

Musea geven als maatschappelijke instellingen betekenis aan kunst en cultureel erfgoed. Ze maken de ontstaansgeschiedenis en het verloop van de samenleving zichtbaar. Hoe ouder die ontstaansgeschiedenis hoe meer tentoonstellingen daarover. Met andere woorden landen met een heel lange historie zullen ook meer musea hebben. Wij hebben er niet zoveel. Slechts een handjevol. Maar van dit handjevol is er één uniek: het marron museum in de jungle.

En daar kunnen we met recht trots op zijn. Net zo trots als Nederland bijvoorbeeld, dat de meeste musea per vierkante kilometer ter wereld herbergt. Over het marron museum kunt u meer lezen in deze editie.

Welcome

Many cultures coexist in Suriname and as a result incredible riches in expressions of living and traditions are to be found here. And so we are in fact unable to talk about the culture but only about a culture. In order to learn to better understand culture we have to take a step back into history.

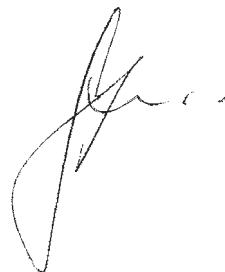
Museums make up an important part of the cultural supply and the cultural infrastructure of a country. They display diverse cultural and natural history collections. In a fast-moving world an important role is reserved for museums: they constitute in fact the collective memory of the country.

Museums are often perceived as static managers of the heritage. But this notion is inaccurate. In museums heritage is constantly in the making. This is not only the case nowadays, but was in the past as well. A museum is a place where things are kept. Paintings, sculptures or other works of art for instance. A museum shows what is special. This can be inside a building but also on the outside in an open air museum. There are plenty of museums around the world. Every country has one or more great and well-known museum too. Every country has its own national museum just like every country has its own genesis. Every museum is unique and acquaints the visitor with a specific culture, country, a city or an era.

According to the official definition established in 1974 by the International Council of Museums (ICOM) and elaborated in the Course of Behavior for museological professional ethic, “a permanent institution for the benefit of the community and its development, accessible to the public, not geared towards making profit, that acquires, preserves, scientifically examines, presents material evidence of man and his environment and informs about it for the purposes of study, education and pleasure”. The works of art, the environment and the architecture of the museum tell as much about the city and the country where it is situated as the scents in the streets or the colors of the cities and the country or the enticing aromas of the stalls in town or in the country side.

Museums as social institutions define art and cultural heritage. They manifest the development history and the course of the community. The older the genesis, the more exhibitions about it. In other words countries with a long history will have more museums as well. We do not have that many. Just a smattering. But in this handful one is unique: the Maroon museum in the jungle. And we can be justifiably proud of it. Just like The Netherlands for instance that houses the most museums per square meter in the world. You can read more about the Maroon museum in this edition.

Henk D. Jessurun

Dit in-flight magazine wordt uitgegeven door
This in-flight magazine is published by

SABAKU August - October 2010

TEKSTEN/TEXT

Desi Truideman
George Orie
Henk Hendriks
Rosita Leeftang
Ellen Ligteringen
Martin Panday
Jacques Noël

FOTOGRAFIE/PHOTOGRAPHY

Roy Tjin
Mirjam Marks
Collection K.I.T. Amsterdam
Totomboti collection

PRODUCTIE/PRODUCTION

Rudi Westerborg
Roy Tjin

VERTALING/TRANSLATION

Jacques Noël

REDACTIE/EDITOR

George Orie

EINDREDACTIE/FINAL EDITING

SLM Public Relations

VORMGEVING/GRAPHIC DESIGN

Carlito's Design, Amsterdam

ADVERTENTIES/ADVERTISING

Lisa Pantin/SLM PR Dept.
publicrelations@slm.firm.sr
Phone (597) - 465700 ext. 279

AUTEURSRECHT/COPYRIGHT

No part of this magazine may be reproduced,
stored in a retrieval system or resold without
the prior written consent of the publisher.
SABAKU makes every effort to check all infor-
mation, but cannot accept any responsibility for
errors or omissions.

Index

Reisadviezen / Travel Tips.....	5
Kaart van Suriname / Suriname Map.....	6
Totomboti, Pikinslee: Marronmuseum in de Jungle.....	11
Totomboti, Pikinslee: Marron Museum in the Jungle.....	11
Marron Museum On Site.....	16
Marron Museum On Site.....	16
Surinaams museum in Fort Zeelandia.....	20
Surinamese museum in Fort Zeelandia.....	20
Kindermuseum Villa Zapakara.....	26
The Villa Zapakara children's museum.....	26
Openluchtmuseum Fort Nieuw-Amsterdam.....	28
Outdoor museum Fort Nieuw-Amsterdam.....	28
Airbus A340 Entertainment handset gids.....	34
Airbus A340 Entertainment handset guide.....	34
Sky Emporium boordveköpen / Inflight shopping.....	35
Koto museum, De taal van de kleding.....	48
Koto museum, The language of dress.....	48
Het RK Bisdom Kerkelijk Museum.....	52
The RC Diocese Church Museum.....	53
Overzicht van musea in Suriname.....	55
Summary of museums in Suriname.....	55
Moneta Exotica in het Numismatisch Museum.....	56
Moneta Exotica in the Numismatic Museum.....	57
Het Musuem van de MAS.....	58
The MAS Musuem.....	59
Column /	62
120 jaar Javaanse Immigratie in Suriname.....	64
A 120 years of Javanese immigration in Suriname.....	65
Surinam Airways Adressen / Addresses.....	69
Fit tijdens de vlucht / Fit while flying.....	70
Voorbeelden van formulieren en formaliteiten voor reizen naar de VSA.....	71
Examples of forms and formalities when travelling to the USA.....	71
Theater Company Thalia.....	72
Boskamp, een vissersdorp in ontwikkeling.....	76
Boskamp, the fishing village has taken off.....	76
Suriname in feiten / Facts about Suriname.....	80

Cover:
Javaanse dans in Sana Budaya,
Paramaribo

Javanese dance at Sana Budaya,
Paramaribo

Reisadviezen

De volgende tips van de SLM zullen uw reis veraangenamen:

FASTEN YOUR SEATBELTS

Maak vóór de start en landing uw stoelriemen vast. Maak ze niet los, zolang het bordje 'fasten seat belts' is verlicht. Uit voorzorg kunt u uw riem de gehele reis losjes omhouden.

ONTSPANNING

Wij kunnen u voorzien van kranten en tijdschriften. Op de mid-Atlantische route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) kunt u met uw koptelefoon genieten van films en aangename muziek. Door de atmosfeer in de cabine en het stilzitten kunnen uw voeten opzwellen. Draag daarom ruimzittende schoenen of slippers.

SPECIALE MAALTIJDEN

Gebruikt u op doktersvoorschrift of uit geloofsovertuiging speciale maaltijden, dan serveren wij die graag. Maak uw verzoeken duidelijk kenbaar bij de reservering van uw vlucht.

GEZONDHEID

In het vliegtuig is de lucht droger dan daarbuiten. Drink daarom zoveel mogelijk tijdens een vlucht. Alcohol, koffie en thee onttrekken vocht aan het lichaam, beperk daarom het gebruik. Beweeg (zeker op lange vluchten) zoveel mogelijk. Op pagina 63 staan oefeningen die u in uw stoel kunt doen. De boordapotheek bevat medicijnen voor de meest voorkomende kwaaltjes. Gebruikt u medicijnen, neem die dan altijd mee in uw handbagage.

KINDEREN

Reist u met een baby? De steward(ess) maakt graag het flesje klaar. Waarschuw op tijd, dan hoeft uw kleintje niet te wachten. Op de mid-Atlantische route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) kunnen wij ook voor babyvoeding en luiers zorgen. Voor grotere kinderen hebben wij op die route speelgoed en boeken beschikbaar. Laat kinderen veel drinken. Geef u borstvoeding, drink dan zelf ook meer dan normaal. Geef de baby eventueel extra (lauw) mineraalwater. Geef uw baby bij start en landing een fopspeen of flesje met drinken, om de druk op de trommelvlies te verminderen. Een ouder kind geeft u een zuignoope of stukje kauwgum. Zelf kunt u eventueel ook geeuwen of slikken om de druk te verminderen.

ELECTRONISCHE APPARATUUR

In het vliegtuig mag u geen apparaten gebruiken waarin een zender of ontvanger zijn verwerkt. Radio's, mobiele telefoons, laptops en televisies werken namelijk storend op het gevoelige navigatiesysteem van een vliegtuig.

HANDBAGAGE

Iedere passagier mag één (1) stuk handbagage meenemen. Dat moet van een dergelijk formaat zijn dat u het kwijt kunt onder uw stoel.

De bergplaatsen boven uw hoofd zijn alleen bestemd voor lichte artikelen, zoals hoeden, mantels, bloemen en andere lichte artikelen. Open de klep voorzichtig, zodat er geen spullen uit vallen.

BAGAGE

Volwassenen en kinderen vanaf 2 jaar mogen tussen Paramaribo en Amsterdam maximaal 25 kilo bagage meenemen in de Tourist Class. In de Business Class geldt een maximum van 30 kg. Op vluchten van en naar de Verenigde Staten geldt een andere regeling. Daar mag elke passagier twee stuks bagage meenemen, met een afmeting van maximaal 158 cm (62 inch) (lengte + breedte + hoogte) en een gewicht van maximaal 22 kg (50 lbs). Heeft u meer bagage, dan moet u bijbetalen.

Voorzie zowel de binnen- als buitenkant van uw bagage van adresstickers. Deze hoeven aan de buitenkant niet voor iedereen leesbaar te zijn.

HERBEVESTIGING

Verblijft u ergens langer dan 72 uur, dan moet u tenminste 72 uur vóór vertrek uw gereserveerde door- of terugreis opnieuw bevestigen. Op de vluchten Paramaribo-Amsterdam v.v. is deze regel niet van toepassing. Wenst u een aangepaste maaltijd, rolstoel service of andere bijzondere dienstverlening, dan is het verstandig om dit verzoek opnieuw te bevestigen.

Dank voor uw vertrouwen in Surinam Airways.

Travel tips

The following Surinam Airways tips will make your flight more enjoyable:

FASTEN YOUR SEATBELTS

Before take off and landing, fasten your seatbelts and keep these fastened until the 'fasten seat belt sign' is turned off. As a precaution, you may keep your seatbelt loosely fastened during the entire flight.

RELAXATION

A selection of international newspapers and magazines is available on the mid-Atlantic route (Paramaribo-Amsterdam v.v.). And you can also enjoy music and films via headsets. Because of the cabin pressure and enforced sitting for several hours, your feet may become swollen. Wear, therefore, roomy shoes or slippers.

SPECIAL MEALS

Special meal requests, either because of medical or religious reasons can be fulfilled. Please advise us of this when making flight reservations.

HEALTH

The atmosphere inside the aircraft is dryer than that on the ground, therefore you should drink as much as possible during a flight. Alcohol, coffee and tea however, remove fluids from the body. Use these stimulants as little as possible. Move about as much as possible (especially on longer flights). On page 50 you will find exercises which you can do while sitting in your aircraft seat. The medical dispensary on board contains medicine for the most anticipated minor complaints. If you take medicine regularly, be sure to always place this in your hand baggage.

CHILDREN:

Are you traveling with a baby? The steward(ess) will gladly prepare the baby bottle for you. Please give sufficient advance notice so that your baby does not have to wait. On the mid-Atlantic route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) we can also provide baby food and diapers. For older children on this route we have toys and books available. The children must drink a lot. If you are breast-feeding, you should also drink more than normal. Give the baby also, extra tepid mineral water. By take off and landing, give your baby a pacifier or a bottle with liquid to lessen the pressure on the eardrums. Give an older child either candy or chewing gum. For yourself, you may either yawn or swallow to lessen the pressure.

ELECTRONIC APPARATUS

Once you are on board the aircraft you may not use electric equipment with transmitters and receivers. In addition, radios, cellular phones, laptops and televisions disrupt the sensitive navigation system and are not allowed.

HAND LUGGAGE

Every passenger is allowed one (1) piece of carry on hand luggage that fits easily under the aircraft seat. The luggage bins above your head are only intended for light articles such as hats, coats, flowers etc. Open the flap carefully so that items do not fall out.

LUGGAGE

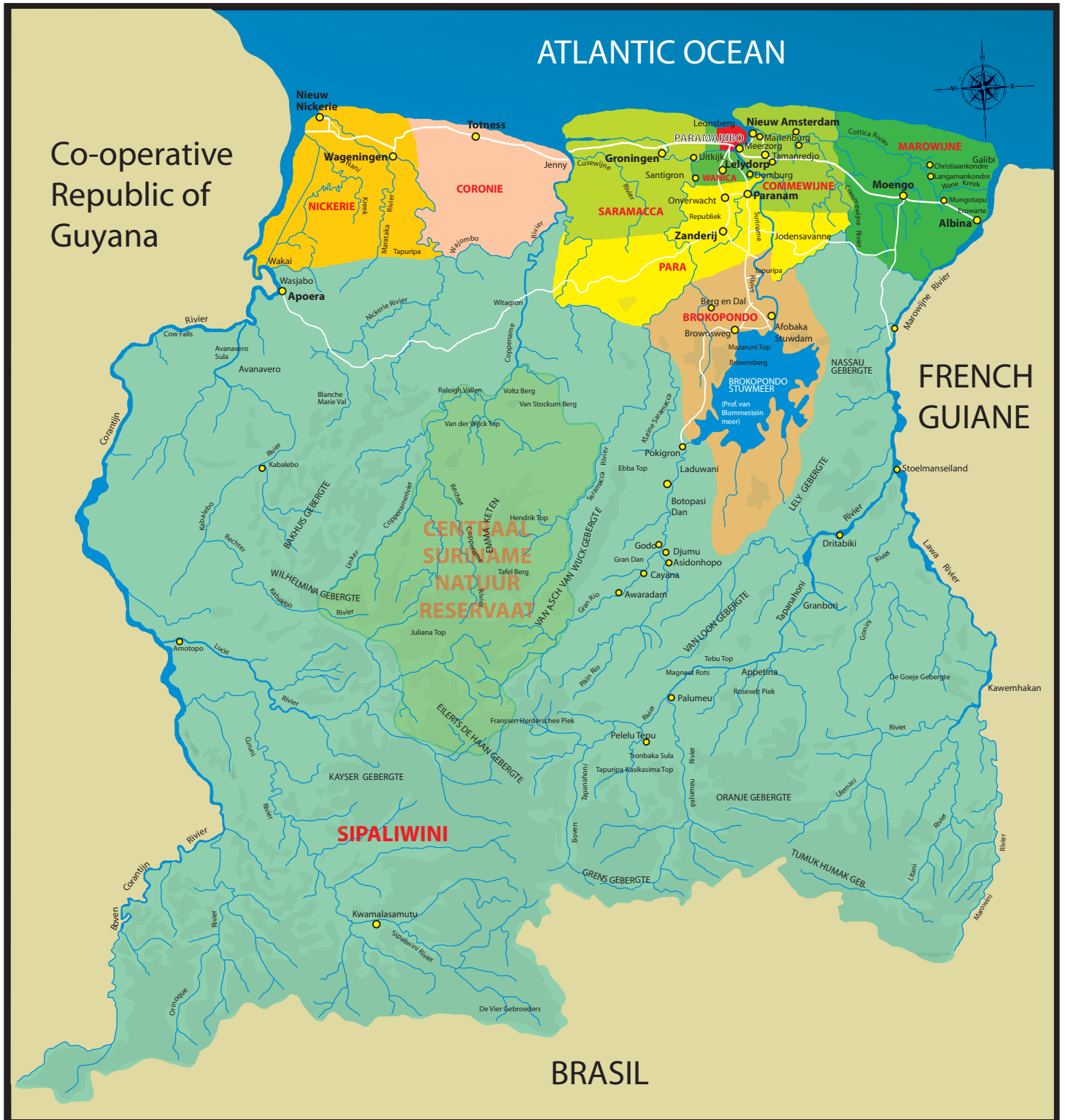
On the route between Paramaribo and Amsterdam, adults and children from the age of two, are allowed a maximum of 25 kilo luggage in Tourist class, and 30 kilo maximum in Business class. Different luggage regulations apply on flights to and from the United States. On this route every passenger is allowed two (2) pieces of luggage with a maximum dimension of 158 cm. (62 in.) (Length + width + height) and a maximum weight of 22 kg (50 lbs). If you have additional luggage then there is an excess baggage fee. Please place address stickers on both the interior and exterior of your luggage. On the exterior, these don't have to be readable for everyone.

RECONFIRMATION

If you are staying for longer than 72 hours, then at least 72 hours before your departure, you are asked to reconfirm your flight. On flights between Paramaribo and Amsterdam this rule is not applicable. If you require adjusted meals, wheelchair service or other special services, then please place your requests when reconfirming.

We thank you for flying Surinam Airways.

Suriname

10 Roulette Tables
8 Card Game Tables
Over 230 Brand New Slot Machines

Tropicana Hotel & Casino

Saramaccastraat 17

Tel (597) 520990

Fax: (597) 520996

Ontdek Suriname

Avontuur en vakantie gaan vaak samen. Het is maar net waar je op vakantie heen wilt.

Boek, als avontuur je trekt, een reis naar een vakantie-bestemming waar je weet dat avontuur op je wacht.

Combineer het aangenome, de vakantie, met het nuttige...de ontmoeting met wellicht vreemde culturen.

Droom van ontspanning en tijd voor jezelf.

Een reis van duizenden kilometers begint met een eerste stap: de stap aan boord van het SLM vliegtuig dat je naar je bestemming voert... Suriname, het kloppend hart van de Amazone.

Flora en fauna zullen je verbaasd doen staan over de wonderen van de natuur.

Gastvrijheid is in Suriname zowat een nationale sport. Ervaar de betekenis van een gastvrij onthaal.

Haast betekent in Suriname niet 'geen tijd hebben voor een ander'. Integendeel.

Idyllische plekjes zijn vooral in de districten, waar, in lang vervlogen tijden, plantages hebben gebloeid, makkelijk te vinden.

Jovialiteit is voor iedere Surinamer een tweede natuur. Je zult je als gast dan ook heel gauw 'thuis' voelen.

Kunst kijken in Suriname is een belevenis. Bouwkunst, houtsnijwerk, beeldende kunst en schilderkunst.

Land van water is de betekenis van het oud Indiaans woord Guiana, waar Suriname deel van uitmaakt.

Muziek, zang en dans zijn een trits. De Surinaamse muziek wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid in toon en in ritme, waar onmiskenbaar tonen in door klinken die hun oorsprong hebben in Afrika, Azië en Europa. Geen nood; laat je meeslepen, gooi gerust de beentjes los.

Natuurlijke grenzen markeren het Surinaams territorium, met in het oosten Frans-Guyana, Guyana in het westen, Brazilië in het zuiden en in het noorden de Atlantische Oceaan.

Openlucht recreatie is in Suriname precies wat daarmee bedoeld wordt. Het klimaat leent zich daar ook voor en er zijn mogelijkheden te over.

Palmenstranden zul je in Suriname niet vinden.

Behalve dan bij Galibi, een Indiaans dorp aan de monding van de Marowijnerivier. Op ongeveer een uur gaans van dit dorp ligt het unieke natuurreservaat Babunsanti waar jaarlijks tussen februari en augustus duizenden reuzenzeeschildpadden op de ongerepte zandstranden hun eieren komen leggen.

Quarteronen, halfbloeden in Latijns-Amerika, van wie één van de grootouders van een ander ras is, kom je in Suriname overal tegen. Maar...you'll see friends shaking hands, say how do you do, and you'll think to yourself "what a wonderful world." En dat is het ook.

Reserveer een package tour bij een van de lokale touroperators.

Sap van exotische Surinaamse vruchten zullen niet alleen je dorst lessen maar bovendien je dagelijkse behoefte dekken aan vitamines.

Tongstrelende gerechten uit de zeer gevarieerde Surinaamse cuisine zullen je waardering voor a taste of Suriname verder verhogen.

Uniek in de wereld zijn de naast elkaar gelegen moskee en joodse synagoge in het centrum van Paramaribo.

Verdraagzaamheid en respect voor elkaar, elkaars cultuur, elkaars geloof, elkaars politieke overtuiging zijn wezenskenmerken van de multi-etnische samenleving van Suriname.

Watervallen als de Raleighvallen, Wonotobo en Blanche Marie waar je een verkwikkende douche kan nemen na een dag door het regenwoud te hebben gelopen.

Xenofilie, de welgezindheid jegens buitenlanders en vreemdelingen, is de Surinamers niet vreemd. En dat zul je al heel gauw merken.

Yin en yang moeten na je vakantie in Suriname in evenwicht zijn. Yang (het mannelijke, actieve, scheppende, lichte) en Yin (het vrouwelijke, passieve, ontvangende, donkere), wordt de beheersing van alle natuurlijke processen toegedacht door de principes van de 'vijf elementen': water, aarde, hout, metaal en vuur.

Zeden en gewoonten zullen misschien een beetje vreemd aandoen, maar treedt ze onbevange en zonder vooroordeel tegemoet. Houd in gedachten dat wie verre reizen doet, vreemde volken ontmoet.

Discover Suriname

Adventure and vacation often go hand in hand. It is only a question of where you want to spend it.

Book a flight, if adventure appeals to you, to a vacation destination where adventure awaits you.

Combine pleasure, the vacation, with the useful...meeting strange cultures most probably.

Dream about relaxation and time for yourself.

Embark on a journey by taking the first step: boarding an SLM flight for a trip to Suriname, beating heart of the Amazon.

Flora and Fauna will make you stand in awe of the wonders of nature.

Generosity is almost a national sport in Suriname. Experience the meaning of a warm welcome.

Haste in Suriname does not mean "not having time for one another".

Idyllic spots are easy to find, especially in the country, where in days long gone, plantations flourished.

Joviality is second nature to every Surinamer. As a guest you will "feel at home".

Knowing art in Suriname is an experience. Architecture, woodcarving, visual arts and painting can be admired in Paramaribo.

Land of water is the meaning of the old Indian word Guaiana, of which Suriname is a part.

Music song and dance are a trio. The Surinamese music is characterized by a great variety in tone and rhythm, with unmistakable African, European and Asian accents.

Allow yourself to be swept away, hit the dance floor.

Natural borders delimit the Surinamese territory, French-Guyana in the east, Guyana in the west, Brazil in the South and the Atlantic Ocean in the north.

Open air recreation in Suriname is exactly what is meant. The climate lends itself to it and the possibilities are endless.

Palm beaches you will not find in Suriname. Except for Galibi, an Indian village at the Marowijne estuary. About an hour's walk from this village is the unique nature reserve Babunsanti where every year between February and August thousands of giant sea turtles come to lay their eggs on the pristine beaches.

Quadroons, half-casts in Latin America you will meet everywhere in Suriname. But... "you'll see friends shaking hands, say how do you do, and you'll think to yourself, what a wonderful world".

Reserve a package tour with one of the local tour operators.

Suriname juice from exotic fruits will not only quench your thirst but supply you with the daily requirements of vitamins.

Tidbits or five course pleasing-to-the-palate-meals from the very diversified Surinamese cuisine will increase your appreciation for a taste of Suriname even more.

Unique in the world are the mosque and Jewish synagogue standing next to each other in the center of Paramaribo.

Value tolerance and respect for each other, each other's religion, each other's political convictions are essential features of the multi ethnic society in Suriname.

Waterfalls like the Raleigh Falls, Wonotobo and Blanche Marie where you can take an invigorating shower after a day of walking the soles of your shoes in the rain forest.

Xenophilia or being well-disposed towards foreigners. Something Surinamers are familiar with. And you will notice very quickly.

Yin and Yang must be in equilibrium after your holiday in Suriname. Yang (the male, active, creative, light) and Yin (the female, passive, receiving, dark), becomes the control of all natural processes intended by the principles of and the "five elements": water, earth, wood, metal and fire.

Zestful usage of customs and traditions might appear strange but approach them without inhibitions and prejudice. Remember that you encounter strange people on far-away journeys.

Sabaku

Sabaku, zo heet dit in-flightmagazine van Surinam Airways. Je spreekt het uit als 'sabbakoe', met de klemtoon op de laatste lettergreep. Sabaku is het Surinaamse woord voor reiger.

In Suriname leven achttien soorten reigers, waarvan er vier 'sabaku' worden genoemd. Deze kleine, sierlijke vogels zijn uitgerust met lange poten en een lange, krachtige snavel. De verschillende soorten leven vaak met elkaar samen. Bij zonsopkomst verlaten de sabaku's collectief de gemeenschappelijke slaapverblijven in de mangrovebossen langs de rivier. Een kolonie vliegende reigers biedt een indrukwekkende aanblik. Aan het eind van de dag keren de vogels opnieuw in groepen terug naar hun onderkomens voor de nacht. Het wit van hun veren steekt dan mooi af tegen het roze of purper van de avondhemel. Sabaku's zijn sociale vogels: ze slapen en broeden gemeenschappelijk.

In Paramaribo vinden we een broedkolonie en slaapplek van sabaku's langs de Surinamerivier aan de monding van de Van Sommelsdijckskreek.

"SABAKU" is the name of Surinam Airways in-flight magazine. It is pronounced as "SA-BA-KOO" with the emphasis on the last syllable. Sabaku is the Suriname word for the snowy egrets (and some other species of egrets). Snowy egrets are small, graceful, long-legged birds with a long, pointed, powerful bill.

Sabakus are social birds. In Suriname, tens of thousands of sabakus breed and roost communally in the mangrove forests along the Atlantic coast. At sunrise, the birds leave the communal roost and nesting sites within a short period of time. The stream of sabakus flying to their feedings grounds forms an impressive spectacle. At dusk, they return again in flocks to spend the night in the mangroves. The white wings of the sabakus then form a startling contrast with the pink or purple colour of the early evening sky.

In Paramaribo, a breeding colony and nocturnal roost of sabakus, among which several snowy egrets, is found in the mangroves bordering the Suriname River at the mouth of the Van Sommelsdijckskreek.

Martin Panday

Marronmuseum in de Jungle

In februari van dit jaar werd het eerste Marronmuseum ter wereld in ons eigen binnenlands dorp Pikinslee aan de Boven Suriname geopend. Deze permanente expositie van kunst en cultuur van de Marrons kreeg de naam Totomboti. Totomboti is een specht met een stevige snavel waarmee hij een gat in een boom tikt. Uit dit gat haalt de specht zijn voedsel, terwijl hij daar ook een tijdje verblijft. Na verloop van tijd verlaat de specht dit tijdelijk onderkomen en de verlaten woonst wordt een welkome verblijfplaats voor andere vogels die een veilig onderdak zoeken, maar die niet zo'n stevige snavel hebben om er zelf een te maken. En dat is nou ook de gedachte achter deze bewaarplaats voor kunstwerken.

Totomboti, Pikinslee

Marron Museum in the Jungle

In February of this year the first ever Maroon museum in the world was opened in our own interior village Pikinslee on the upstream Suriname River. This permanent exhibition of Maroon art and culture received the name Totomboti. Totomboti is a woodpecker with a strong beak who makes a whole in a tree. The woodpecker gets his food from this hole, while he will also make it his home for a while. After some time the woodpecker leaves this temporary abode and the abandoned home becomes a welcome quarters for other birds looking for a safe shelter but don't have a beak strong enough to make their own. This is the underlying idea behind this repository of art works.

Totomboti is een specht met een stevige snavel waarmee hij een gat in een boom tikt. Uit dit gat haalt de specht zijn voedsel, terwijl hij daar ook een tijdje verblijft. Na verloop van tijd verlaat de specht dit tijdelijk onderkomen en de verlaten woonst wordt een welkome verblijfplaats voor andere vogels die een veilig onderdak zoeken, maar die niet zo'n stevige snavel hebben om er zelf een te maken. En dat is nou ook de gedachte achter deze bewaarplaats voor kunstwerken.

Het museum is tot stand gekomen in een samenwerkingsverband van de Surinaamse stichting Totomboti, en haar Nederlandse partner, de Vereniging Steungroep Totomboti. Hoe het allemaal begonnen is, ruim anderhalf jaar geleden, vertelt Humphrey Schmidt lid van de Vereniging Steungroep Totomboti en destijds de projecttrekker.

"De stichting Totomboti werd in het leven geroepen om zich bezig te houden met het maken van kunstwerken. Ter ondersteuning van deze activiteiten werd in Nederland de steungroep Totomboti opgericht. De steungroep zorgde voor promotie en verkoop van kunst en in dat kader werd ook een expo georganiseerd, waarbij een vertegenwoordiger van de stichting naar Nederland kwam. Tijdens zijn bezoek oriënteerde deze vertegenwoordiger zich wat breder in de museum- en kunstwereld en stelde de vraag of het cultureel erfgoed van de marrons op een soortgelijke manier zou kunnen worden beschermd en behouden. Na zijn terugkeer in Suriname legde hij dit voor aan de stichting en deze besloot om samen met de steungroep onderzoek te doen naar de haalbaarheid van deze gedachte. Om na te gaan welke mogelijkheden er liggen voor deze visie en de kansen en bedreigingen voor het cultureel erfgoed van de marrons in kaart te brengen. Op basis van die analyse werd een plan gemaakt voor de opzet van het museum, waarbij als uitgangspunt gold dat het realistisch, uitvoerbaar en duurzaam moest zijn.

In dit plan werd een visie uitgewerkt waarin de 3 E's als doelstelling werden nagestreefd, te weten Economische ontwikkeling, Emancipatiebevordering en Educatie."

Zo werd de basis gelegd voor een museum met een werkelijk multifunctioneel karakter.

In Nederland zocht Schmidt een partner die het plan wel zag zitten en vond deze in 'Impulsis', een Nederlandse organisatie die projecten in het kader van de ontwikkelingssamenwerking ondersteunt. Met de backing van deze organisatie kon daadwerkelijk met de bouw van het museum van start worden gegaan, onder voorwaarde van een eigen inbreng van de gemeenschap van Pikienlee. Die inbreng bestond niet in geld, maar in natura, voornamelijk uit onbezoldigde arbeid en materialen.

Maar met de bouw van het museum alleen zou de achterliggende gedachte nog niet zijn uitgekristalliseerd; aan de personele en cosmetische infrastructuur moest nog worden gewerkt.

Op dat moment kwam de Twinningfaciliteit van de Nederlandse Ontwikkelingssamenwerking (UTSN) in beeld. Deze faciliteit heeft als doel om gezamenlijke activiteiten van Nederlandse

en Surinaamse maatschappelijke organisaties te financieren, wanneer deze - bijvoorbeeld door kennisuitwisseling, capaciteitsversterking en institutionele versterking - op een duurzame wijze bijdragen aan een verdieping en verbreding van de huidige samenwerkingsrelatie.

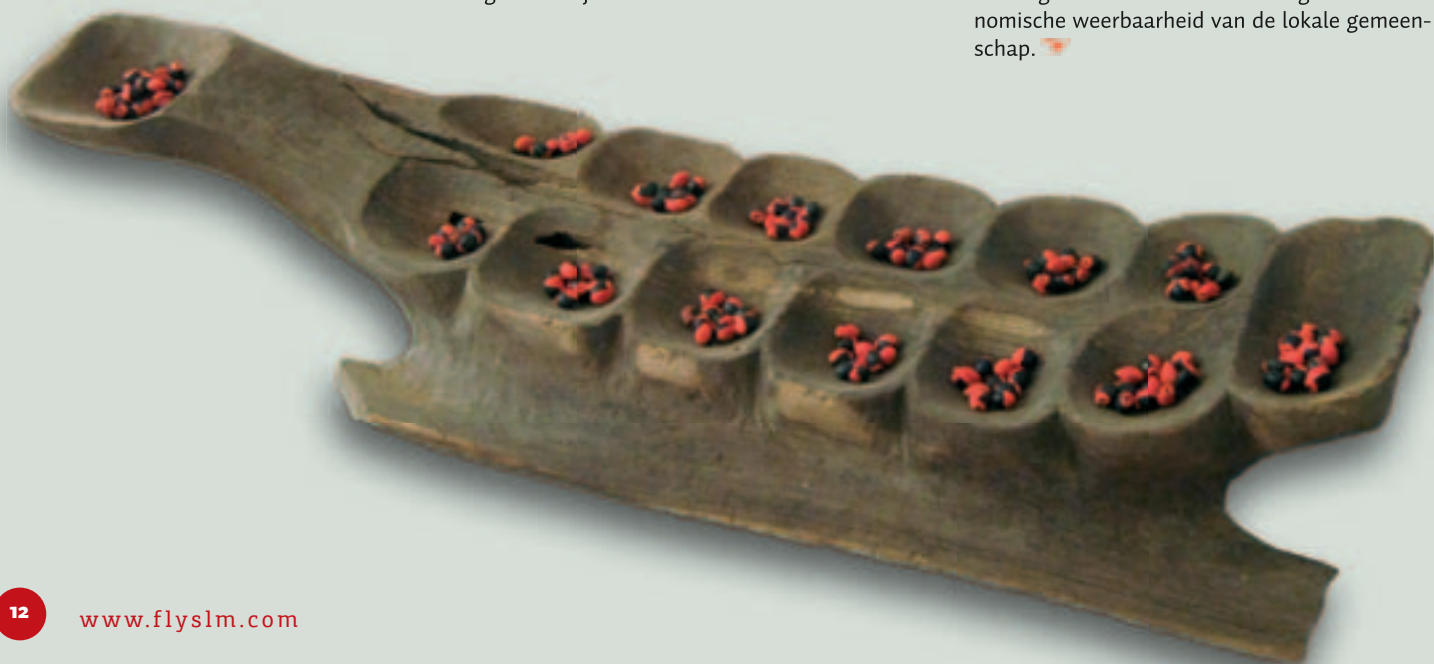
Het plan werd door UTSN gehonoreerd en vandaag de dag staat niet alleen het museum er maar is ook de visie van de initiatiefnemers grotendeels verwezenlijkt.

In de achterliggende periode is een aantal trainingen verzorgd, het cultureel erfgoed werd conform het collectieplan verzameld, er werd een demonstratiehut opgezet en met het museum compleet ingericht en beveiligd.

Omdat de partners in het project op een economisch verantwoorde manier met de financiën wisten om te gaan, bleef aan het eind van de fysieke oplevering van het project nog wat geld over. Met dat geld werden nog wat randapparatuur en een generator aangeschaft, naast beamers, pc's, en een projectiescherm. Dat betekent dat het museum niet meer beperkt is tot openingstijden overdag, maar ook in de avonden kan worden bezocht. Maar wellicht belangrijker nog is dat dankzij de moderne apparatuur het cultureel erfgoed doelmatig kan worden bewaard en op een effectieve manier kan worden tentoongesteld.

Het Marronmuseum Totomboti is ontegenzeggelijk een uniek product in het toerisme van Suriname. Er staat nu een museum in een gebied waar er nog nooit eerder een heeft bestaan. Dat brengt een belangrijk leerproces met zich mee. Niet alleen voor de bezoekers, maar zeker ook voor de gemeenschap van Pikienlee. Tijdens dit proces zal veel geleerd worden om uiteindelijk te komen tot een professionele setting.

De verwachting is dat met de voorzieningen die zijn getroffen om bezoekers te accommoderen de toestroom van toeristen naar Pikienlee zal toenemen, waardoor een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de versterking van de economische weerbaarheid van de lokale gemeenschap. 🍌

The museum came into being through a cooperation of the Surinamese foundation Totomboti and its Dutch partner, the Association Support Group Totomboti. Humphrey Schmidt, member of the Association Support Group and formerly project manager, tells us how it all started, more than a year and a half ago.

"The foundation Totomboti was called into being to make works of art. For the support of these activities the support group Totomboti was established. They took care of promotion and sales of art. Within that scope an exhibition was organized whereby a representative of the foundation traveled to The Netherlands. During his visit the representative acquainted himself more with the museum- and art world and asked the question if the cultural heritage of the Maroons could be protected and nurtured in a similar manner. After his return to Suriname he submitted this idea to the foundation whom decided to research, in cooperation with the support group, the feasibility of this thought. The different possibilities of this vision had to be explored in order to map the opportunities and liabilities for the Maroon cultural heritage. Based on this analysis a plan was elaborated for the set-up of the museum with the basic principle that it had to be realistic, feasible and sustainable.

The plan contained a vision whereby the three E's were aimed for viz. Economic development, Emancipation stimulation and Education."

This way a basis was established for a museum with a true multifunctional character.

In The Netherlands, Schmidt went looking for a partner showing belief in the plan. He found 'Impulsis', a Dutch organization that supports

projects within the scope of the development cooperation. With its backing the actual construction of the museum could get started under the condition that the community of Pikinslee made a contribution of their own. This contribution did not consist of money but was in kind, mainly unpaid labor and materials.

But with the construction of the museum the underlying thought would not have taken shape yet; there was still work to be done to the personnel and cosmetic infrastructure.

This is when the twinning facility of the Dutch development cooperation (UTSN) came into the picture. The objective of this facility is to finance joint activities of Dutch and Surinamese social organizations when – through the exchange of knowledge, capacity and institutional reinforcement – they contribute in a sustainable way to the deepening and broadening of the present cooperation relationship.

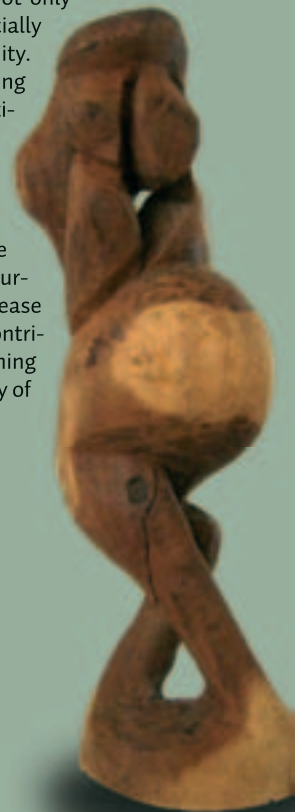
The plan was accepted by UTSN and today not only the museum has been built, but the vision of the initiator has been achieved for the major part. During the past period a number of trainings have been given, the cultural heritage has been gathered in accordance with the collection plan, a demonstration hut was established and the museum was completely equipped and made burglarproof.

Because the partners in the project managed the finances in a sound way, some money was left at the physical completion of the project. The money was used to purchase some peripheral equipment, a beamer, pc's and a projection screen. This means that the museum is not limited anymore to opening times during the day but can be visited at night as well.

But maybe more important is the fact that thanks to the modern equipment the cultural heritage can be stored efficiently and displayed in an effective manner.

The Totomboti Maroon museum is undoubtedly a unique product for Suriname's tourism. A museum stands in an area where there was never one before. This brings along an important learning process. Not only for the visitors, but especially for the Pikinslee community. A lot will be learned during this process to arrive ultimately at a professional setting.

The expectations are that with the facilities created to accommodate visitors the number of tourists to Pikinslee will increase creating a substantial contribution to the strengthening of the economic resiliency of the local community. ➤

The easy way to pay

Gemakkelijk geld opnemen en betalingen verrichten in Suriname?

Met uw buitenlandse pinpas met het Maestro logo of met uw creditcard met het MasterCard logo is het nu nog **gemakkelijker** om **geld op te nemen en betalingen te verrichten** in Suriname!

U kunt met deze passen terecht bij de vele **geld- en betaalautomaten** van DSB Bank!

- Gemakkelijk geld opnemen, beltegoed kopen en betalingen verrichten, 24 uur per dag, 7 dagen in de week
- Veilig, u heeft altijd gepast geld op zak
- En voordelig!

U herkent onze geld- en betaalautomaten aan ons logo.

DSB Bank, Hendk Arronstraat 26 - 30, P.O. Box 1806, Paramaribo, Suriname,
T. + 597 47 11 00, F. + 597 41 17 50, Swift: SURBSRPA,
www.dsbbank.sr, info@dsbbank.sr

Ondernemen
over de grens

Ik denk aan Suriname als ondernemer

U hebt een goed bedrijfsidee, dat weet u. Elke keer als u in Suriname bent, komt die gedachte weer op. Maar ook de twijfel. Hoe begin je dáár een bedrijf, als je in Nederland woont? IntEnt weet hoe. Onze adviseurs kennen niet alleen de situatie. Ze weten ook wat het betekent om als ondernemer te starten.

Met IntEnt verzekert u zich dus van een goede voorbereiding. En via onze contacten* bouwt u snel uw eigen netwerk op.

IntEnt Nederland
+31 (0)70 305 18 20

IntEnt Suriname
+597 472 825

www.intent.eu

IntEnt

* Wij onderhouden goede contacten met ondernemers, instanties, banken, bedrijfsverenigingen, participatiemaatschappijen en de Kamer van Koophandel.

TeleG. Roaming

U bent op reis.

**Met TeleG.,
bijna overal bereikbaar**

- ➔ **Selecteer " Network Selection "**
- ➔ **Selecteer " Manual "**
- ➔ **Selecteer het netwerk
waarop u wilt roamen**

Voor het bellen toets in:
+ daarna de landencode
gevolgd door het telefoonnummer.

USA/Trinidad:
GSM1900/GSM850 MHz toestel

www.teleg.sr

TeleG.
IT'S YOURS

Marron Museum On Site

George Orie

Museums in the world come in many kinds and sizes, varying from internationally famous to local ones with a limited setup and collection. A museum is a permanent institution, non-profit making, at the service of the community and its development, accessible to the public, that collects, cares for, researches and exhibits material and immaterial evidence of humankind and its environment and provides information for studying, educational and recreational purposes. Museums are often government institutions but there are many, often small private ones as well. In most cases nowadays a foundation or association is the owner and/or manager of such a museum. This is the case for the Maroon museum Totomboti, where, the name says it, maroon works of art are stored and exhibited. As a rule museums are situated at strategic places in the city. But for every rule there must be some exception...

Er zijn vele soorten en maten musea in de wereld, variërend van internationaal befaamde tot lokale musea met een beperkte opzet en collectie. Een museum is een permanente instelling, zonder winstbejag, ten dienste van de gemeenschap en van haar ontwikkeling, toegankelijk voor het publiek, die de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verzamelt, bewaart, onderzoekt en tentoonstelt en hierover informatie verstrekt voor studie, educatie en recreatie. Musea zijn vaak in bezit van overheidsinstellingen, maar er zijn vele, vaak kleine particuliere musea. Meestal is een stichting of vereniging tegenwoordig de eigenaar en/of beheerder van zo'n museum. Zo'n museum is het Marron museum Totomboti, waar, de naam zegt het al, marron kunstwerken worden opgeslagen en tentoongesteld. Musea staan als regel op strategische plaatsen in een stad. Maar op elke regel is er wel een uitzondering...

Marronkunst

Kunst is in grote mate verweven in het bestaan van de Marrons. Daarmee wordt in de eerste plaats het figuraal houtsnijwerk bedoeld, terwijl de kunst slechts dan als authentiek wordt beschouwd, wanneer zij in de inheemse traditie tot stand is gekomen, ten behoeven van de eigen cultus of andere gebruiken.

Hout is veruit de meest gebruikte grondstof in de Marronkunst. Met betrekking tot de hoofdmotieven kan worden opgemerkt dat de Marronkunst hoofdzakelijk in dienst staat van de cultus. Het is goed ons daarvan voortdurend

bewust te zijn wanneer verder de vormgeving van de kunstwerken aan de orde komt. Kunst om de kunst komt in de Marron cultuur als regel slechts zeer zelden voor, hetgeen overigens niet belet dat er uiteindelijk toch kunst ontstaat.

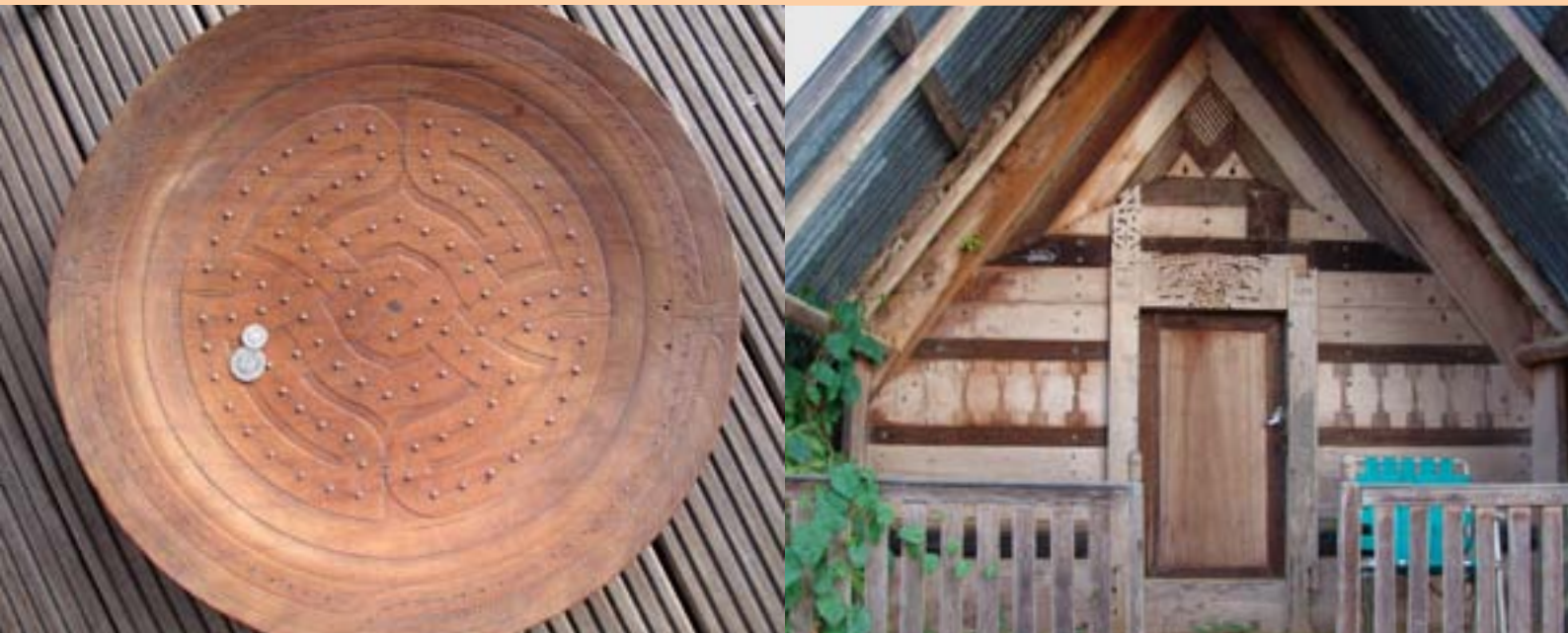
Uit lokaal onderzoek is vaker gebleken dat er wel degelijk esthetisch bewustzijn bij de Marronkunstenaar aanwezig is. Zo heeft elke houtsnijder, hoezeer ook gebonden aan de vormtraditie van zijn stam, zijn eigen persoonlijke stijl, die door zijn vakgenoten en door kenners uit zijn omgeving zonder moeite onderscheiden wordt. Ambachtelijk beschouwd is in de

Marronkunst meer dan opvallend hoe vrijwel alle objecten uit één enkel blok hout gehouwen en gesneden zijn. Dit gebeurt hoofdzakelijk met de dissel, een houtbewerkinggereedschap dat lijkt op een bijl maar met het stalen blad dwars op de steel; het wordt ook als mes gebruikt voor het glad afwerken van bijvoorbeeld ruwe boomstammen of ander ruw bewerkt hout.

Het is een overtuigend bewijs van stielvaardigheid dat ook kwetsbare vormen niet in onderdelen vervaardigd en daarna aan elkaar gezet worden, doch vanaf het begin in het geheel van de uitwerking voorzien zijn.

Esthetische overwegingen spelen zoals eerder opgemerkt, een voorname rol in een groot aantal activiteiten van koken tot haren kammen. Traditioneel is de betekenis van een kunstvoorwerp nauw verbonden met de sociale context waarin het werd vervaardigd. Wie is de maker, voor wie werd het gemaakt en wat is de verhouding tot de ontvanger. Deze factoren dragen allemaal bij aan de instandhouding van sociale betrekkingen, waarvan de belangrijkste de echtelijke verhouding is.

De Saamaka's, een van de marronstammen waaronder Ndyuka, Matawai, Kwinti, Pamaka

Maroon art

Art is closely interwoven with the Maroons existence. Figural wood carving is meant in the first place while art is only considered authentic when it has come about according to the native tradition for the benefit of their own cult or other usages.

Wood is by far the most widely used material in the Maroon art. With regard to the primary motives it should be noted that the Maroon art is entirely at the service of the cult. It is good to be continuously aware of this fact when the design of the art comes up for discussion.

Art for the sake of art very rarely happens in the Maroon culture, which does not prevent art from originating eventually anyway.

From local research it appears that there is an esthetic awareness present within the Maroon artist. Every wood carver, however much bound by the form tradition of his tribe, has his own personal style, which is recognized effortlessly by his fellow craftsmen and connoisseurs from his vicinity. From a workmanship point of view it is remarkable how almost all objects are carved and cut from a single piece of wood. This is done mainly with the adze, a cutting tool that

resembles an axe but with a curved blade set at a right angle to the handle; it is also used as a knife for the smooth finishing of raw timber or other unfinished wood.

It is convincing proof of craftsmanship that fragile forms are not made in separate parts and then assembled but are foreseen in the elaboration from the very beginning.

As noticed earlier esthetic considerations play an important part in a large number of activities from cooking to combing hair. Traditionally speaking the meaning of a work of art is linked to the social context within which it was

en Aucauners, suggereren dat alle houtsnijwerk en kalebaskunst in abstracte zin naar zaken tussen man en vrouw verwijzen.

Als bij ons in Suriname het woord houtsnijwerk is gevallen, komen onmiddellijk bankjes en panelen in beeld. Iedereen die wel eens in Hotel Torarica is geweest heeft de schitterende panelen die de lobby daar versieren kunnen bewonderen. En ventende Marrons die uit hout gesneden objecten aanbieden zijn niet vreemd in het straatbeeld van Paramaribo.

Houtsnijkunst wordt vooral beoefend door Marronmannen en wordt toegepast op korjalen, pagaaien, bankjes, de bekende Afrokammen en bouwkundige decoraties. Bankjes nemen hier een belangrijke plaats in. Ze zijn een belangrijk onderdeel van een marronhuis en iedereen neemt zijn eigen bankje mee naar een activiteit. Korjalen, dat zijn boten gemaakt van uitgeholde boomstammen, behoren tot een van de grootste triomfen van de Marronkunst en technologie. De boeg, de achterstevan en vaak ook de zitplaatsen zijn met houtsnijwerk versierd.

In de houtsnijkunst zijn globaal vier decoratiestijlen te onderscheiden, die terug te vinden zijn in alle kunstvoorwerpen. In de loop der tijden hebben de decoratietechnieken belangrijke veranderingen ondergaan. Vaak wordt een enkel nieuw idee snel overgenomen door anderen en raakt zo in de mode. Uit deze vormen van creatieve vernieuwingen en de uiteenlopende reacties erop in verschillende dorpen ontstaat een aanzienlijke regionale diversiteit. Dit uit zich in algemene stijlverschillen tussen de verschillende Marrongroepen. De motieven uit de houtsnijkunst hebben geen symbolische betekenissen of boodschappen, maar meer een decoratieve betekenis. Vorm, kleur, vakmanschap, sociale functie en emotionele binding bepalen het karakter van het eindproduct.

Andere kunstvormen

Een andere kunst die door zowel mannen als vrouwen wordt beoefend is de kalebaskunst.

We kennen de kalebas meer als gebruiksvoorwerp, om uit te drinken of zelfs te eten, dan als kunstvoorwerp. Het inkerven van de binnenkant van de kalebassen gebeurt door vrouwen met een glasscherf. Mannen bewerken de buitenkant met gereedschap dat ze ook voor de houtsnijkunst gebruiken. Er zijn ten minste zeven soorten kalebassen die voor verschillende toepassingen worden gebruikt. De middelgrote bakken krijgen meestal complexe motieven en worden veel door de vrouwen gebruikt.

De geschiedenis van de kalebaskunst van de Marrons is niet los te zien van die van de Inheemsen. Beide groepen onderhielden contact met elkaar, produceerden soms gezamenlijk, deden aan ruilhandel en namen stijlen van elkaar over. De afgelopen drie eeuwen werden de kalebassen met verschillende technieken in verschillende stijlen gedecoreerd.

De textielkunst, tot slot, geeft uiting aan de fundamentele ideeën van de Marrons over de menselijke individualiteit. Zij hebben de overtuiging dat gebeurtenissen en daden uit het verleden op bepaalde manieren het heden bepalen. Ieder lid van de gemeenschap bezit een unieke sociale identiteit ontstaan bij geboorte door omstandigheden of rituelen. De vorming van de persoonlijke identiteit gaat door tijdens de ontwikkeling en zelfs na de dood. Naast individualiteit dient de kleding om aan te geven tot welke van de zes groepen marrons men hoort. De textielkunst verandert voortdurend en men kan zeker spreken van mode.

Capes zijn onderdeel van het dagelijkse leven en vrouwen kunnen met hun kunst imponeren. Naast het borduurwerk ontstonden nieuwe technieken zoals het patchwork en later een andere applicatietechniek met gebogen figuren, het zogenaamde abena kamisa applicaties. Kleurenesthetiek is een belangrijk aspect van de marronkunst, een scherp contrast is belangrijk. In het begin werden er voornamelijk drie dominante kleuren gebruikt namelijk rood, wit en blauw/zwart. Later werden ook geel, roze,

lichtblauw en groen gebruikt. Symmetrie staat centraal in de esthetiek, de symmetrie van het lichaam is ideaal.

Uniek toeristisch product

Marrons verwijst in het Nederlands meestal naar gevluchte West-Afrikaanse slaven die in stamverband in de oerwouden van Suriname zijn gaan leven, en hun afstammelingen.

Marronvolken worden heden ten dage behalve in Suriname aangetroffen in landen zoals Frans-Guyana, Brazilië, Colombia, Venezuela op Jamaica, in Panama, Haïti en zelfs Mexico.

Maar de Surinaamse Marroncultuur wordt niet onterecht wel eens het best bewaarde stukje Afrika buiten Afrika genoemd.

Totomboti is ontegenzeggelijk een uniek product in het toerisme van Suriname.

Het is een museum on site, omdat het staat in een gebied waar men niet zo gauw een museum zou verwachten: in de jungle; in het tropisch regenwoud van Suriname. Het is niet alleen de bewaarplaats bij uitstek van het cultureel erfgoed van de marrons, maar ook de plek waar deze kan worden tentoongesteld en behouden blijven. De kennismaking met dit genre erfgoed zal misschien het besef doen groeien dat de Marron houtsnijder een ook aan onze begrippen beantwoordend volwaardig kunstenaar is. ➤

made. Who is the maker, for whom was it made and what is the relationship to the recipient. All these factors contribute to the preservation of social relations with marriage being the most important one.

The Saamaka's, one of the Maroon tribes that include the Ndyuka, Matawai, Kwinti, Pamaka and Aucaners, suggest that all woodcarving and calabash art refer in an abstract sense to matters between husband and wife.

In Suriname when the word woodcarving is used the little benches and panels come immediately to mind. Anybody having been to hotel Torarica could admire the brilliant panels that decorate the lobby. And Maroons peddling wood-carved objects are a familiar sight in the streets of Paramaribo.

The woodcarving art is practiced mainly by Maroon men and is applied to canoes, paddles, benches, the well-know Afro combs and architectural decorations. Benches are an important part in this. They are part of every Maroon dwelling and everybody takes his own bench to an activity.

Piraguas or dug-out canoes are the epitome of Maroon art and technology. The bow, the stern and very often the benches are decorated with woodcarving.

In the art of woodcarving there are roughly four decorative styles that can be distinguished and are found in all art objects. In the course of time these decoration techniques have undergone important changes. Often a single new idea is quickly adopted by others and becomes fashionable. From these forms of creative renewal and the various reactions thereto from different villages a substantial regional diversity originates. This is expressed in general differences in style between the various Maroon groups.

Themes from the woodcarving art do not have symbolic meanings or messages but rather a decorative meaning. The form, color, workmanship, social function and emotional relationship determine the character of the finished article.

Other forms of art

Another form of art practiced by men as well as women is the calabash art. We know a calabash more as a utensil to drink out of or even eat from rather than an object of art. The carving of the inside of the calabash is done by women with a shard of glass. The men carve the exterior with tools used for the woodcarving art. There are at least seven kind of calabash that are used for various applications. The medium-large ones are usually decorated with intricate motives and are often used by women. The history of the calabash art from the Maroons cannot be dissociated from that from the native peoples, the Amerindians. The groups kept in contact with each other, sometimes producing collectively, they did barter and used each other's styles. For the past three centuries calabashes were decorated in different styles using various techniques.

The textile art finally, expresses the fundamental ideas of the Maroons about the human individuality. They are convinced that events and acts from the past determine somehow the future. Every member of the community possesses a unique social identity that originated at birth through circumstances and rituals. The development of the personality continues through adulthood and even death. In addition to the individuality, clothing has to indicate to which of the six Maroon groups one belongs to. Textile art changes continuously, one could

even call it fashion. Capes are part of everyday life and women can easily impress with their art. Next to embroidery, new techniques developed like patchwork and later application techniques with stooped figures, the so called abena kalmisa applications. The color esthetic is an important part of the Maroon art, a sharp contrast is important. Originally three dominant colors were used viz. red, white and blue/black. Later yellow, pink, light blue and green were added as well. Symmetry is the central point in esthetics, the proportion of the body is ideal.

Unique tourist product

In the Dutch language maroons generally refers to escaped West-African slaves that went to live in tribal relationship in the Surinamese jungle and their descendants.

Apart from Suriname Maroon populations are to be found in countries like French-Guiana, Brazil, Colombia, Venezuela, Jamaica, Panama, Haiti and even Mexico.

But the Surinamese Maroon culture is sometimes justifiably called the best preserved piece of Africa outside of Africa.

Totomboti is undeniably a unique product in Surinamese tourism. It is an on site museum because it stands in an area where one would not expect a museum, in the jungle that is; in the tropical rain forest in Suriname. It is not only the repository par excellence of the Maroon cultural heritage, but also the place where it can be exhibited and conserved.

Getting acquainted with this type of heritage can maybe make the consciousness grow that the Maroon wood engraver fully complies with our concept of a full-fledged artist. ➤

Een fascinerende
toeristische trekpleister

Surinaams museum

Desi Truideman

Eén van de toeristische trekpleisters en bezienswaardigheden in Suriname is zonder twijfel het museum in het historische Fort Zeelandia in Paramaribo. Dit museum biedt een fascinerende blik op de Surinaamse geschiedenis. Er worden regelmatig diverse permanente en tijdelijke exposities ingericht van cultureel-historische aard. Zo is in het museum de rijke historie van het Fort Zeelandia uitgebeeld. De bezoeker ziet er ook een 19de eeuwse stads-apotheek en een ouderwetse schoenmakerij. In een der officierswoningen van het fort is er een ruimte met beeldende kunst. De tijdelijke tentoonstellingen die het Surinaams Museum organiseert, lopen uiteen van moderne kunst tot de cultuur van de verschillende bevolkingsgroepen. Ook werken van buitenlandse kunstenaars zijn er regelmatig te bewonderen. Het museum is van dinsdag tot en met zondag geopend voor het publiek; op de zondag zijn er gratis rondleidingen.

Architectonisch hoge kwaliteit

Het Fort Zeelandia zelf, waar het Surinaams museum in is ondergebracht, heeft een lange en bewogen geschiedenis. Een bezoek aan dit fort is voor een ieder die naar Suriname komt, eigenlijk een must. Oorspronkelijk aangelegd als militair bolwerk kreeg het in latere jaren verschillende functies, zoals gevangenis en executieplaats waar veroordeelde moordenaars

werden terechtgesteld. In 1967 werd het fort gerestaureerd, waarna in 1970 het Surinaams Museum daar werd ondergebracht. In april 1982 namen de militaire machthebbers hun intrek in het fort en verklaarden het tot hun Nationaal Hoofdkwartier.

Sinds 1995 is in het fort weer het Surinaams Museum gevestigd. Na een onderbreking van enkele jaren is het museum sinds 2004 wederom in bedrijf in het fort Zeelandia.

Fort Zeelandia is op zich al een bijzonder attractie. De historie van het Fort begint met de komst van de Fransen in 1644. Aan deze Franse pioniers wordt de eerste aanleg van het huidige Fort Zeelandia toegeschreven, dat niet meer was dan een versterkt houten gebouw aan de linkeroever van de Surinamerivier nabij het indianendorp Parmurbo, het huidige Paramaribo. De basis voor de bouw werd in 1651 gelegd, toen Zeeuwse kooplieden een handelsvestiging op die plek stichtten. Om de nederzetting te verdedigen werd een versterking aangelegd. De Engelsen veroverden deze vesting in 1651 en noemden hem Fort Willoughby, naar Lord Francis Willoughby, onder wiens leiding zij poogden het land te koloniseren. In 1667 heroverden de Zeeuwen onder admiraal Abraham Crijnsen het fort en de nederzetting. Het fort werd omgedoopt tot Fort Zeelandia, terwijl de

nederzetting de naam Nieuw Middelburg kreeg, een naam overigens, die nooit heeft aangeslagen. Mensen van buiten Paramaribo noemden het plaatsje zelfs simpelweg foto (fort, stad).

Het fort werd uitgebreid met vijf bastions, waarvan enkele kenmerkende namen kregen als Veere en Middelburg.

Nadat in 1712 de Fransen een succesvolle aanval hadden uitgevoerd op een deel van de plantages rond Fort Zeelandia, werd op de rechteroever van de rivier een nieuw fort gebouwd, Fort Nieuw-Amsterdam.

Fort Zeelandia ligt op een vooruitstekend punt in de Surinamerivier en werd daar gebouwd om Suriname te beschermen tegen buitenlandse invallen. De kanonnen op de wal van de rivieroever zijn nog te zien. De kern, van waaruit Paramaribo is ontstaan, wordt gevormd door het fort Zeelandia en het daarachter gelegen voormalige exercitieterrein. Het exercitieterrein is uitgegroeid tot het latere Gouvernementsplein, later omgedoopt in Oranjeplein. Het heet thans Onafhankelijkheidsplein.

Volgens deskundigen is het fortcomplex uit steedenbouwkundig en architectonisch oogpunt van zeer hoge kwaliteit. Het fortcomplex, vroeger door een gracht omgeven, bestaat uit verschillende elementen:

in Fort Zeelandia

A fascinating tourist attraction

One of the tourist attractions and places of interest in Suriname is without a doubt the museum in the historical Fort Zeelandia in Paramaribo. It offers a captivating look into the Surinamese history. Various permanent and temporary exhibitions of cultural historical nature are organized frequently. The rich history of Fort Zeelandia is depicted in the museum. The visitor will encounter a 19th century pharmacy and an old-fashioned shoemaker's workshop. In one of the officer's residences in the fort a room has been reserved for the visual arts. The temporary exhibitions organized by the Suriname museum vary from the modern art to the culture of the various population groups. Works of foreign artists can be regularly admired. The museum is open to the public from Tuesday to Sunday; on Sunday there are free guided tours.

High architectural quality

Fort Zeelandia itself, where the Suriname museum is housed, has an eventful history. A visit to the fort is in fact a must for everybody coming to Suriname. Originally built as a military bastion it functioned also as a prison and place of execution for convicted murderers. In 1967 the fort was restored and in 1970 the museum was installed. In April 1982 the military rulers moved into the fort and declared it their National Headquarters.

Since 1995 the museum was re-established in the fort. After an interruption of a few years the museum has been back in business in Fort Zeelandia since 2004.

Fort Zeelandia by itself is already a special attraction. The history of the fort started in 1644 with the coming of the French. The first construction of the present Fort Zeelandia is attributed to the French pioneers. It was nothing more than a reinforced wooden construction on the left bank of the Suriname River next to the Amerindian village of Parmurbo, the present Paramaribo. The foundation of the construction was laid in 1651 when Zeeland merchants established a trading post there. To protect the settlement a fortification was built. The English conquered the settlement in 1651 and named it Fort Willoughby, after Lord Francis Willoughby under whose leadership they tried to colonize the country. In 1667 the Zeelanders, under the command of admiral Abraham Crijnsen re-conquered the fort and the settlement. The fort was re-christened to Fort Zeelandia, while the settlement was named Nieuw Middelburg, a name that never caught on anyway. People from outside of Paramaribo simply called the place foto(fort, town).

The fort was expanded with five bastions of which some received distinctive names like Veere and Middelburg. When after 1712 the French successfully attacked part of the

plantations surrounding Fort Zeelandia, a new fort was built on the right bank of the Suriname River, Fort Nieuw Amsterdam.

Fort Zeelandia stands on a projecting piece of land in The Suriname River and was built there to protect Suriname against foreign invasions. The cannons on the rampart of the river bank can still be seen. The core from which Paramaribo developed, is formed by the fort Zeelandia and the former exercise grounds behind it. The exercise grounds developed into the later Government Square, re-christened to Orange square. Nowadays it is called Independence Square. According to experts the fort complex is from an urban development and an architectural point of view of a very high quality. The fort complex, formerly surrounded by a moat, consists of several elements:

- A. the fort itself, a pentagonal construction made up of five bastions and built with shell-stone and consisting of two interior buildings constructed with two layers of red-brick.
- B. The so-called 1790 building, a magazine built with red-brick;
- C. A few officers-houses and a few offices built mainly of wood. They are standing between large mahogany trees. The officer's-houses give a good impression of what houses must have looked like in Paramaribo in the past.

- A. het eigenlijke fort, een vijfhoekig van bastions voorziene schelpstenen bouwwerk waarin een viertal bakstenen binnengebouwen van twee lagen zijn opgetrokken;
- B. Het zogenaamde Gebouw 1790, een magazijn opgetrokken uit bakstenen;
- C. Enkele prachtige officierswoningen en enkele kantoren voor het merendeel van hout. Ze staan tussen grote mahoniebomen. De officierswoningen geven een goed beeld van hoe de woningen in Paramaribo er vroeger moeten hebben uitgezien.

Vroeger stonden er onder andere ook een graanloods, een timmerloods, een artillerieloods, een levensmiddelenmagazijn, een molenhuis, een bakkerij en een woning voor werklieden. Enkele gebouwen zijn in de loop der jaren afgebroken, waaronder het 18e eeuwse poortgebouw.

In een van de voormalige officierswoningen is nu het Nola Hatterman Instituut ondergebracht, een Academie voor de opleiding van kunstschilders en tekenaars van het Directoraat Cultuur van het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling.

Het Fort Zeelandia is verschillende malen grondig gerestaureerd. Op het binnenplein worden regelmatig culturele manifestaties gehouden.

Het museum en het fort zijn uit historisch oogpunt en als toeristische attractie niet meer weg te denken uit de agenda van de toerist. Maar ook voor Surinamers zelf zijn ze attracties die een bezoek alleszins de moeite waard zijn. ➤

Het Surinaams Museum is gevestigd in Fort Zeelandia. De rijke historie van het Fort en de historie van Suriname is er uitgewerkt. Er zijn stijlcamers ingericht en er is een ruimte met beeldende kunst te vinden in één van de officierswoningen op het terrein, de museumgalerij. De onderwerpen van de tijdelijke tentoonstellingen die het Surinaams Museum organiseert, lopen uiteen van moderne kunst tot de cultuur van de verschillende bevolkingsgroepen.

Op de vraag of het Surinaams Museum een etnologisch museum genoemd kan worden is het antwoord, in de strikte betekenis van het woord, waarschijnlijk wel. Dit antwoord is echter anomaal, want uitgaande van de westerse gedachte dat etnologie de leer is van de vergelijkende volkenkunde die wordt afgezet tegen de eigen cultuur, is ze dat waarschijnlijk niet.

Het Surinaams Museum is namelijk geen museum dat de Surinaamse bevolking kennis laat nemen met culturen van buiten Suriname. Daarentegen laat het museum wel de eigen Surinaamse cultuur zien en die bestaat uit een aantal culturen afkomstig van alle continenten. Behalve de oorspronkelijke bevolking, de indianen, worden in Suriname als gevolg van diverse immigratiestromen vanaf de 17e eeuw Bosnegers, Creolen, Europeanen, Joden, Chinezen, Hindoestanen, Javanen, Libanezen en anderen gevonden. Daarmee heeft Suriname een multiculturele en multiraciale samenleving van de eerste orde. Buiten Suriname, met name in de westerse wereld, wordt het Surinaams Museum nog steeds wel aangeduid als een volkenkundig museum. De Stichting Surinaams Museum zelf spreekt liever van een Surinaams cultuurhistorisch museum.

De Stichting Surinaams Museum heeft in haar dependance aan de Commewijnestraat een bibliotheek die een lange geschiedenis heeft doorgemaakt. Delen van de collectie zijn namelijk overgenomen uit de koloniale bibliotheek. De bibliotheek, met een grote collectie antiquarische Surinamica, heeft een enorme culturele en historische waarde. De oudste druk is uit 1671 en het oudste handschrift stamt uit 1684. Deze antiquarische basis is in de loop der jaren aangevuld tot zo'n 35.000 titels op allerlei gebied, maar voornamelijk onderwerpen betreffende Suriname. Er is vooral veel vraag naar geschiedenis, etnografie en kunst. Het Surinaams Museum heeft enkele achttiende-eeuwse kranten in bezit. Van deze kranten zijn (voor zover bekend) nergens exemplaren bewaard gebleven. Het gaat onder meer om historische titels als Surinaamsche Courant, De Kolonist, De Surinamer, Nieuw Suriname en de Vrije Stem.

De unieke uitgaven worden in Suriname gescand en als digitaal bestand geleverd aan de Koninklijke Bibliotheek (KB). De Surinaamse kranten die gedigitaliseerd worden dateren uit de periode 1774-1995.

Een bezoek aan de bibliotheek is op afspraak mogelijk. Te Zorg en Hoop is ook het logeergebouw van het museum gehuisvest. Dit gebouw wordt voor verhuur (op uitnodiging) aangeboden, met name aan wetenschappers, stagiaires en studenten.

The Suriname museum is housed in Fort Zeelandia. The rich history of the fort and of Suriname is represented here. Period rooms have been fitted out and in one of the officers houses on the premises a museum gallery for the visual arts is to be found. The themes of the temporary exhibitions organized by the Suriname museum run from modern art to the culture of the various population groups.

Can the Suriname museum be called an ethnological museum? The answer to this question is in the strict sense of the word probably yes. But this answer however is anomalous because in terms of the Western school of thought that ethnology is the science of comparative cultural anthropology distinguished from one's own culture, it probably isn't.

The fact is that the Suriname museum is not a museum that informs the Surinamese population about foreign cultures. On the other hand it does show that our own Surinamese culture is made up of a number of cultures from all continents. In addition to the original population, the Amerindians, there are in Suriname, as a result of several immigration streams from the 17th century on, Maroons, Creoles, Europeans, Jews, Chinese, Hindustani, Javanese, Lebanese and others to be found. As a result Suriname has a multicultural and multiracial society of the first order. Outside of Suriname, namely in the Western World, the Surinamese museum is still designated as an ethnological museum. The foundation Suriname museum prefers to call it a cultural-historical museum. In its annex on the Commewijnestraat a library with a long history stands. Parts of the collection have been assumed from the colonial library. The library with a large collection of Surinamese antiques has an enormous cultural and historical value. The oldest print dates back to 1671 and the oldest handwriting to 1684. This antiquarian basis has in the course of time grown to about 35,000 titles in various fields but mainly subjects about Suriname. There is a great demand for history, ethnography and art. The Suriname museum possesses a few samples of eighteenth century newspapers. As far as we know no samples of these newspapers have been preserved anywhere. We are talking about historical titles like the Surinaamsche Courant, the Kolonist, De Surinamer, Nieuw Suriname and De Vrije Stem.

These unique publications will be scanned in Suriname and supplied as a digital file to the Koninklijke Bibliotheek. The Surinamese newspapers being digitalized date from the period 1774-1995.

A visit to the library is possible by appointment. At Zorg en Hoop the museum has a guest house. This building is available for rent (by invitation) to scientists, apprentices and students.

In bygone days stood among others a grain shed, a carpenter's shed, an artillery shed, a food warehouse, a mill, a bakery and a laborer's house. Over the years a few buildings were torn down, like the 18th century gate house. The Nola Hatterman Institute, an academy for the training of artists and designers from the Culture directorate from the ministry of education and public development has now been housed in one of the former officer's houses.

The Fort Zeelandia has been thoroughly restored several times. On the inner court cultural events are held regularly. From a historical standpoint and as a tourist attraction it's impossible to imagine tourism without the museum and the fort. But for Surinamers as well they are attractions certainly worth a visit. ➤

www.HAKRINBANK.com

NEED SURINAMESE DOLLARS?

Visit the

HAKRINBANK CHANGE MACHINE & ATM

conveniently located in our branch
at the **J.A. Pengel International Airport.**

HAKRINBANK N.V

Bel Agis Suriname (597) 4716 40 (24 uur per dag/7 dagen per week bereikbaar)
of Agis Nederland 0900 86 85 (€ 0,03 p/min)

Zorg goed geregeld in Nederland én in Suriname!

Meer informatie?

www.agisweb.nl/suriname

Kindermuseum Villa Zapakara

The Villa Zapakara children's museum

Stap even in een andere wereld

Het is geen museum om met je handen op je rug kunstwerken of historische voorwerpen te bekijken maar in Villa Zapakara wordt door middel van interactieve doe-tentoonstellingen, waarin telkens een ander land centraal staat, de kinderen zelf aan het werk gezet.

Zo krijgen alle kinderen van Suriname (en hun ouders en begeleiders) de gelegenheid even in een andere wereld te stappen. Ze maken kennis met kunst, muziek, dans en andere creatieve uitingen uit andere delen van de wereld. Villa Zapakara prikkelt hun fantasie en verbreedt hun visie. Villa Zapakara vindt dat alle kinderen kind moeten kunnen zijn. Ze moeten de kans krijgen spelend te leren, om zo hun talenten en kracht te ontdekken, en uit te groeien tot zelfbewuste, sterke en mooie mensen.

De huidige tentoonstelling (tot april 2011), genaamd 'Paleisgeheimen', gaat over Ghana en de hedendaagse Ashanti-cultuur. De kinderen spelen mee in een Anansi-vertelling. Ze worden drummer, onderkoning, lijfwacht of zelfs koning van de Ashanti. Compleet met bijbehorende kleding en sieraden. En ze maken de kroning van een nieuwe Ashanti-koning mee. Vanaf april 2011 maakt de Ghanatour plaats voor een interactieve doe-tentoonstelling over het leven in India.

Naast de museumtour over Ghana biedt de Villa workshops aan die de creativiteit prikkelen: drummen op Ghanese drums, de Braziliaanse vecht-dans capoeira, Anansi de spin, maken van kalebasjes, kralen rijgen. Elke maand weer iets anders. In de mediatheek zijn interessante boeken over verre landen in te zien, en er draaien mooie en spannende jeugdfilms.

Step into another world for a while

It is not a museum where you stand, hands on your back admiring works of art or historic objects. At Villa Zapakara children are put to work on do-exhibitions where each time a different country is put in the spotlight.

This way all children in Suriname (and their parents and chaperones) have the opportunity to step into another world for a while. They are introduced to art, music, dance and other creative expressions from other parts of the world. Villa Zapakara stimulates their fantasy and broadens their vision. Villa Zapakara thinks that all children must be able to be a child. They must get the opportunity to learn while playing and discover their talents and strengths and grow up to be self-assured, strong and beautiful people.

The present exhibition (running until April 2011), named 'Palace secrets' is about Ghana and the present day Ashanti culture. The children play in an Anansi the spider narrative. They become a drummer, a viceroy, a body-guard or even king of the Ashanti complete with matching clothing and jewellery. And they take part in the crowning of a new Ashanti king. After April 2011 the Ghana tour makes place for an interactive do-exhibition about life in India.

In addition to the museum tour about Ghana Villa Offers workshops that stimulate creativity like drumming on Ghanese drums, the Brazilian fighting dance capoeira, Anansi the spider, making calabashes, threading beads. Every month something different. In the multimedia center books about far-away countries are available and exciting juvenile movies are shown.

De tentoonstelling 'Paleisgeheimen' speelt zich af in Kumasi, de hoofdstad van het Ashanti-koninkrijk in Ghana. Het verhaal gaat over wijsheid, verpakt in symbolen. Anansi, de slimme spin, vertelt de kinderen een verhaal. Anansi wil na de dood van de koning zelf koning worden. Maar eerst moet hij bewijzen dat hij het koningschap waard is: hij moet het paleis weer tot leven brengen. Daarvoor gebruikt hij de deelnemers, die hij 'mijn spinnenkinderen' noemt. Zij moeten gaan drummen en dansen voor Anansi om zijn opdracht te volbrengen en het paleis weer tot leven te brengen. Maar dan wordt Anansi inhalig...

Villa Zapakara richt zich op kinderen van 6 tot 13 jaar en hun begeleiders. Van maandag tot en met vrijdag ontvangt het museum schoolklassen voor de Ghanatour. Dat is een daverend succes. Duizenden Surinaamse scholieren zijn al langs geweest, en er staan nog eens vele lagere scholen op de wachtlijst. Op vrijdagmiddag en in het weekend zijn kinderen en hun ouders/begeleiders van harte welkom. Naast de Ghanatour biedt het museum dan creatieve en actieve workshops en mooie jeugdfilms.

De tentoonstelling 'Paleisgeheimen' alsook de werkwijze heeft Villa Zapakara cadeau gekregen van Tropenmuseum Junior in Amsterdam, dat zich specialiseert in doe-tentoonstellingen voor kinderen tussen de 6 en 13 jaar. Dankzij diverse gulle gevers (naast het Tropenmuseum Junior zijn dat de Nederlandse ambassade te Paramaribo, het Surinaamse bedrijfsleven en particuliere donateurs) kan Villa Zapakara laagdrempelige cultuur-educatie bieden aan Surinaamse kinderen, voor een zo laag mogelijke prijs.

De opbrengsten uit entreekaartjes en het cafe wegen niet op tegen de kosten die de exploitatie van een kindermuseum met zich meebrengt, maar dragen een steentje bij in de dagelijkse exploitatie van dit kindermuseum. Daarom kan Villa Zapakara ook particuliere steun – eenmalig of structureel – altijd goed gebruiken. Wie het Surinaamse kind een warm hart toedraagt, kan contact opnemen met het team en Vriend worden van Villa Zapakara.

Praktische informatie:

Openingstijden:

- maandagochtend t/m vrijdagochtend: uitsluitend voor schoolklassen (museumtour)
- Vrijdagmiddag: van 13.00 tot 18.00 uur (museumtour, workshops en jeugdfilms)
- Zaterdag en zondag: van 11.00 tot 18.00 uur (museumtour, workshops en jeugdfilms)
- Op de meeste nationale feestdagen, hebben we een speciaal feestprogramma voor de Surinaamse jeugd.

Prijzen:

- Museumtour 5 SRD (incl toegang tot de mediatheek. Ouders en begeleiders: gratis). Sociaal tarief voor scholen: 2,50 per scholier
- Workshops: 7,50 per keer
- Alleen toegang tot mediatheek (film): 2,50 SRD (Ouders, begeleiders gratis)

Step into another world for a while

The 'Palace secrets' exhibition takes place in Kumasi, capital of the Ashanti kingdom in Ghana. The story is about wisdom, cloaked in symbols. Anansi, the clever spider tells a story to the children. After the death of the king Anansi wants to be king himself. But first he has to prove that he is deserving of the kingship : he has to bring the palace back to life. He uses young participants he calls my 'spider children'. They have to drum and dance for Anansi to complete his assignment and bring the palace back to life. But then Anansi becomes greedy...

Villa Zapakara addresses itself to children age 6 to 13 and their chaperones. From Monday to Friday the museum welcomes school classes for the Ghana tour. This has been a tremendous success. Thousands of Surinamese students have already visited us and a lot of primary schools are on the waiting list. On Friday afternoons and in the weekend we extend a warm welcome to children and their parents/chaperones. In addition to the Ghana tour the museum offers creative and active workshops and beautiful juvenile films.

Villa Zapakara has received the exhibition 'Palace secrets' and the method as a gift from the junior tropics museum in Amsterdam that specializes in do-exhibitions for children between 6 and 13.

Thanks to the generous donors (in addition to the junior tropics museum these are the Embassy of the Netherlands in Paramaribo, the Surinamese business world and private donors) Villa Zapakara is able to offer accessible cultural education to Surinamese children for a low-as-possible price.

The proceeds from the admission tickets and the café are insufficient to cover the operating costs of the children's museum but contribute a mite. This is a reason why Villa Zapakara can always use one-time or recurrent private contributions. Those taking Surinamese children to their heart can contact the team and become a friend of Villa Zapakara.

Practical information :

Opening times :

- Monday morning until Friday morning : exclusively for school classes (museum tour)
- Friday afternoon : from 1:00 PM to 6:00 PM (museum tour, workshops and juvenile films)
- Saturday and Sunday : from 11:00 AM to 6:00 PM (museum tour, workshops and juvenile films)
- On most of the national holidays we have a special holiday program for the Surinamese youth

Admission :

- Museum tour 5 SRD (incl. admission to the multimedia center. Parents and chaperones : free of charge). Social tarif for schools: 2.50 SRD per student
- Workshops : 7.50 SRD a time
- Access to the multimedia center (movie) 2:50 SRD (Parents, chaperones free of charge)

Adres: / Address :

Prins Hendrikstraat 17b (op het terrein van Ons Erf),
Paramaribo

Tel: ++597-422212

info@villazapakara.com

www.villazapakara.com

Gironummer (in Nederland, voor donaties vanuit Nederland):
ING Bank nr: 4893474 ten name van Stichting Villa Zapakara
voor Kind & Cultuur

Bank account (in The Netherlands, for donations from
The Netherlands): ING Bank account # 4893474 to the order of
Stichting Villa Zapakara for Child & Culture

Heel strategisch op de plaats waar de Commewijnerivier uitkomt in de Surinamerivier en vanwaar ze samen naar de oceaan stromen, is Fort Nieuw-Amsterdam Deze vesting werd in de 18e eeuw gebouwd om de plantages langs de Commewijnerivier te beschermen tegen piraten en andere indringers. De eerste steen werd gelegd in 1734, maar de bouw vorderde traag; het fort werd pas in 1747 in gebruik genomen.

Rosita Leeftlang

Openluchtmuseum

Fort Nieuw-Amsterdam

Outdoor museum

Erfgoed en natuur vinden elkaar

Where heritage and environment meet each other

At the conflux of the Commewijne- and Suriname Rivers from where jointly they flow towards the ocean, lies, strategically located, Fort Nieuw Amsterdam. The stronghold was built in the 18th century to protect plantations situated along the Commewijne River against pirates and other intruders. The foundation stone was laid in 1734 but the construction stagnated; the fort was commissioned only in 1747.

Als verdedigingswerk heeft het fort Nieuw-Amsterdam een weinig succesvolle historie: tweemaal viel het zonder slag of stoot in de handen van de Engelsen. In de loop van de 19e eeuw verloor het Fort steeds meer aan betekenis. In 1872 werd een deel van de kazernes als gevangenis ingericht en tot 1967 was dit de enige gevangenis voor langgestraften in Suriname. Op 1 februari 1907 werd Fort Nieuw-Amsterdam officieel als verdedigingswerk opgeheven en tot bestuurscentrum van het district Commewijne verklaard.

Openluchtmuseum

Fort Nieuw-Amsterdam komt een belangrijke plek toe als baken in de Surinaamse geschiedenis en als bijzonder cultureel erfgoed. Die plaats in de geschiedenis rechtvaardigt de belangrijke rol die het Fort thans heeft als centrum waar gestreefd wordt naar bewustwording van en kennis over de Surinaamse eenheid. Als openluchtmuseum is sinds het ontstaan in de jaren 60 van de vorige eeuw, naast erfgoedcentrum ook centrum van educatie en vrijetijdsbesteding.

Als openluchtmuseum, een permanente expositie van opstallen, is Fort Nieuw Amsterdam om meerdere redenen uniek. Het is niet alleen het enige openluchtmuseum dat het land rijk is, maar het staat ook nog op een historische plek. Een openluchtmuseum in Nederland verwijst naar een terrein waarop een verzameling van karakteristieke, van elders afkomstige woonhuizen, industriegebouwen en andere bouwsels uit heel het land worden herbouwd, zodat deze daar kunnen worden bezichtigd. In Suriname is het openlucht museum onvervangbaar cultureel erfgoed dat behouden moet blijven. Op het terrein staan er sluizen en gebouwen uit de 18e en 19e eeuw. Ook gebruiksvoorwerpen uit de tijd van de slavernij staan verspreid op het terrein.

As a defense bastion the history of Fort Nieuw Amsterdam was not very successful: it was taken twice by the English without any resistance.

In the course of the 19th century it progressively lost its importance. In 1872 part of the barracks was made into a prison and until 1967 this was the only prison for inmates with a long term jail sentence. On February 1st, 1907 Fort Nieuw Amsterdam was officially abandoned as a stronghold and declared the administrative center of the district of Commewijne.

Outdoor museum

Fort Nieuw Amsterdam deserves an important place as beacon in Suriname's history and special cultural heritage. The place in history justifies the important role of the fort as a center where awareness and knowledge about Surinamese unity

is pursued. As outdoors museum it is since its inception in the sixties of the previous century not only a cultural heritage center but an education and leisure activities one as well.

As an outdoors museum with a permanent exhibition of buildings, Fort Nieuw Amsterdam is unique in several aspects. Not only is it the only outdoors museum the country possesses but it stands on a historical place as well. In The Netherlands an outdoors museum refers to grounds where a collection of characteristic, houses, industrial buildings and other constructions from another country are rebuilt, so they can be viewed. In Suriname the outdoor museum is an irreplaceable cultural heritage that must be conserved. On the grounds stand sluices and buildings from the 18th and 19th century. Implements and utensils from the slavery time are dispersed on the grounds.

Pleasure to play.....

p a s h a

Paramaribo Suriname Domineestraat #11 Tel. +597 520576 Fax +597 520577

Een herbouwde plantagewoning en een commandeurswoning uit 1750 geven een getrouw beeld van hoe de woningen er toen uitzagen. Kanonnen en mortieren, een koetshuis en waterreservoirs zijn er eveneens te bezichtigen. Veel van de attributen zijn er verzameld om de bezoeker een zo goed mogelijk beeld te geven. Het enige gebouw dat enigszins uit de toon valt, is de oude blikslagerij, die vroeger aan de Saramaccastraat heeft gestaan. In feite zou die blikslagerij worden gesloopt, maar enkele jaren geleden werd besloten het gebouw af te breken en op het museumterrein weer op te bouwen.

Op de begane grond worden er nu voor groepen activiteiten georganiseerd, terwijl op de bovenverdieping exposities worden gehouden. Een goede toevoeging, dat wordt ook door de leiding van het museum beaamt, zouden oude slavenhuisjes zijn, waarmee effectief een beeld zal worden geschapen van hun leefomstandigheden toen. Daarnaast zou een stuk van de historische leefcultuur in Commewijne er een plek moeten krijgen.

Vooralsnog gaat het echter zeer goed met het museum. De totaal verwaarloosde staat, waar het enige jaren geleden nog in verkeerde, is nu definitief voorbij. Een gedreven leiding en dito medewerkers zorgen voor een schoon en goed draaiende expositie. En het toenemende aantal bezoekers ligt er niet om. Was dat in 2008 nog 16.000, in 2009 steeg dat aantal naar 45.000, terwijl de verwachting voor 2010 ruim 70.000 bezoekers is. Zeker 80 procent van dit aantal is Surinamer, maar steeds meer toeristen vinden hun weg naar het openluchtmuseum. Ook het stijgend aantal bezoekende kinderen is bijzonder: 30 procent van het aantal. Een doelstelling van de leiding van het museum is dan ook om een bezoek voor kinderen zo interessant mogelijk te maken. Als zij de geschiedenis goed kennen, zullen zij het wellicht ook overdragen. Vandaar dat in samenwerking met het Nederlandse NiNsee in november de tentoonstelling Kind aan de Ketting te zien zal zijn.

NiNsee staat voor Nationaal Instituut Nederlands Slavernijverleden. 'Doorbreek de stilte' is de titel van de vaste tentoonstelling in het NiNsee. Met deze tentoonstelling worden feiten onthuld over de slavernij. Het werken in de slavernij, de ontmenselijking en familiegeschiedenissen komen hierin aan bod. Voor kinderen van de basisschool worden diverse educatieprogramma's aangeboden. Het doel van NiNsee is in Nederland de geschiedenis van de slavernij onder de aandacht brengen. Dat doen ze door tentoonstellingen en educatieve programma's. Zo wordt ontdekt wie de slavendrijvers waren, hoe slaven het ervoeren en hoe de geschiedenis is

verlopen. Bezoekers van het NiNsee worden uitgenodigd om na te denken over de geschiedenis, maar ook over het heden.

Het museum blijkt overigens steeds meer in trek te zijn voor het houden van tentoonstellingen. Exposities in de diverse ruimtes en zalen wisselen elkaar steeds af, waardoor de bezoeker er vrijwel altijd een tegenkomt.

Architectuur, cultuur en natuur

Bij het Openlucht Museum Fort Nieuw Amsterdam komen gebouwd erfgoed (architectuur), cultuur en natuur bij elkaar. Het heeft iets weg van een botanische tuin, vooral als de Victoria Amazonica in bloei staat. De beroemde Victoria Amazonica is de koningin der waterlelies. De bloem gaat open als het schemert. Victoria Amazonica is sinds 1859 regelmatig in bloei te zien geweest in de Amsterdamse Hortus. Tijdens speciale avondopenstellingen staat het publiek in de rij om de enorme waterlelie te bekijken. Sinds 2002 kweekt de Hortus Victoria's in een speciaal verwarmde buitenvijver. Deze bloem die in Nederland slecht één keer bloeit, kan in het museumpark bijna elke dag worden bewonderd.

Het is er heerlijk wandelen onder de schaduwrijke bomen. Wie op zijn gemak het museum wil verkennen, kan dat doen onder begeleiding van een ervaren gids, die in drie talen – Nederlands, Engels en Frans – tekst en uitleg geeft van alle artefacten die daar zijn tentoongesteld.

De voormalige gevangenis is voor het publiek toegankelijk. Daarnaast is ook het koetshuis te bezichtigen. Vooral de oude brandpomp, de begrafeniskoets en de deftige ouderwetse rijtuigen zijn het bekijken waard. De kruithuizen uit 1740 en 1778, de kanonnen en een lichtschip zijn verdere bezienswaardigheden.

Het museum biedt verder de mogelijkheid om met maximaal 12 personen te overnachten in een slaapzaal in één van de plantagehuizen. ✓

A reconstructed plantation house and the residence of the commander from 1750 provide an accurate idea of what houses looked like in that era. There are cannons and mortars, a coach house and water reservoirs to be seen as well. Many of the articles have been collected in order to give the visitor an accurate picture of the times. The only building that does not seem to belong there is the old tinsmithing building that stood on the Saramacca street. In fact it was first decided that the old building would be demolished but a few years ago it was dismantled and rebuilt on the museum grounds.

On the ground floor group activities are organized while on the upper floor exhibitions are held. A good addition, acknowledged by the management, would be the little slave houses, creating an effective image of their living conditions at the time. Additionally a part of the historical living culture of Commewijne should get a place there.

For the time being the museum is doing very well. The neglected state of a few years back is now definitely a thing of the past. An enthusiastic management and staff runs a successful exhibition. And the increasing number of visitors is proof. In 2008 it was 16,000, in 2009 the number increased to 45,000 while for 2010 the expectation is for more than 70,000. About 80% of the visitors is Surinamese but increasingly more tourists find their way to the outdoor museum. The increasing number of children is remarkable as well: 30% of the total. One of the objectives of the management is to make the visit for children as interesting as possible. If they know their history well they can probably pass on the knowledge to others as well. That is why in November, in cooperation with the Dutch NiNsee, the exhibition Child in Chains will be opened.

NiNsee stands for National Institute for the Dutch slavery past. 'Break the silence' is the title of the permanent exhibition in the NiNsee. In this exhibition facts are disclosed about the slavery. Working as a slave, the dehumanization and family histories are featured. For children of the

primary school various educational programs are offered. NiNsee's aim is to draw attention in The Netherlands to the history of the slavery. This is accomplished by way of exhibitions and educational programs. So one can discover who the slave drivers were, how slaves experienced it and how history unfolded. Visitors of the NiNsee are invited to ponder on the history but also reflect on the future.

As a matter of fact the museum is increasingly popular for having exhibitions. Expositions in the various rooms and halls constantly succeed each other and the visitor will almost always encounter one.

Architecture, culture and nature

At the Fort Nieuw Amsterdam Outdoor Museum, constructed heritage (architecture), culture and nature meet each other. It has something of a botanical gardens, especially when the Victoria Amazonica is in bloom. The famous Victoria Amazonica is the queen of water lilies. The flower opens at dusk. Since 1859 the Victoria Amazonica is seen in bloom regularly in the Amsterdam Botanical Gardens. During special night openings the public stands in line to see the enormous water lily. Since 2002 the Botanical Garden cultivates Victoria's in a specially warmed outside pond. This flower that blooms only once in The Netherlands can be admired almost every day in the museum park. It is lovely walking under the shady trees. For those wanting to discover the museum at their leisure an experienced guide is available to give a full account in Dutch, English and French about all artifact exhibited.

The former prison is open to the public. The coach house can be visited as well. Especially the old fire pump, the hearse and the stately old-fashioned carriages are worth seeing. The powder magazines from 1740 and 1778, the cannons and a lightship are also objects worth seeing.

The museum offers the possibility of an overnight stay for maximum 12 persons in a dormitory in one of the plantation houses. ➤

To access functions (control bar / VOD / languages)

INDIVIDUAL SCREEN

TO SELECT
A MOVIE

TO SELECT
A TV SHOW

TO SELECT
MUSIC

TO SELECT
A GAME

KEYS

De Deutsch
De-s Deutsch subs
En English
En-s English subs
Fr Français
Fr-s Français subs
It Italiano
It-s Italiano subs
Po Portuguese
Po-s Portuguese subs

Es Español
Es-s Español subs
Nl Nederlands
Nl-s Nederlands subs
Ar Arabic
Ar-s Arabic subs
Ch Chinese
Ch-s Chinese subs
Hi Hindi
Hi-s Hindi subs

日本語 Japanese
日本語-s Japanese subs
한국말 Korean
한국말-s Korean subs
தமிழ் Tamil
தமிழ்-s Tamil subs
русский Russian
русский-s Russian subs

L'Espace cabins: the film starts as soon as you've made your selection. Use the "menu" key on the handset to display the control bar.

Sky Emporium

shopping

Boordverkoop uitsluitend op vluchten van en naar Amsterdam

Inflight sales only available on flights to and from Amsterdam

ladies fragrance

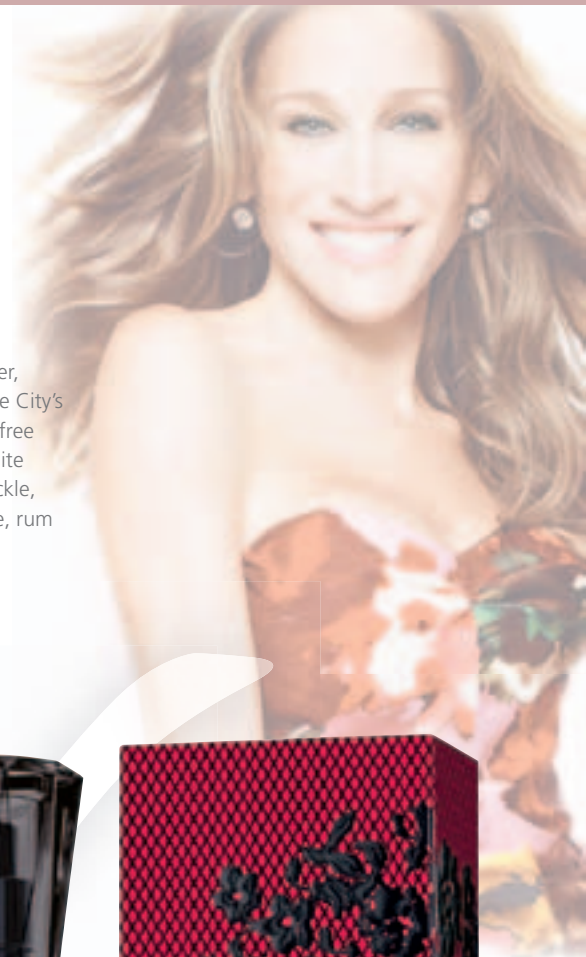

SJP - NYC €28.00

Eau de Toilette 50ml

The new fragrance from Sarah Jessica Parker, created to reflect the character of Sex in the City's Carrie Bradshaw. It's light fruity, floral, carefree and wearable. Notes include mandarin, white osmanthus, strawberry, gardenia, honeysuckle, mimosa, rose, sandalwood, vanilla absolute, rum flavour and creamy musks.

NEW

Christina Aguilera by Night €20.00

Eau de Parfum 30ml

Christina Aguilera by Night was designed to capture the sensuality of being a woman, and that special feeling of anticipation that one has when pampering herself before a special evening. This is a fragrance about sensuality, femininity and feeling good about being a woman – a beautiful evening in a bottle. Notes of tangerine and freesia mix with sweet vanilla, flirty peach and may blossom, whilst almond adds an aphrodisiac twist for those glamorous nights ahead!

NEW

jlo

blue Glow by JLo €22.00

Eau de Toilette 50ml

By Jennifer Lopez – Blue Glow is a fruity floral fragrance. This lush scent is an infusion of mouth-watering fruits (mangosteen) mingled with sumptuous florals (vintage rose, vanilla orchid), and wrapped in warm, sensual woods. A sexy wearable anklet adorns the bottle as a personal touch from Jennifer. Fresh. Sexy. Enticing.

Limited Edition while stocks last!

NEW

Parisienne by Yves Saint Laurent €45.00

Eau de Parfum 50ml

The portrait of a woman incredibly free. Free to think, free to act. She was not born in Paris but Paris adopts her. Because she knows how to love, how to live. The perfume of ultra femininity, warmed by the touch of the man who embraced her. A grand floral with a woody structure, luminous even in its mystery. Vinyl accord - damask rose, violet - sandalwood, vetiver.

NEW

YVES SAINT LAURENT

his and hers

VERSACE

Versace Pour Homme €28.00

Eau de Toilette 30ml

Confident, dynamic, distinctive, the new fragrance from Versace has been created from Mediterranean origin. Dynamic and entrepreneurial, the Versace Pour Homme man communicates his forceful and passionate character through a decidedly masculine fragrance.

Versace Versense €34.00

Eau de Parfum 30ml

Versense expresses the fusion of freshness with sensuality. The name of the perfume suggests a promise for the senses and the colour and expression of nature with notes of green mandarin, musk, bergamot, sea lily, woody notes, jasmine and fig. Versense is inspired by nature's elements and dedicated to confident, vital and sensual women.

Calvin Klein

ck one Summer €28.00

Eau de Toilette 100ml

All you need is sun. ck one summer captures the spirit and energy of a fun-filled summer. The fragrance opens with a juicy cocktail of succulent pear and mandarin. Violet leaves and water lily create a vibrant heart, while rich textural notes of vetiver, patchouli and cedarwood wrap the fragrance in the comforting sensation of suntan lotion on warm skin.

Limited Edition while stocks last!

NEW

NEW

gents fragrance

PORSCHE DESIGN

Porsche Design The Essence

€25.00

Eau de Toilette 30ml

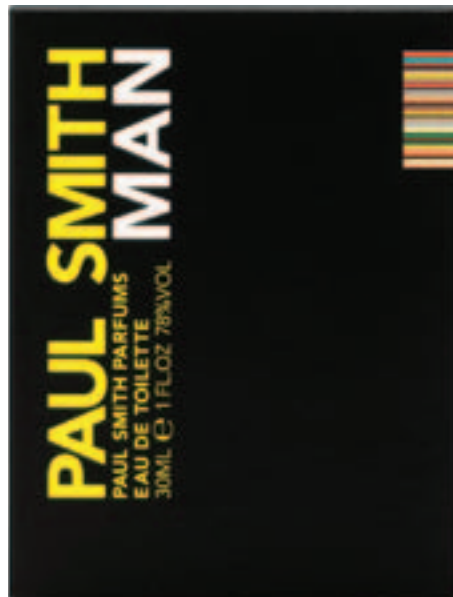
The first Porsche Design fragrance for men. Incisive, metallic and icy, the freshness is original and contemporary. Black pepper and Siberian pine resonate in the heart with strength and intensity. The sensual and mysterious dry-down mixes patchouli, fir balsam and incense. The Essence by Porsche Design, the quintessence of a modern man.

Paul Smith

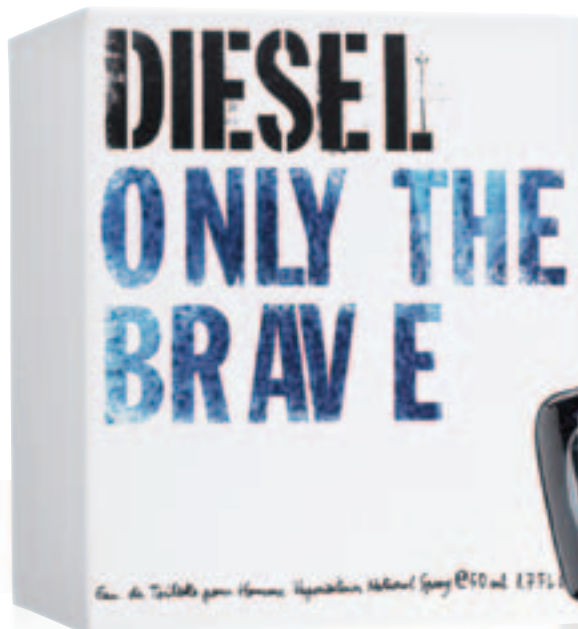
Paul Smith Man €25.00

Eau de Toilette 30ml

Created by Paul Smith himself, this strong masculine fragrance is easily identifiable with its intense black and yellow packaging. The unique self-confident fragrance is composed of vibrant spices and woody hues.

NEW

DIESEL

Diesel Only the Brave €35.00

Eau de Toilette 50ml

Be brave, be yourself, live your life like a man, to leave your trace. Only the Brave, the new masculine fragrance by Diesel. More than a name, a manifesto, the title of an epic story about life, beliefs, faith, force and self achievement.

NEW

cosmetics

Elizabeth Arden

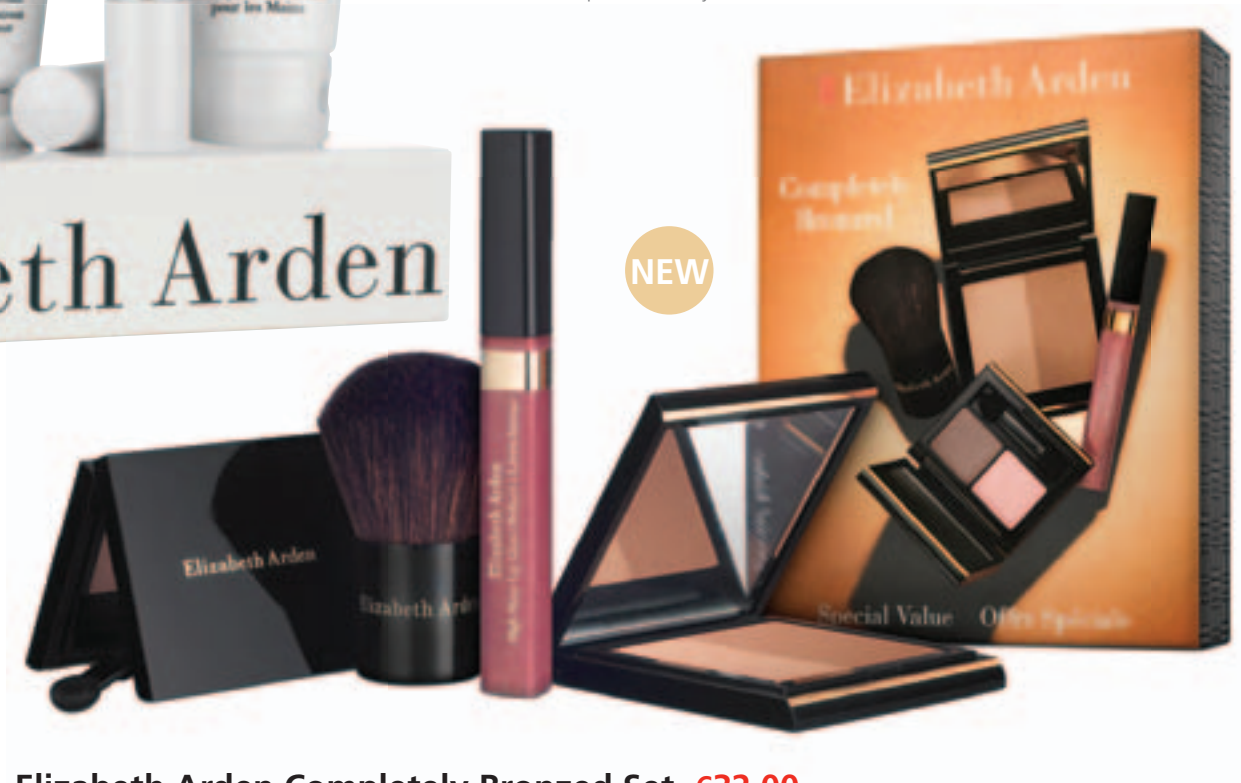
Elizabeth Arden Eight Hour Essentials Trio Pack **€26.00**

Elizabeth Arden's classic Eight Hour skin protectant 30ml, teamed with Eight Hour hand cream 75ml and lip balm. Essential tools for models and make-up artists everywhere!

NEW

NEW

Elizabeth Arden Completely Bronzed Set **€32.00**

Nothing is more seductive than the glow of bare, sun-kissed skin. Capture it with the sun-filled wonder of our Bronzing Powder Duo in warm, rich tones, our Eyeshadow Duo that lights up your eyes and High Shine Lip Gloss that kisses your lips with sunlit colour. Bronzing never seemed so sexy.

L'ORÉAL

L'Oréal Youth Code Duo **€22.00**

This is a break through derived from Gene Science of 10 years research with 3-Patented Pro-Gen Technology the New Youth Code Duo is introduced and designed to help tired skin to recover and re-establish its natural 'Youth Code' The Duo contains a Day 50ml cream and an Eye cream 15ml suitable for women 40 years plus.

benefit
SAN FRANCISCO

NEW

Benefit Glitz, Glam & Gloss Set €21.00

Get your gloss on! This glitzy gloss set contains 3 double-ended wands in 6 glam shades which means shiny, luscious lips for every occasion. The travel-friendly box keeps all your precious glosses together in one place so digging around in your bag is ancient history. You'll never go gloss-less again! Set includes Friends in high places, Kiss you, almost famous, zone out, I'm with the band, fresh squeezed.

Benefit Smokin' Eyes €29.00

Everything a gal needs to create sexy, smoky 'after hours' eyes & perfectly groomed brows in no time. With blendable shades & a step-by-step lesson, even make-up-phobes can smoke it out like pros. CAUTION: contents extremely hot! KIT CONTAINS: Eye-bright, Pink highlight shadow, Pewter base shadow, Deep charcoal shadow, Smokin' liner, Brow zings wax, Mini tweezers, Fluff shadow / hard angle brush.

NEW

LANCÔME

Lancôme Palette Absolute Seduction €40.00

The best of Lancôme Make-up in a unique exclusive palette. The ultimate gift and a must for travelling that includes Hypnôse mascara, Colour Focus eye shadow and Le Rouge Absolu lipstick.

NEW

SEKONDA

Sekonda Gents Rose Gold Chronograph Watch €70.00

Sekonda gents rose gold chronograph watch with silver white sunray dial. One second chronograph and water resistant to 50 metres. This watch is complemented with a brown padded leather strap. A classic watch with a trendy, modern twist. Guaranteed for two years.

極度乾燥(しなさい)
Superdry.

Superdry Sport Black & Orange Watch €45.00

Superdry Unisex Sports Watch. Black case with black plastic strap showing Superdry logo. Orange dial with black hands and numerals.

AVIATOR

Aviator Gents Pilot Chronograph Watch €90.00

Aviator Gents Tachymeter Pilot Watch. Solid stainless steel case, black chronograph dial with calendar and luminous hands. Rotating inner Tachymeter Bezel. Integrated black leather strap. Water resistant to 10ATM. Two year international warranty.

Travel Retail Exclusive

watches

SEKONDA

Sekonda Ladies quartz analogue two tone dress watch **€50.00**

A beautiful, two-tone, Sekonda ladies' quartz analogue stone set watch. White mother of pearl dial set with clear stones. Date feature, two-tone stainless steel bracelet and water resistant to 50 metres.

NEW

Sekonda Crystal Silicone Strap Ladies Watch **€32.00**

Sekonda ladies crystal Silicone strap watch. Features quartz movement. Stone set case and white silicone strap. Comes with a two year manufacturer's guarantee and gift box.

NEW

NEW

Seksy Ladies Black Sparkly Watch **€25.00**

Sekonda ladies quartz analogue fashion watch with stone set case. Features black patterned dial and black glitter strap. Guaranteed for two years.

SEKSY®
wrist wear by
SEKONDA

aeon

Aeon Red and Black Bead Charm Bracelet €20.00

Fashionable & exciting this silver plated bracelet carries brilliant black and red and silvery beads. Finished with a heart pendant it is a perfect accessory. Offered in a soft Organza bag fastened with Ribbon, it is nickel safe and guaranteed against defects in workmanship

NEW

pierre cardin

Triple Bangle Set €26.00

A set of three stunning bangles in 18ct gold, rose gold and rhodium plate. Each bangle is studded with cubic zirconia stones and has a pop open attachment for an easy fit. Nickel free, gift boxed and guaranteed for one year.

Bon Bon Sweetie Bracelet €30.00

A silver plated stretchy bracelet covered in mini rings and featuring a lovely heart charm. Nickel free, gift boxed and guaranteed for one year.

NEW

Carlo Giolliere

Three Tone Spike Necklace €29.00

A stunning necklace featuring different length bars in 18ct gold, rose gold and rhodium plate. Nickel free, gift boxed and guaranteed for one year.

gifts

NEW

Swarovski Pen Pearl White €17.00

A gorgeous pen in Pearl white. Filled with a sparkling crystals and bears the Swarovski logo.
A must-have for one who writes with a flair!

SWAROVSKI

Barbie™

Barbie Fragrance Collection €15.00

Eau de Toilette 4 x 7ml

Barbie miniatures are a perfect gift for girls who want to enjoy all Barbie fragrances!

Travel Retail Exclusive

Three In One Electronic Game €15.00

Three cool games in one console; Space Attack, Soccer and Car Racing. Batteries included.

Biggles Bear €12.00

Biggles was a fictional pilot and adventurer created by the author Captain W.E. Johns. Our hero Biggles returns in 2010 as a bear for you to cuddle and encourage you to have "The Spirit of Adventure" that he enjoyed.

NEW

Surinam 737 - 300 Aircraft €15.00

Surinam A340 - 300 Aircraft €17.00

Air Surinam model aircrafts in scale 1:200. Subject to availability.

NEW

TELESUR
Keeping us in touch

Available onboard - TELESUR Simcard €5.00

snacks

Maltesers Bag
€3.50

M&M's Peanuts
€3.50

Pringles
Original or Sour Cream & Onion
€1.70

Duyvis Dry Roasted Peanuts €4.00

Johnnie Walker Blue Label
70cl **€105.00**

Johnnie Walker Red Label
100cl **€19.00**

Johnnie Walker Black Label
100cl **€25.00**

duty free

Marlboro Red
200 carton **€32.00**
400 carton **€44.00**

Marlboro Gold
200 carton **€32.00**
400 carton **€44.00**

CUSTOMER SERVICE

All products are subject to availability. Prices are correct at time of press. All products shown are not to scale. Returned goods or enquiries in this range should be addressed to customer services at:

Alpha In-flight Retail Customer Services
Building 319 World Freight Terminal. Manchester Airport M90 5EX

www.flys1m.com

HOW DO I PAY

We accept Euros, Visa Credit cards and Euro Mastercard

Air Surinam onboard shopping is produced for Alpha Inflight Retail by Picot Limited, Aylesbury, Buckinghamshire HP20 1RE

*Savannah
Hotel & Casino*

**DISCOVER THE
WARM HOSPITALITY**

Adress : Anamoestraat 09
Phone : 597 459166 - 597 459168
Fax : 597 459177
www.pashainternational.com

De taal van de kleding

Koto museum

The language of dress

Oud in jaren is het Kotomuseum zeker niet, maar de geschiedenis die er verteld wordt, gaat terug tot 1880.

Curator Christine van Russel – Henar heeft door de opvoeding van vooral haar moeder altijd bijzondere interesse gehad in de ontwikkeling van de typisch creoolse klederdracht, de koto. Deze bestaat uit de koto (rok), de jaki (bloes), de angisa (hoofddoek) en alle andere attributen, zoals kralen, kettingen en kopro beki (koperen teil). Het gehele ensemble wordt kortweg koto genoemd.

Vrouwen in creoolse klederdracht worden kotomisi genoemd. Koto is rok en misi betekent juffrouw. De naam geldt zowel voor de dracht als de draagster ervan. De kotomisi draagt bij feestelijke gelegenheden een wijduitstaande geplooid rok met een groot aantal onderrokken, van zoveel stijfjes voorzien, dat ze, op de grond neergezet, blijven staan. De rok reikt tot de oksel en wordt omgeslagen en opgehouden door middel van een band om het middel.

De overvloedige stof vormt de kotobere die kan functioneren als tas. Over de koto wordt een kort, wijduitstaand jak gedragen.

Over het ontstaan van de kotomisi bestaan meerdere verhalen.

Ze zou zijn bedacht door de Europese vrouwen om de vaak voluptueuze vormen van de slavinnen te bedekken, zodat de mannen niet in verleiding werden gebracht. In ieder geval is het een in Suriname ontstane klederdracht die tot op de dag van vandaag bij bijzondere gelegenheden gedragen wordt.

Het op gezette tijden houden van tentoonstellingen en het schrijven van haar boek *Angisa Tori* vond Christine Van Russel bij lange na niet toereikend om een breder publiek deelgenoot te maken van haar kennis van die klederdracht. Ze wilde verspreiding van de informatie waarover zij beschikt een permanent karakter geven en opende daartoe op 21 november 2009 officieel de deuren van haar museum.

De ruimte is klein, maar de informatie die er voorhanden ligt, maakt dat je er met gemak twee uur bezig bent, vooral omdat de initiatiefneemster

graag verteld. En dat doet ze heel boeiend; feiten en anekdotes wisselen elkaar constant af, waardoor de verbale informatie de materiële tot leven brengt. Ze vond het zonde om dit alles in de kast te laten liggen.

Na het uitkomen van haar boek, was de tijd aangebroken dat alles weer moest gaan leven. Vandaar het museum.

De geschiedenis van de kleding, hoe die zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld is het verhaal dat steeds wordt verteld. De bezoeker wordt meegenomen op een reis die alleen in Suriname te maken is. De koto is de klederdracht van de slavinnen, die na de afschaffing van de slavernij verder is ontwikkeld tot hele mooie creaties.

Door Franse invloeden, de *Queue de Paris*, kwamen de bolle rokken en de verhoging in de rug erbij. *Queue* is het Franse woord voor staart, met als toegevoegde, uitgebreidere betekenis: iets dat achteruit steekt of achteraan komt. Een *queue de Paris* is een kussen onder de kleding, een modeverschijnsel uit de 19e eeuw, waarbij een kussen een uitstulping van de onderrug of vergroting van de anatomie aldaar suggereert.

The Koto museum cannot be called old by the number of its years in existence. Its history however goes back to 1880.

Curator Christine van Russel - Henar, spurred on by her mother, always had a special interest for the typical Creole code of dress, the koto. It consists of the koto (skirt), the jaki (blouse), the angisa (headscarf) and all other accessories, like beads, chains and kopro beki (copper bowl). The whole ensemble is simply called koto.

Women in Creole dress are called kotomisi. Koto is skirt and misi means Miss. The name applies for the dress as well as the person wearing it. At festive occasions the kotomisi wears a protruding pleated skirt with a number of petticoats so heavily starched that when put on the ground they remain upright. The skirt reaches to the armpit, is folded over and held up at the waist with a band. The excess cloth forms the kotobere that can function as a purse. A short, protruding jacket is worn over the Koto. There are several stories about the origin of the kotomisi.

It would have been devised by European women to cover the often voluptuous curves of the slave women so the men would not be seduced. In any case it is a code of dress that originated in Suriname and until this day is worn on special occasions.

Christine van Russel found that having exhibitions and writing her book *Angisa tori* (The Angisa story) were inadequate to let a wider audience share her knowledge about the dress code. She wanted to disseminate the information she possessed permanently, and on November 21st 2009 opened the doors of her museum.

The space is small but the information available is such that you can easily spend a few hours there especially since the initiator likes to tell stories. And she does it in a fascinating way; facts and anecdotes succeed each other and the verbal information brings the material one to life. She thought it was a shame to keep everything locked up.

After the publication of her book it was time to bring everything to life, hence the museum.

The history of the dress and how it developed in the course of time is the story being told constantly. The visitor is taken on a journey that can be taken only in Suriname. The koto is the code of dress for the slave women. After the abolition of slavery it was further developed into beautiful creations. Through French influence, the *Queue de Paris*, the spherical skirts and the protrusion in the back were added. *Queue* is the French word for tail, with an added more comprehensive meaning: something that protrudes or comes after. A *queue de Paris* is a cushion under the clothes, a fashion from the 19th century, whereby a cushion suggests a protrusion of the lower back or enlargement of the anatomy in that area.

Hoops worn under the clothing in Europe were not taken over but by wearing several skirts, one on top of the other the same effect was achieved. It should not come as a surprise then that 15 ells were needed for each koto. The ell is an obsolete unit of measure equal to 27 in or 69 cm.

In the museum koto's from the 19th century are displayed as they were worn by the ancestors from the matriarchal line of Van Russel. The pieces of clothing have been wonderfully well preserved and have withstood the ravages of time quite well.

De hoepels, zoals die in Europa onder de kleding werden gedragen, werden niet overgenomen, maar door verschillende rokken over elkaar te dragen, werd hetzelfde effect bereikt. Het is daarom ook niet verwonderlijk dat voor elke koto 15 ellen stof nodig was.

Een el is een in onbruik geraakte lengtemaat, gelijk aan 69 centimeter.

In het museum staan koto's uit de 19e eeuw, zoals ze werden gedragen door de voorouders uit de matriarchale lijn van van Russel. De kledingstukken zijn wonderwel goed geconserveerd en hebben de tand des tijds dan ook goed doorstaan.

Een apart onderdeel van de koto is de angisa. Dat waren communicatiemiddelen bij uitstek. Door de manier waarop ze werden gebonden, werden *odo's* (snedige opmerkingen, spreuken of spreekwoorden) genoemd, in code gemaakt aan het adres van een ieder die zich aangesproken voelde. Als de punten van de angisa omhoog staan is dat het teken dat de draagster boos is. De angisa werd gebruikt om stilletjes afspraken te maken zoals 'Wacht op me op de hoek'. Soms was er ook een waar gebeurd verhaal waarnaar een stof voor een angisa werd benoemd. Zoals *gridi nanga bigi ai mek' dagu nanga pus' pusi e nyan uit wan preti* (door gierigheid en hebzucht eten de hond en de kat uit één bord).

De moraal is het verhaal van een goed gesitueerde heer die ziek werd. De goed gesitueerden, de elite, woonde als regel in het hoofdgebouw vooraan het erf, terwijl de werksters in onderkomens achterop het erf huisden. Hoewel hij zijn vrouw thuis had, stond deze heer er echter op dat ook zijn buitenvrouw hem tegelijkertijd moest verzorgen. Langslopende slavinnen hoorden het verhaal en op weg naar de winkel werd een nieuw binnengekomen stof die naam gegeven, want hoe mooier de naam hoe beter de stof werd verkocht. Daarna gingen ze met de stof al gillend en lachend opnieuw langs het huis van de man.

Om de drie maanden staat er in het Kotomuseum een nieuw thema centraal. In verband met de herdenking van 147 jaar afschaffing van de slavernij op 1 juli 2010, is vanaf 1 juni het thema Emancipatie. Er is een plekje ingeruimd voor doeken die speciaal voor het Nederlandse koningshuis zijn vervaardigd. Zoals doeken van het huwelijk van Juliana en Bernard, of van

de geboorte van Beatrix en van het bezoek van het koninklijk paar aan Suriname.

Naast de angisa's heeft het museum ook een kleine collectie zakdoekjes van Koning Willem III ter leen. In een mooie 'collage' is te zien wat zich in Nederland en Suriname afspeelde. Er zijn 147 jaar oude doeken te bewonderen, naast die welke ter gelegenheid van de herdenking van 75 jaar afschaffing van de slavernij zijn vervaardigd. Een mooie serie.

De verschillende bindwijzen van de angisa, de verschillende kotomisis, zoals de *wojo uma* met *udu beki* (de marktvrouw met houten teil) en de *koekenbakster* staan en zitten er. En zie, gelijk een vreemde eend in de bijt, zit daar een man tussen... volledig in het wit gekleed.

Zo rijk als de ontwikkeling van de vrouwelijke klederdracht was, zo pover was die van de man. Daar is dan ook weinig of niets van te zien. De Emancipatie-expo staat er tot 1 september 2010, want dan wordt het thema verschoven naar de bijzondere koto's.

"Het is heel belangrijk dat het kledingmuseum er is," zegt Van Russel, "maar er moeten meer komen. Of tenminste een waar de bezoeker de volledige geschiedenis van de kleding van alle bevolkingsgroepen in het land kan zien. Voor ons is het belangrijk, want heel wat van de kleding, in het bijzonder de creoolse kleding, is hier ontstaan en hier ontwikkeld."

In het Kotomuseum is een apart stukje van de Surinaamse cultuur te bewonderen. Cultuur die meer respect verdiend. Een stukje cultuur die niet met de mond beleden wordt maar met de kleding. Kasten en kisten vol liggen klaar om de bezoeker die het museum binnenstapt te begeleiden op zijn reis door de wereld van kotomisi.

Het museum staat aan de Pandit Paltan Tewariweg, ongeveer 15 minuten rijden vanuit het centrum van Paramaribo. ➤

A separate part of the koto is the angisa. These were the means of communication par excellence. By the way they were tied, odo's (witty remarks), sayings or proverbs were made in code addressed to whom-ever it concerned. When the tips were angled upwards it meant that the person wearing it was mad. The angisa was used to quietly make engagements like 'Wait for me at the corner'.

Sometimes a true story lay behind the naming of an angisa like avarice and greed make the dog and cat eat from one plate.

The moral is the story of a well-to-do gentleman who became ill. The well-to-do, the elite lived as a rule in the main building in the front of the property, while the female workers lived in accommodations in the back. Although he had his wife at home the gentleman insisted that his mistress had to take care of him as well. Female slaves passing by heard the story and on their way to the store a newly arrived piece of cloth was given that name, because the nicer the name the better the cloth would sell. Cheering and giggling they passed the house of the man.

Every three months a new theme is the focus. In the context of the commemoration of 147 years of the abolition of slavery, the theme from June 1st on is emancipation. A spot has been reserved for headdress specially made for the Dutch royal family. Like the ones from the wedding from Juliana and Bernard, or the birth of Beatrix and the visit of the royal couple to Suriname.

Next to the angisa's the museum has a small collection of handkerchiefs from king Willem III on loan. A beautiful collage shows what took place in The Netherlands and in Suriname. There are headdresses a 147 years old next to those that were made at the remembrance of 75 years abolition of the slavery. A beautiful collection.

The various ways of tying the angisa, the different kotomisi, like the market woman with wooden bowl and the pancake woman baker are standing or sitting there.

But lo and behold, like a stranger in their midst, a man is sitting among ... completely dressed in white. As rich as the development of female garb was, as poor was that of the man. So there is very little to be seen of them. The emancipation exhibition will run until September 1st 2010 because the theme will then be the special koto's.

"It is very important for the museum to be there", says Van Russel, "but more should come. Or at least one where the visitor can see the entire history of clothing from all population groups in the country. To us this is very important because the major part of the clothing, and Creole clothing in particular originated and developed here".

In the koto museum an unusual part of the Surinamese culture can be admired. A culture that deserves more respect. A piece of culture that is not paid by lip service but by clothing. Packed cupboards and chests are ready to guide the visitor, that enters the museum, in his journey through the world of the kotomisi.

The museum stands at the Pandit Paltan Tewariweg, a 15 minute drive from the center of Paramaribo. ➤

A REFRESHING BREAK FROM YOUR DAILY ROUTINE

Whether for business or pleasure you will really enjoy a stay at the Courtyard by Marriott® Paramaribo - Suriname. Besides a great holiday we also offer a fresh approach to helping you stay productive while you're on the road. Courtyard is designed to work the way you do — no matter how often you choose to switch gears. From maximizing productivity anywhere on property, to taking full advantage of downtime when it arises, we provide the space and flexibility to help you stay energized and make the most of every travel experience.

Courtyard by Marriott®

Paramaribo - Suriname

Anton Dragtenweg 52-54

T: +597-456000 F: +597-456677

www.marriott.com/pbmcy

IT'S A NEW STAY.®

Het RK Bisdome Kerkelijk Museum

Rosita Leeftang

Het was de vooravond van de viering van 50 jaar Rooms Katholiek Bisdome Paramaribo, toen op 23 augustus 2008 de deuren van het Kerkelijk Museum voor het eerst opengingen.

Vanaf die datum mogen bezoekers een kijkje nemen in de schatkamer van het RK Bisdome, een archief vol schatten, onverwachte documenten, verhalen, herinneringen, geschiedenis. Een zeldzaamheid dat tot dan toe alleen was weggelegd voor medewerkers. "Op deze wijze willen wij iets meer over de kerk naar buiten brengen," zegt Monseigneur Wilhelmus de Bekker, Bisschop van Paramaribo. Het museum is ondergebracht in enkele zalen van het bisschopshuis aan de Henck Arronstraat 12.

Alhoewel het museum klein van opzet is, is er al aardig wat te zien en zijn er al verschillende exposities gehouden. Zoals de expo in verband

met het 50 jaar bestaan van de kerk, dus het verhaal vanaf 1958. Ook de tentoonstelling over de zusters van Tilburg met veel foto's van vroeger was er te zien, naast kunstexhibities.

Leo Wong Loi Sing stond er met schilderijen over Kerst en Pasen, terwijl Theo Tjon onlangs nog heeft geëxposeerd met foto's.

Er staan nog meer salons op stapel. Over de fraters van Tilburg, bijvoorbeeld. Die show staat nu in het Petrus Donders museum in Nederland. Of over de Redemptoristen, van wie de laatste intussen terug is naar Nederland. Daarnaast denkt de Bisschop ook aan een tentoonstelling van kerk attributen, zoals het gebruik van wierook en wijwater.

Het Kerkelijk Museum is om meerdere redenen bijzonder. Het gebouw dateert van 1772 en was eigendom van Jacques Roux, een Franse hugenoot. In die tijd woonden er in de Gravenstraat voornamelijk Franse hugenoten. Het bisschopshuis behoort dus tot een van de oudste gebouwen in de binnenstad en bleef gelukkig gespaard bij de grote branden in 1821 op het Oranjeplein en die van 1832, die het westelijk deel van de Waterkant in de as legde.

Het karakter van woonhuis is door de eeuwen heen behouden gebleven en de bezoeker kan dan ook de zaal bezoeken waarin de bisschoppen Van Roosmalen en Van Zichem hun

From this time on visitors can take a look in the treasury-chamber of the RC diocese, an archive full of treasures, unexpected documents, stories, history.

A rarity reserved until now for employees only. "This way we want to present something of the church" says Monsignor Wilhelmus de Bekker, Bishop for Paramaribo.

The museum is housed in a few rooms of the bishop's house on the Henck Arronstraat 12.

Although the set-up of the museum is small there is quite a lot to be seen and several exhibitions have been held already. Like the exhibition for the celebration of the 50th anniversary of the church, the story from 1958 on. An exhibition was held about the sisters of Tilburg with plenty of photographs from the past and an art exhibition.

Leo Wong Loi Sing exhibited paintings about Christmas and Easter while Theo Tjon displayed photographs.

And more drawing rooms are in the planning. About the friars of Tilburg for instance. This show takes now place in the Petrus Donders museum in The Netherlands. Or about the Redemptorists, of which the last one returned to Holland in the meantime. The Bishop is thinking about an exhibition of church implements, like the usage of incense and holy water.

The Church Museum is special for several reasons. The building dates back to 1772 and belonged to Jacques Roux, a French Huguenot.

In those times de Gravenstraat was mainly inhabited by French Huguenots. The bishop's residence is one of the oldest buildings in the inner city and luckily was spared during the great fires in 1824 at the Orange square and the one in 1832 that reduced the western part of the waterfront to ashes.

The character of the residence has been kept through the ages and consequently the visitor can see the room where bishops Van Roosmalen and Van Zichem held their meetings. This room is decorated with paintings from all predecessors of the Monsignor.

The most proud possession of the Church Museum is the Petrus Donders room. One of the

rooms has been fitted out after his life and work. Friar Petrus Donders has worked many years among the lepers of Batavia. His bed made of boards and parts of his casket can be seen. Also a mortar from the 18th century where he put medicine for his patients is exhibited. The planning is to set up an exhibition about leprosy in relation to the work of the priest.

And there is more to be seen. Bottles and other articles used by the nuns and friars including two small organs, small instruments used to indicate the pitch for singing. These founds were made in Coronie and Tamarin (along the Cottica River). On special request the visitor can also see the house chapel. Works of art from the various

The RC Diocese Church Museum

It was the eve of the commemoration of 50 years RC Diocese Paramaribo when on August 23rd 2008 the doors of the Church Museum opened for the first time.

vergaderingen hielden. In die zaal hangen ook schilderijen van alle voorgangers van de Monseigneur.

Het meest trotse bezit van het Kerkelijk Museum is de Petrus Donderszaal. Een van de kamers in ingericht naar zijn leven en werk. Pater Petrus Donders heeft jaren lang gewerkt tussen de melaatsen op Batavia. Zijn plankenbed uit die tijd alsook delen van zijn doodskist zijn er te zien. Ook een vizel waarin hij medicijnen voor de patiënten plaats- te en die dateert uit de 18e eeuw staat er. De planning is om in die zaal een expo op te zetten over lepra in relatie met het werk van de priester. Er is nog meer waar te nemen. Flessen en andere artikelen die werden gebruikt door de zusters en fraters. Twee van de artikelen zijn orgel- tjes, hele kleine instrumenten waarmee de toon voor het zingen wer- den aangegeven. De vondsten werden gedaan in Coronie en Tamarin (aan de Cottica). Op speciaal verzoek, kan de bezoeker ook de huiskapel bekijken. Daar staan er kunstwerken van verschillende etnische groe- pen op een altaar en zijn de congregaties te zien die er hebben gewerkt. "Een aparte sfeer", noemt de bisschop deze plek.

Er hangt ook recent werk. Wong Loi Sing schilderde namelijk de Surinaamse Nachtwacht, het laatste avondmaal. Een schilderij van drie bij twee meter waarop Inheemsen van Galibi bij kaarslicht zijn geschild- erd en door de Bisschop "een bijzonder stuk" wordt genoemd.

Vakantiegangers komen er het meest. "Surinamers zijn nog niet zo mu- seum bewust. Daarom hebben wij ook scholen uitgenodigd die wij in- zicht geven in de verschillende aspecten van de kerk. Zij reageren veelal vol verbazing op de uitleg. Het is belangrijk om onze geschiedenis niet te vergeten. Vaak wandelen we maar over ons verleden heen," zegt de Bisschop van Paramaribo.

Heel veel is er nog niet te zien, maar de bezoeker krijgt toch het ge- voel een andere wereld te zijn binnengestapt. Voor wie zich wellicht al langere tijd afvraagt waar de rooms-katholieke kerk voor staat, is het antwoord nu dichtbij en toegankelijk.

Om het geheel compleet te maken staat het museum ook open voor schenking van artefacten en foto's om het archief aan te vullen.

"We proberen een stukje geschiedenis weer te geven. Met het museum bereiken we dat feiten niet worden vergeten en is het tegelijkertijd een stukje evangelisatie," zegt de Monseigneur tot besluit.

Wie belangstelling heeft een kijkje te nemen in dit huiselijk, maar prach- tig museum is er terecht van maandag tot en met vrijdag van 09.00 tot 12.00 uur. Ook op afspraak is dat mogelijk. ➤

ethnic groups can be seen on the altar and the different congregations that worked there. The bishop calls this place "a distinct atmosphere".

A recent work of art is on display as well. Wong Loi Sing painted the Surinamese Night Watch, the Last Supper. A painting of three by two meters where natives from Galibi by candlelight are represented and called by the bishop "a special piece".

The majority of visitors are Vacationers. "Surinamers are not that mu- seum conscious. Reason why we have invited schools to give them an insight into the different aspects of the church. They mostly react in astonishment to the explanation given. It is important not to forget our history. Too often we skim over our past", the bishop of Paramaribo says. The exhibition is not what you could call huge but the visitor gets the feeling to have walked into another world just the same. For those wan- ting to know for some time what the Roman Catholic Church stands for, the answer is close at hand and accessible.

To complete the whole, the museum is open for donations of artifacts and photographs to round out the archive. "We are trying to convey a small part of history. The museum enables us to not forget facts and at the same time it is a piece of evangelism", the Monsignor concludes.

For those interested in having a look at this homely but beautiful museum the opening hours are Monday to Friday from 9:00 AM to 12:00 AM. It is also possible by appointment. ➤

Overzicht van musea in Suriname

Maritiem Museum

Cornelis Jongbawstraat 2
(in de directe omgeving van
Hotel Torarica)
Tel: 476 733 tst. 259 of 241
Openingstijden: 08.00 – 13.00 u.
op afspraak. Toegang gratis.

Fort Zeelandia

Abraham Crijnssenweg 1
Tel: 425 871
Fax: 425 881
Openingstijden:
Dinsdag t/m vrijdag 09.00-14.00 u.
's Zondags van 10.00-14.00 u.
Rondleidingen op zondag.
Entree: SRD 10,= voor volwas-
senen.

Het Surinaamse Museum

(Dependence) Commewijnestraat
18, Zorg en Hoop.
Tel: 401 080
E-mail: museum@cq-link.sr
Openingstijden: 09-14.00 u.
Entrée: 5 SRD

Numismatisch Museum

Mr. F.H.R. Lim A Postraat 7
Tel: 520 016 of 473 741 tst. 577
Fax: 476444
E-mail:
numismatischmuseum@cbvs.sr
Geopend op werkdagen van
8.00 u. tot 14.00 u. Toegang gratis.

Rooms Katholiek Museum

Henck Aronstraat 12
Tel: 426 092/425 918
Openingstijden: 09:00 u. - 12:00 u.
Toegang gratis.

Koto Museum

Pandit Paltan Tewarieweg 8
Livorno
Tel: 480 365 / Mobiel: 894 5261
Het Koto Museum is open van
maandag t/m vrijdag van 10.00
tot 15.00 op afspraak. Voor entree
wordt een bijdrage gevraagd
Routebeschrijving:
Na de brug, over de Saramacca-
kanaal linksaf richting VABI. De
weg volgen en voor de Politiepost
Livorno de geasfalteerde straat
rechts inslaan, het 4e gebouw
rechts.

Openluchtmuseum Fort Nieuw-Amsterdam

Wilhelminastraat,
Nieuw Amsterdam
Commewijne
Tel: (o) 322225
Openingstijden:
dinsdag t/m vrijdag 09.00-17.00 u.
Zaterdag en zondag 10.00-18.00 u.
Entree: Niet ingezetenen SRD 8,=
persoon.
Ingezetenen: SRD 4,=/persoon
Kinderen: SRD 2,=

Marronmuseum Pikinslee

Tel: 712 4404
E-mail:
ma.ro.tours@hotmail.com of
811 6547/ 820 3933
E-mail:
berryvrede35@hotmail.com
Het dorp Pikin Slee is een marron-
dorp, gelegen in het woongebied
van de Saramaccaners aan de
Boven Surinamerivier.
Het dorp is te bereiken per vlieg-
tuig, met een binnenlandse vlucht
vanaf luchthaven "Zorg en Hoop"
in Paramaribo naar het dorp Bo-
topasi. En vandaar een 10 minuten
durende korjaaltocht naar de
eindbestemming Pasensie.
Ook met de bus vanaf de Saramac-
castraat in Paramaribo naar Atjoni
en van hieruit met een korjaal naar
PikinSlee.
Entree: SRD 15,=/persoon
De openingstijden zijn dagelijks
van 10.00 u tot 15.00 u.

Villa Zapakara

Prins Hendrikstraat 17b
Paramaribo
Tel: ++597-422212
info@villazapakara.com
www.villazapakara.com

Openingstijden:
Ma. ochtend t/m vrijdagochtend:
uitsluitend voor schoolklassen
(museum tour)
Vrijdagmiddag: van 13.00 tot 18.00
uur (museumtour, workshops en
jeugdfilms)
Zaterdag en zondag: van 11.00 tot
18.00 u.
Entree: 5 SRD.

Summary of museums in Suriname

Maritime Museum

Cornelis Jongbawstraat 2
(in the direct vicinity of Hotel
Torarica)
Tel: 476 733 ext. 259 or 241
Opening hours, by appointment:
8 AM – 1 PM.
Free admission.

Fort Zeelandia

Abraham Crijnssenweg 1
Tel: 425 871
Fax: 425 881
Opening hours: Tuesday to Friday
9 AM to 2 PM
Sundays 10 PM to 2PM
Guided tours also on Sundays
Admission fee SRD 10,= for adults
and the Suriname museum
(Annex) Commewijnestraat 18
Zorg en Hoop
Tel: 401 080
E-mail: museum@cq-link.sr
Opening hours 9 AM to 2 PM
Admission fee: 5 SRD

Numismatic Museum

Mr. F.H.R. Lim A Postraat 7
Tel: 520 016 of 473 741 tst. 577
Fax: 476444
E-mail:
numismatischmuseum@cbvs.sr
Open on workdays from 8 AM to 2
PM. Free admission.

Roman Catholic Museum

Henck Aronstraat 12
Tel: 426 092/425 918.
Opening hours 9 AM to 12 PM
Admission free

Koto Museum

Pandit Paltan Tewarieweg 8
Livorno
Tel: 480 365
Cell: 894 5261

The Koto museum is open from
Monday to Friday from 10AM to
3 PM by appointment. For the
admission a contribution is asked.

Directions:
Across the Saramacca bridge, im-
mediate left towards VABI. Follow
the road and just before the police
station Livorno turn right on the
asphalted street. The 4th building
on the right.

Open Air Museum Fort Nieuw- Amsterdam

Wilhelminastraat,
Nieuw Amsterdam
Commewijne
Tel: (o) 322225
Opening hours: Tuesday until
Friday 9 AM until 5 PM
Saturday and Sunday 10 AM until
6 PM
Admission fee: Non-residents SRD
8,=/person
Residents: SRD 4,=/person
Children: SRD 2,=

Maroon Museum Pikinslee

Tel: 712 4404 E-mail ma.ro.
tours@hotmail.com of
811 6547/ 820 3933 E-mail ber-
ryvrede35@hotmail.com

The village Pikin Slee is a Maroon
village situated in the living area
of the Saramaccans on the above
Suriname River

Directions:

The village is accessible by air with
a domestic flight from the "Zorg
en Hoop" airport in Paramaribo to
the village of Botopasi followed by
a 10 minute dug-out canoe trip to
the final destination Pasensie.
Or with the bus from the Saramac-
castraat in Paramaribo to Atjoni
and then with a dug-out canoe to
Pikin Slee
Admission fee: SRD 15,=/person
Opening hours are daily from 10
AM to 3PM.

Villa Zapakara

Prins Hendrikstraat 17b
Paramaribo
Tel: ++597-422212
info@villazapakara.com
www.villazapakara.com

Opening times :
Monday morning until Friday
morning : exclusively for school
classes (museum tour)
Friday afternoon : from 1:00 PM to
6:00 PM (museum tour, work-
shops and juvenile films)
Saturday and Sunday : from 11:00
AM to 6:00 PM (museum tour,
workshops and juvenile films)
Admission : 5 SRD

Ellen Ligteringen

Moneta Exotica in het Numismatisch Museum

In deze editie van SABAKU hebben wij u meegenomen op een museumtocht: een wandeling langs musea in Suriname. Musea zijn plaatsen waar voorwerpen bewaard worden. Musea laten ook een deel van deze voorwerpen zien aan bezoekers. Dat heet 'tentoonstellen'. Men kan in een museum voorwerpen zien die bijzonder zijn; bijzonder mooi, bijzonder zeldzaam, bijzonder kostbaar of bijzonder knap gemaakt. Al die voorwerpen vertellen ons verhalen, bijvoorbeeld over hoe de mensen vroeger leefden. Om die verhalen gaat het vaak. Ook al vinden we een voorwerp niet mooi, dan kunnen we het verhaal dat er bij hoort nog wel interessant vinden. Zo staan we oog in oog met het verleden.

Als er één 'voorwerp' is dat verdient in een museum te worden bewaard dan is dat geld wel. Althans de geschiedenis daarvan, om de simpele reden dat geld door de geschiedenis heen grote invloed heeft (gehad) op het functioneren van mensen in de maatschappij, overal in de wereld. Geld is een economisch goed, dat geleidelijk in elke cultuur in de oudheid is ontstaan als het gevolg van spontane menselijke actie en interactie. Het is dus niet het resultaat van een vooropgezet plan.

Over geld, zoals dat door de geschiedenis heen en op de markt tot uiting is gekomen, zijn verschillende begripsomschrijvingen in zwang. De meest valide daarvan is 'geld is meest liquide vorm van kapitaal'.

De geschiedenis van geld toont ons dat het een ruilmiddel is voor het drijven van handel. Het kan als ruilmiddel gebruikt worden omdat het een duidelijke waarde heeft waar iedereen vertrouwen in stelt. Geld is ook een waardemiddel voor de toekomst. Geld is ten slotte ook een rekenenheid. Het kan gemakkelijk geteld worden en dat maakt het mogelijk een duidelijke waarde aan goederen te geven.

In het pand Mr. F.H.R. Lim A Postraat 7 in de historische binnenstad van Paramaribo, die sinds 2002 op de Wereld Erfgoedlijst van de UNESCO prijkt, is het Numismatisch Museum van de Centrale Bank van Suriname ondergebracht.

Twee in keurig uniform gestoken en gewapende bewakers staan voor de ingang en houden een wakend oog in het zeil. Het Numismatisch Museum (muntenmuseum) van de Centrale Bank van Suriname is het tentoonstellingsgebouw van de geschiedenis van geld in Suriname. Het bevat een indrukwekkende collectie munten en bankbiljetten naast veel voorwerpen die dateren uit de beginperiode van de Nederlandse kolonisatie, met stukken uit 1679.

Sinds de oprichting op 8 april 2002 door de president, tegenwoordig Governor, van de Centrale Bank van Suriname André E. Telting ter gelegenheid van het 45 jarig bestaan van de Bank als geschenk aan de Surinaamse bevolking, beheert, verzamelt, bestudeert en presenteert het museum de geschiedenis van het geldwezen in Suriname, vanaf de ruilhandel, kaartengeld, cheques, munten, bankbiljetten tot onze huidige Surinaamse Dollar.

Naast haar vaste presentatie houdt het museum tijdelijke tentoonstellingen. Deze worden samengesteld door Rosanna Agard, de museumbeheerder.

Vandaag bezoek ik 'Moneta Exotica', die zeker tot 31 december 2010 duurt. Deze expositie laat oorspronkelijk geld uit de hele wereld zien.

De titel van de tentoonstelling verwijst naar de schaarse en kostbare goederen die vroeger gebruikt werden om goederen en diensten te betalen.

In de brochure van de tentoonstelling is opgenomen dat deze goederen vaak een romantische inslag hadden, omdat zij dikwijls deel uitmaakten van een bruidsschat. Deze ruilmiddelen worden oorspronkelijk geld genoemd, zoals een metalen enkelband uit Zaïre, Lalai-ringen van beenderen afkomstig van de Siassia-eilanden, een ketting van hondentanden van Nieuw Guinea en een zoutstaaf uit Midden-Afrika.

Voor Suriname waren de gangbare ruilmiddelen, suiker, letterhout, koffie, tabak en indigo. Iets minder romantisch; het waren producten afkomstig van de plantages.

Het museum wordt voornamelijk bezocht door groepen scholieren, maar ook toeristen en lokale bezoekers komen er regelmatig. Als toehoorder heb ik mezelf heel wat informatie over de geschiedenis van het geldwezen in Suriname kunnen opsteken uit de boeiende uitleg van mevrouw F. Maanster-Kampenhout, medewerkster van het museum, aan scholieren. Professionele rondleiders zijn altijd bereid bezoekers uitleg te geven. Het Numismatisch Museum informeert de gemeenschap regelmatig via de media over haar tentoonstellingen.

Ondanks haar oppervlak van ca. 60m² weet het museum met vakkundige medewerkers en goed verzorgde presentaties de geschiedenis van het Surinaamse geldwezen pakkend weer te geven en te doen herleven. Zo wordt op een adequate manier invulling gegeven aan het doel van het museum. ➤

Moneta Exotica in the Numismatic Museum

In this edition of Sabaku we have taken you, the reader, on a museum trip: a promenade around the museums in Suriname.

In museums objects are kept. They show a number of these objects to visitors. This is called "exhibiting". Expect to see in a museum objects that are special: especially beautiful, especially uncommon, especially valuable or especially cleverly made. All these objects tell us a story, about how people lived in the past for instance. And it is often all about these stories. Even if an object is not particularly to our liking we might still find the accompanying story interesting. And so the past beckons.

If there is one object deserving of being kept in a museum it must surely be money. At least the history about money for the very simple reason that throughout history money has had great influence on the functioning of mankind in society, everywhere in the world. Money is economic goods that progressively originated in every culture in antiquity as a result of spontaneous human actions and interactions. Therefore it is not the result of a preconceived plan.

There are various definitions in use about money as manifested throughout history and in the market. The most valid one is 'money is the most liquid form of capital'. The history of money shows us that is a means of exchange to conduct business. It can be used as a means of exchange because it has a distinct value trusted by everyone. Money is also a means of value for the future. After all, money is a monetary unit as well. It can be easily counted and that makes it possible to assign a clear value to goods.

On the premises of Mr. F.H.R. Lim A Postraat 7 in the historical inner city of Paramaribo, that since 2002 figures on the World Heritage list of the UNESCO, the Numismatic Museum of the Central Bank of Suriname has been accommodated.

Two smartly uniformed and armed guards stand before the entrance and keep a good lookout. The Numismatic Museum of the Central Bank of Suriname is the exhibition building of the history of money in Suriname. It contains an impressive collection of coins and bills next to many objects dating from the beginning period of the Dutch colonization, with items from 1679.

Since its creation on April 8, 2002 by the president, presently Governor of the Central Bank of Suriname Andre E. Telting, at the occasion of the 45th anniversary of the bank and given as a present to the people of Suriname, the museum manages, studies and hosts the history of the monetary system in Suriname starting with barter, "card money", checks, coins, bills up to the present Suriname dollar.

Next to its fixed exhibit the museum hosts temporary expositions. These are put together by Rosanna Agard, the curator.

Today I visit 'Moneta Exotica', that certainly runs until December 31st 2010. This exposition displays original money from all over the world.

The title of the exhibition refers to the scarce and precious goods used in antiquity to pay for goods and services.

The exhibition brochure mentions that these goods often possessed a romantic streak as they were often part of a dowry.

The means of exchange were originally called money, like a metal anklet from Zaire, Lalai rings from bones originating from the Siassia islands, a chain made from dog's teeth from New Guinea and a salt bar from Mid-Africa. For Suriname the accepted means of exchange were sugar, letter wood, coffee, tobacco and indigo. Something less romantic as they were coming from plantations.

The museum is mainly visited by student groups but also by tourists and locals on a regular basis. As a listener I was able to learn a lot about the history of the monetary system in Suriname from the captivating explanation from Mrs. Maanster-Kampenhout, a museum employee, to the students. Professional guides are always willing to give the necessary explanations to the visitors. The Numismatic Museum regularly informs the community through the media about their upcoming exhibitions.

In spite of its exhibition surface of only 60 m² the museum is with competent staff and excellent presentations able to reproduce and revive the history of the Surinamese monetary system in a gripping manner. This way the objective of the museum is interpreted in an adequate manner. ➤

Begonnen als Dienst Haven- en Loodswezen bestaat de Maritieme Autoriteit Suriname (MAS), feitelijk al sinds 1947. In 1982 werd de naam veranderd in Dienst voor de Scheepvaart. Zes jaar later, in 1988, onderging de Dienst opnieuw een naamsverandering, toen hij een zelfstandige status (sui generis) kreeg en uiteindelijk Maritieme Autoriteit Suriname werd genoemd.

Jacques Noël

HET MUSEUM VAN DE MAS

Een weinig bekende bewaarplaats van maritieme memorabilia

Bij de herdenking van het tiende lustrum van de Dienst in 1997, werd het besluit genomen een museum op te zetten. Het oorspronkelijk idee kwam van de voormalig Havenmeester en directeur van de MAS, Eddie Fitz-Jim. De start werd gegeven door in het Fort Zeelandia een tentoonstelling te houden van nautische voorwerpen. Na de expo werden alle objecten die gebruikt werden voor de expo overgebracht naar het monumentale Flying Fish gebouw op het terrein van de MAS aan de Cornelis Jongbawstraat 2, in de directe omgeving van Hotel Torarica. Op 6 september 2001 werd het museum officieel geopend.

Het gebouw oogt nieuw, hoewel het uit de jaren zestig stamt. Gelijkvloers is, na de nodige renovatie, de educatieruimte ondergebracht.

De achterliggende gedachte bij de inrichting van de educatieruimte is dat in Suriname serieus de wenselijkheid van het invoeren van een verplicht vaarbewijs wordt bekeken. Dit in het kader van het verhogen en garanderen van de veiligheid van het personenvervoer te water. Een wet die zorgt voor ordening van het verkeer op het water bestaat nog niet. De MAS verzorgt in het educatiecentrum een ééndaagse cursus "veilig varen" voor belangstellenden onder wie bezitters van pleziervaartuigen. De onderwerpen die tijdens de cursus behandeld worden zijn onder andere het lezen van de getijtafel, lezen van navigatiekaarten, wettelijke voorschriften en gedragsregels en vaarwegmarkering. Ook toeristen en vakantiegangers die tijdens hun verblijf in Suriname plannen hebben om een boot of ander pleziervaartuig te huren, kunnen met deze cursus worden geacommodeerd.

Op de eerste verdieping is het museum onder dak; het is een relatief kleine ruimte, niet groter dan 85m². Er zijn bijkans zeventig objecten tentoongesteld, die gebruikt werden bij de uitvoering van de maritieme taken. Buiten het gebouw zijn enkele grote maritieme attributen geplaatst die een nostalgisch aanblik bieden.

De overvloed aan documenten en literatuur rechtvaardigde de beslissing om een bibliotheek in te richten op de tweede verdieping. Een groot aantal boeken en tijdschriften is onder tussen weggegeven want men wil zich voor de bibliotheek en documentatieruimte uitsluitend richten op maritieme literatuur. De trap op naar de tweede verdieping brengt de bezoeker meteen in de maritieme ambiance: een scheepsbel hier, een patrijspoort in de muur van het trappenhuis ingebouwd, een miniatuur boei en baken daar.

Brian Arlaud, mijn gids en de beheerder van het museum, opent de deur naar de leeszaal/bibliotheek in aanbouw. Zijn 'kantoor' zit tjokvol nautische voorwerpen, één muur wordt volledig ingenomen door een hokjeskast waar opgebolde codevlaggen inzitten.

In een andere hoek zijn antieke houten koffertjes opgesteld waar allerlei instrumenten in bewaard werden.

Dit draagt allemaal bij tot bevestiging van de eerste indruk: dit is wel degelijk een museum.

Voor dat het gebouw werd gerenoveerd en in gebruik genomen door de MAS, heeft het een aantal andere functies gehad. Tijdens de tweede Wereldoorlog was het de residentie van de Commandant van de marine, daarna het kantoor van de Havenmeester en de Commissaris van de Administratie en de Afdeling Scheepinspectie van de Dienst Haven- en Loodswezen, het Departement van Maritieme Zaken en uiteindelijk, de Maritieme Autoriteit Suriname.

Direct rechts van de entree is binnen een hoek ingericht als de brug van een schip. Dat is de benaming voor de plaats van waaruit gestuurd, gecommandeerd en genavigeerd wordt. Het is meestal ook de hoogste plek in de opbouw en bij zeevaart vaak over de volle breedte van het schip. Ik herken het roer (stuurwiel), de telegraaf, het grote kompas en de spreekbuis om te communiceren met de machinekamer onmiddellijk, maar één apparaat komt nogal esoterisch, dat wil zeggen bestemd voor ingewijden, op mij over. Het blijkt eenvoudig een soort lamp te zijn om visuele morsecode mee uit te zenden, een seinlamp dus.

Een reusachtig oud radioapparaat en een ingewikkeld ogende sextant maken de brug compleet. Aan een andere muur hangt een serie foto's gemaakt van boten die in het verleden gebruikt werden door het loodswezen. Tegenwoordig wordt gebruik gemaakt van boten die volgens het principe van de bekende waterscooter zijn gebouwd: snel en heel wendbaar.

Started as the Port and Pilot Service the Maritime Authority Suriname (MAS) existed in fact since 1947. In 1982 the name was changed to the Service for the Shipping industry. Six years later, in 1988, it underwent another name change when it acquired an independent status (*sui generis*) and ultimately was named Maritime Authority Suriname.

At the commemoration of the fiftieth anniversary in 1997, the decision was made to establish a museum. The original idea came from the former harbor master and director of the MAS, Eddie Fitz-Jim. The start was given by opening an exhibition of nautical objects in Fort Zeelandia. After the exposition all articles used were transferred to the monumental Flying Fish building on the grounds of the MAS on the Cornelis Jongbawstraat 2, in the direct neighborhood of Hotel Torarica. On September 6, 2001 the museum was officially opened.

The building looks new although it dates back to the sixties. After a much needed renovation an education center was installed on the ground floor.

The underlying idea of fitting out an education room is that in Suriname ample thought was given to the desirability of introducing a compulsory navigation license. This is within the

scope of improving and guaranteeing the safety of personnel transport on water. A law regulating traffic on water does not exist as yet. The MAS gives in the education center a one-day course "navigating safely" for interested parties and owners of pleasure craft. The subjects covered during the course are among others reading tide charts, reading navigational maps, legal requirements, rules of conduct, and waterway marking. Tourists and vacationers planning to rent a boat or other pleasure craft while on vacation in Suriname can be accommodated with this course as well.

On the first floor is the museum accommodation, a relatively small room, not larger than 85 m² anyway. But close to 70 objects, used for maritime tasks, are exhibited. Outside the Flying Fish building a few large maritime objects offer a rather nostalgic sight.

The abundance of documents and literature justified the decision to establish a library on the second floor. A large number of books and magazines have been given away in the meantime as the museum wants the library and documentation room focused exclusively on maritime literature.

The staircase to the second floor readily transports the visitor into a maritime atmosphere: a ship's bell here, a porthole built into the wall, a miniature buoy and beacon there.

Brian Arlaud, my guide and administrator of the museum opens the door to the reading room/library under construction. His 'office' is crammed with nautical objects, one wall

THE MAS MUSEUM

A little known treasure trove of maritime memorabilia

Matrozen moeten een groot aantal knopen kunnen maken zoals de achtknoop, de mastworp, de paalsteek, ringknopen en de schootsteek en een klein aantal daarvan is hier ook tentoongesteld.

Ik neem het allemaal wel op, maar kan niet alles bevatten. Een groot aantal objecten is mij volkomen vreemd, dus moet ik mijn gids steeds uitleg vragen. Ik heb bijvoorbeeld geen flauw idee van wat een zwarte ronde of driehoekige zak die aan het plafond hangt zou kunnen zijn en waar die voor dient. Lijkt op een soort luchtballon. Mijn gids brengt uitkomst: het is in feite een herkenningsteken van de status van een schip, voor andere schepen. Er worden dus niet alleen vlaggetjes of lichten gebruikt, maar ook deze vreemd uitziende zakken die dagmerken genoemd worden. Met dagmerk wordt bedoeld elk der tekens die tussen zonsopgang en zonsondergang moeten worden gevoerd om andere schepen duidelijk te maken dat er iets bijzonders aan de hand is. Dit kan bijvoorbeeld een ankerbol zijn, maar ook een motor/zeilkegel of een vissersmand.

Net zoals in de luchtvaart waar vliegtuigen elkaar moeten kunnen zien en moeten communiceren is dit ook het geval in de scheepvaart waar status, herkomst, bestemming en nog een aantal andere factoren gecommuniceerd worden door middel van vlaggen, lichten en andere gebruiksvoorwerpen en alles gelukkig onderworpen is aan vaste regels.

Ik krijg ook een kijk op de logistieke kant van de scheepvaart met de uitleg over een vreemd uitziend apparaat, uitgerust met een vlotter, dat op het water drijft en waarmee eb- en vloedstanden geregistreerd worden op een trommel.

Op het terrein van de MAS is de Stichting Logistiek Onderwijs begonnen met een maritieme school die met een vernieuwd, internationaal erkend curriculum gegadigden opleidt. Alhoewel de MAS het terrein ter beschikking heeft gesteld is de school geheel onafhankelijk.

Verder staan op het terrein nog een aantal artikelen tentoongesteld zoals een 'luchthapper' die de diepste delen van een schip voorziet van verse lucht, een voor mij reusachtige boei die een klein model schijnt te zijn, een zonnewijzer of zonne-uurwerk en een enorm anker dat afkomstig moet zijn van een groot schip.

Studenten die hun kennis van maritieme zaken willen vergroten of een verhaal over wat er in de wereld van scheepvaart zoal omgaat moeten schrijven maar ook toeristen kunnen hier zeker terecht. Ook toeristen zijn van harte welkom.

In en rond het museum zijn genoeg memorabilia en antieke objecten uit de zeevaart te zien die boeien en de aandacht gevangen kunnen houden. Een bezoek aan het museum van de MAS is dan ook een absolute aanrader. ➤

is completely taken up by a pigeon-hole cupboard stuffed with rolled-up code flags. In a corner antique wooden boxes that once contained precious nautical instruments are stacked up to my chin. All this paraphernalia just confirms my first impression : this is really a museum.

Before the building was renovated and put into use by the MAS it had a few other functions. During the second World War it was the residence of the Commander of the marine, then the office of the Harbor Master and the Commissioner of the Administration and the Department Ship Inspection of the Port and Pilot Service, the Department of Maritime Affairs and finally, the Maritime Authority Suriname.

Immediately to the right of the entrance a corner has been fitted out as the bridge of a ship. This is the name of the place where the steering, the commanding and the navigation takes place. It is usually the highest spot in the superstructure and in seagoing vessels often over the full width of the ship. I recognize immediately the helm (steering wheel), the telegraph, the large compass and the voice tube for communicating with the engine room, but one device looks esoteric, meaning understood only by a chosen few. It turns out to be a simple lamp to send visual Morse code, a signaling lamp in other words.

A huge, very old radio apparatus and a complex looking sextant complete the bridge. One wall is covered with photographs of boats having been used by pilots. Nowadays boats are used that are built on the principle of the water scooter: they are fast and maneuverable. Sailors must be able to make a large number of knots like the Figure-of-eight knot, the clove hitch, the ancient and simple bowline knot, and the Double sheet bend knot. A small number of them are exhibited here. I am taking everything on but can not comprehend everything. Quite a few objects look completely strange to me so I constantly have to ask my guide for help. What is this black round or triangular bag that hangs from the ceiling and what could it be used for. It looks more like some sort of balloon. The guide brings relief: it is in fact a recognition signal indicating the status of a ship, to other ships. So, not

only flags or lights are used but also these strange looking bags called daymark. A daymark means any of the signs used between sunrise and sunset to indicate to other ships that something unusual is at hand. Just like in aviation where aircraft must be able to see each other and communicate, this is the case as well in navigation where status, origin, destination and other factors are communicated by means of flags, lights and other implements and fortunately everything is subjected to fixed rules. I also get to see the logistical side of navigation with the explanation of a strange looking apparatus, equipped with a float that drifts on the water and records the ebb and flow tides on a drum.

On the grounds of the MAS, the foundation Logistical education started a maritime school that uses a renewed, internationally recognized curriculum, to train interested parties. Although it is the MAS that provided the plot, the school is completely independent.

A few more articles are disseminated on the grounds like a large air pipe that sucks up air to be distributed in the lower parts of the ship, what looks to me like a gigantic buoy, but is in fact a small model, a sundial and an enormous anchor that must be from some gigantic ship.

Students wanting to increase their knowledge of maritime matters or write a story about what goes on in the nautical world, but also tourists are at the right place.

In and around the museum there are enough memorabilia and antique objects from the nautical world to be seen that fascinate and captivate the interest. A visit to the museum is by all means highly recommended. ➤

Tel: 597 473000
 Tel: 597 471444
 Fax: 597 470940
 Website: www.phoeniciasuite.com
 Email: info@phoeniciasuite.com

Comfortable stay for both business and leisure travelers.

Whether you're looking for a lavish stay on your tour or a luxurious abode on your leisure trip, Hotel Phoenixia Suite and Lounge offers a world of comfort to make your stay wonderful and memorable. Here, each room and suite is lavishly appointed with every convenience of modern life, making it a home away from home.

Luxurious accommodation at an ideal location.

Located amidst the downtown area of Paramaribo where you can find interesting shopping locations and where there are many historical sites to be seen, Hotel Phoenixia Suite and Lounge is a luxury hotel, right here, in the heart of Paramaribo.

Exclusive lounge for premium guests.

If you would like to rejuvenate yourself after a busy day, you should head for the Phoenixia Grand Café. This fully air-conditioned relaxing lounge is just the right place to sit, unwind and pamper your taste buds with exotic cocktails and a wide range of quick bites.

PHOENICIA

Column

Henk Hendriks (1946) is freelance journalist in Suriname. Deed hier in 1969 gedurende een half jaar onderzoek voor zijn studie sociologie. Bekleedde in de jaren '70 en '80 beleidsfuncties in het kader van de vestiging van Surinamers in Nederland. Werkte van 1987 tot 2008 als Suriname specialist voor Radio Nederland Wereldomroep.

Henk Hendriks (1946) is freelance journalist in Suriname. Did a half year of research in 1969 for his sociology study. Held in the seventies and eighties management functions within the scope of Surinamers settling in the Netherlands. Worked for Radio Netherlands World service (RNW) from 1987 to 2008 as the Suriname specialist.

Het lijkt alweer een eeuwigheid geleden, maar op 11 juli speelde Nederland tegen Spanje de finale van het WK. Nooit eerder was het in Paramaribo zo stil op straat. Al het openbare leven concentreerde zich op de terrassen van 't Vat en op de tribunes van V-tunnel. Voor de rest zat een ieder nagelbijtend voor de buis. De tachtigjarige oorlog was allang voorbij, maar de wereld keek verbijsterd toe en huiverde. Wat gebeurde daar in Zuid Afrika? Dat Nederland met Duitsland nog een appeltje te schillen had, wisten we al sinds 1945. Zelfs in Suriname leefde dat besef. Op het jeugdjournaal zei een jongen in schooltenue dat hij liever had dat Nederland tegen Duitsland speelt, want dan zou oranje zeker verliezen. In zijn ogen hebben Nederland en Duitsland dus iets uit te vechten dat verder reikt dan voetbal. Maar bovendien vindt hij dat Nederland moet verliezen. En dat is opmerkelijk voor een schooljongen van 12 jaar. Wat heeft hij tegen Nederland? Hij is geboren na de onafhankelijkheid in 1975. Kolonialisme, slavernij, al die verschrikkingen liggen ver achter hem. Misschien hebben zijn ouders hem daarover verteld, of de meester op school. Wie zal het zeggen. Zeker is wel dat ze zijn hoofd niet moe hebben gemaakt met de opstand der Zeven Verenigde Nederlanden tegen het Spaanse Rijk van 1568 tot 1648. In dat geval had hij namelijk Spanje gekozen als ideale tegenstander van

oranje. Want na de bevrijding uit het Spaanse juk ontstond de gouden eeuw, expansie, slavenhandel en kolonialisme. Daarom zou de WK finale van 2010, de nederlaag tegen Spanje, de gedroomde afrekening moeten zijn voor elke zelfbewuste jonge Surinamer.

Op die historisch beladen zondag in juli bracht ik een bezoek aan Plantage Mariënborg, een dorpje in het district Commewijne aan de voet van een verroeste en verlaten suikerfabriek. Een plek om te treuren over het verleden, over gemiste kansen, strijd en ondergang. Hier hebben mensen zwetend in dikke rietstengels staan hakken. Elke dag opnieuw. 's Avonds vielen ze uitgeput in slaap. Ze kregen er nauwelijks voor betaald. Televisie en WK's hadden ze toen nog niet. Wel hadden ze een dak boven hun hoofd, hetzelfde dak waaronder ook hun nakomelingen nu nog leven. De Javaanse gids staat al op me te wachten. Ik houd van zijn verhalen. Hij is niet haatdragend. Integendeel, hij praat met weemoed over zijn fabriek, toen die nog draaide. De prachtig gerestaureerde directeurswoning doet dienst als museum. In de oude personeelsstaten staan notities over het ziekteverzuim en het functioneren van de arbeiders. Niets opwindends eigenlijk, zoals dat zo vaak het geval is in een museum. De echte drama's hadden nooit iets met boekhouden te maken. Die speelden zich

buiten af. In 1902 kwamen de Hindoestaanse arbeiders in opstand wegens de lage lonen, slechte woonomstandigheden en de ongelijke behandeling. Er vielen 17 doden. Tegenover de directeurswoning staat daarvoor een monument.

Maar mijn Javaanse gids benadrukt dat er ook goede directeuren waren. Meer nog dan de directeurswoning is de fabriek zijn museum. Hij kent elke centimeter. Over elke pers, bassin en transportband is er een verhaal. Daar ligt zijn trots, zijn identiteit. De Hindoestaanse arbeiders en hun nageslacht mogen dan misschien al hebben afgerekend met Mariënborg, mijn gids hunkert naar die tijd. Het verleden is altijd gecompliceerder dan je denkt.

Suriname lijkt dus een uiterst verdeeld land, maar niet als het om sportieve prestaties gaat. Dan is het een eenheid. Net zoals Spanje. Want die eigenzinnige Catalanen, arrogante Madrilenen en gedreven Basken vormden samen wel een wereldteam. Daarom, als ooit, ooit, ver in de toekomst, laten we zeggen over 32 jaar, het Surinaamse nationale voetbalelftal de WK-finale tegen Nederland speelt, dan gaat Suriname zeker winnen. Alsof er nooit een oorlog is geweest.

Again it seems like ages ago but on July 11 The Netherlands played in the finals against Spain for the soccer World Cup. Never before were the streets of Paramaribo that quiet. The everyday hustle and bustle was reduced to activity at the sidewalk café of 't Vat and the gallery of V-tunnel. And as for the rest, they were sitting, nail-biting in front of their television sets at home. The days of the Eighty-Years' War have long gone but the world looked on in bewilderment and shuddered. For heavens sake what was happening down in South Africa? That The Netherlands still had a bone to pick with Germany we already knew since 1945. Even in Suriname that consciousness still lives. On the youngsters' newscast, a boy in school uniform declared that he preferred for The Netherlands to play against Germany because the Dutch team would then surely lose. As far as he was concerned The Netherlands and Germany have something to fight out that reaches further than soccer. But on top of that he finds that The Netherlands have to lose. That is remarkable for a twelve year old-boy. What does he have against The Netherlands? He was born after the independence in 1975. Colonialism, slavery, all those horrors are beyond his comprehension. Maybe his parents told him about it, or his teacher at school. Who will tell? They probably did not fill his head with the revolt of the Seven Unified Low Countries

against the Spanish empire from 1568 to 1648. In that case he would probably have chosen Spain as ideal opponent for the Dutch team. Because the liberation from the Spanish yoke gave rise to the golden century, expansion, slave trade and colonialism. That is why the 2010 finals for the soccer World Cup, the defeat against Spain should have been the dreamed of day of reckoning for each self-conscious young Surinamer.

On this historical emotionally charged Sunday in July I visited the Plantation in Mariënborg, a small village in the district of Commewijne at the foot of a rusty and abandoned sugar mill. A place to grieve about the past, about missed opportunities, struggle and downfall. Here people stood in sugarcane fields cutting thick cane, heavily perspiring in the relentless sun. Every day again. At night, thoroughly exhausted they fell asleep. They hardly got paid for it. They had no television or a soccer world cup then. What they had was a roof over their heads, the same roof their descendants still live under. The Javanese guide is already waiting for me. I love his stories. He is not a resentful person. On the contrary, he talks nostalgically about his factory, when it was still operational. The beautifully restored director's house serves as museum. In the old personnel records there

are remarks about sickness absence and performance of the laborers. Nothing exciting really, as is often the case in a museum. The real drama's had nothing to do with bookkeeping. They occurred outside. In 1902 the Hindustani laborers revolted against the low wages, bad living conditions and the unequal treatment. Seventeen died in the incident. Across from the director's house stands a monument in remembrance.

But my Javanese guide emphasizes there were also good directors. Even more than the director's house the mill is his museum. He knows every square inch. There is a story about every press, basin and conveyor belt. Here lies his pride, his identity. The Hindustani laborers and their descendants might have dealt with Mariënborg, but my guide yearns for this time. The past is always more complicated than you think.

So seemingly Suriname looks like a seriously divided country, but not as far as sport performances are concerned. Then they are united. Just like Spain. All those different people from Catalonia, Madrid and Bask country formed a world team together. That is why, if ever, ever far in the future, let's say in 32 years, the Surinamese national soccer team plays the finals against The Netherlands, then Suriname is surely going to win. Just like there never was a war.

120 jaar Javaanse Immigratie in Suriname

Desi Truideman

120 jaar geleden en wel op 09 augustus 1890, hebben de eerste Javaanse immigranten voet aan wal in Suriname gezet...

In de gehele Caribische regio en in Noord- en Zuid-Amerika is Suriname het enige land waar de Javanen in zulke grote getale deel uitmaken van de bevolking. De Javaanse bevolking heeft het gezicht van het Surinaamse volk mee helpen bepalen en aan onze bevolking iets gegeven wat nergens anders in onze regio wordt gevonden. Ze hebben zich soepel in de Surinaamse samenleving geïntegreerd en bekleden in bijna alle maatschappelijke sectoren belangrijke posities. Er wonen nu meer dan 70.000 Surinamers van Javaanse afkomst in ons land.

A 120 years of Javanese immigration in Suriname

A 120 years ago, on the 9th of August 1890, the first Javanese immigrants set foot on wall in Suriname. In the whole of the Caribbean and in North- and South America, Suriname is the only country where the Javanese make up such a large part of the population. The Javanese population has helped to determine the look of the Surinamese people and given our population something not found anywhere in our region. They integrated smoothly in the Surinamese society and occupy important positions in almost all social sectors. More than 70,000 Javanese Surinamers live in our country.

120 jaar Javaanse Immigratie in Suriname

Aankomst van Javaanse immigranten in Paramaribo
Arrival of Javanese immigrants in Paramaribo

De eerste Javaanse immigranten kwamen op 9 augustus 1890 met het stoomschip Prins Willem II in ons land aan. Deze groep van 94 koppen bestond uit 61 mannen, 31 vrouwen en twee kinderen, een jongen en een meisje, beide 2 jaar oud.

Het laatste immigrantenschip, de Kota Gede, meerde op 13 december 1939 aan in de haven van Paramaribo. Vanaf 1939 was er sprake van “vrije immigranten”.

De eerste Javaanse contractarbeiders werden vanuit Batavia (het huidige Jakarta), Semarang en Surabaya op Java overgebracht. Na aankomst in Suriname werden zij tewerkgesteld op verschillende plantages. In 1928 werkten 3600 Javaanse contractarbeiders op de suikerplantage Mariënborg in het district Commewijne.

Doordat in het jaar 1808 de slavenhandel werd verboden, ontstond ook in Suriname een steeds groter wordend tekort aan arbeidskrachten. Dit tekort werd naderhand aangevuld met contractarbeiders uit Azië. De immigranten werden contractueel verplicht om gedurende vijf jaar op een aangewezen plantage te werken. Na afloop van hun contract hadden zij de keus tussen het aangaan van een nieuw contract, terugkeer

naar hun vaderland of zelfstandige vestiging als kleinlandbouwer in Suriname.

Van 1890 tot en met 1949 immigrerden 33.754 Javanen naar Suriname. Van dit aantal repatriëerden ruim 7.500. Ook in latere jaren konden velen de roep naar het vaderland niet weerstaan, zodat in 1954 ongeveer 1000 personen naar Indonesië terugkeerden. Ook vestigden enkelen zich in Frans-Guyana. Kort voor de staatkundige onafhankelijkheid van Suriname in 1975 vertrokken ook honderden Javanen naar Nederland.

Aanvankelijk kwam de immigratie van Javanen wat traag op gang, maar vanaf de eeuwwisseling werd de aanvoer regelmatig. Tot 1920 hadden ruim 15.000 de overtocht naar Suriname gemaakt. Van dat aantal behoorden 10.000 tot het mannelijk geslacht. Het vrouwentekort dat op deze wijze was ontstaan, gaf op de plantages regelmatig aanleiding tot spanningen en conflicten. Een andere oorzaak voor de moeilijkheden op de plantages was het zware werk, de lage lonen van de contractanten en de gebrekkige huisvesting.

Door de sluiting van vele plantages, als gevolg van de ontstane wereldcrisis, verlieten veel

Javanen de plantages en gingen over tot de teelt, op kleine schaal, van eigen gewassen op de door het gouvernement uitgegeven perceeltjes. Deze perceeltjes lagen bij elkaar op de verschillende zogenaamde gouvernementsvestigingsplaatsen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog steeg de vraag naar aluminium gestaag. Veel Javanen vonden toen emplooi in de bauxietmijnen en vestigden zich in en rond de bauxietcentra, met name te Billiton en Paranam en aangrenzende dorpen.

Na de Tweede Wereldoorlog gingen velen in Paramaribo wonen vanwege de hogere inkomsten en de mogelijkheden in de stad op het gebied van onderwijs, medische verzorging en ontspanning. Tegenover de aanhoudende urbanisatie, de trek van het platteland naar de stad, stond een kleine tegenstroom – vooral onder de ietwat ouderen – die terugkeerde naar de dorpen in de districten omdat ze zich daar meer op hun gemak voelden in het vertrouwde Javaanse milieu.

Javaanse kleinlandbouwers zijn verspreid over de gehele kuststrook van Suriname. Het district Commewijne geldt daarbij als het

A 120 years of Javanese immigration in Suriname

The first Javanese immigrants arrived in our country August 9, 1890 with the steamer Prins Willem II. This group of 94 souls consisted of 61 men, 31 women and two children, a boy and a girl, each two years old.

The last immigrant ship, the Kota Gede docked on December 13th, 1939 in the harbor of Paramaribo. From 1939 on the immigrants were called "free immigrants".

The first Javanese contract laborers were brought over from Batavia (the present Jakarta), Semarang and Surabaya on the island of Java. On arrival in Suriname they were set to work on several plantations. In 1928, 3600 Javanese contract laborers worked on the sugar plantation Mariënborg in the district of Commewijne.

Because the slave trade was forbidden in 1808, an ever increasing shortage of labor developed in Suriname. This shortage was later replenished with Asian contract laborers. The immigrants were contractually obligated to work for five years on a designated plantation. At the expiration of their contract they had the choice between entering into a new contract, returning to their native country or establish themselves as self-employed small farmers in Suriname.

From 1890 until 1949, 33,754 Javanese immigrated to Suriname. Out of this number 7,500 repatriated. In later years many could not resist the call of their mother country, so in 1954 about a thousand people returned to Indonesia. A few established themselves in French Guiana as well. Shortly before the independence of Suriname in 1975 hundreds of Javanese left for The Netherlands.

Originally the Javanese immigration got off to a slow start, but after the turn of the century the arrivals became more regular. Up to 1920 more than 15,000 had made the voyage to Suriname. Of this number 10,000 were men. The shortage of women thus created was often the cause for tensions and conflicts on plantations. Another reason for the problems on plantations was the strenuous labor, the low salaries of contractants and the inadequate housing.

Due to the closing of many plantations as a result of the world crisis, many Javanese left the plantations and started cultivating, on a small scale, their own crops on small plots issued by the government. Those plots were all situated on the so-called government settlement areas. During the second World War the demand for aluminum rose steadily. Many Javanese found employment in the bauxite mines and settled in and around bauxite centers at Billiton and Paranam and neighboring villages.

After the second World War many of them moved to Paramaribo because of the higher wages and the existing possibilities in the areas of education, medical care and recreation. Against the incessant urbanization, the drift from the countryside to the city, a small countermove existed, especially among the elderly. They returned to

their villages in the districts as they felt more at ease in the familiar Javanese environment.

Javanese small scale agriculturalists are spread out over the whole coastal area of Suriname. The district of Commewijne counts as the pre-eminent Javanese district.

About 7 percent of the Javanese in Suriname profess Christianity, the rest is Islamic.

Cultural traditions

Many Javanese cultural traditions and forms of art taken along from Java at the time as cultural

heritage are still honored to this day. Think for instance about the Gamelan, the flat Wayang puppets made from wood or leather, the danced drama Wayang Wong, the Ludrug theater and Djaran Kepang, a dance with braided hobbyhorses whereby one or more of the riders become go into a trance.

Warungs, eating places where typical Javanese dishes are served, are difficult to imagine without, being part of the much extolled Surinamese cuisine by visitors from abroad.

Especially older Javanese complain that the

120 jaar Javaanse Immigratie in Suriname

“Javanendistrict” bij uitstek. Ongeveer 7 procent van de Javanen in Suriname belijdt de Christelijke godsdienst, de rest is Islamiet.

Culturele tradities

Veel Javaanse culturele tradities en kunstvormen, die destijds als culturele erfenis van Java naar Suriname zijn meegenomen, worden nog steeds in ere gehouden. Denk bijvoorbeeld aan gamelanmuziek, het wajangspel met de platte leren of houten poppen, het gedanst drama wajang wong, het ludrugtoneel en djaran kepang, een dans met gevlochten stokpaardjes waarbij een of meer stokpaardberijders in trance raken.

Ook de warungs, eetgelegenheden waarin typische Javaanse gerechten worden geserveerd, zijn niet weg te denken als onderdeel van de door buitenlandse bezoekers veel geprezen Surinaamse keuken.

Vooral oudere Javanen klagen dat de jonge generatie steeds minder belangstelling voor de in Suriname gesproken Javaanse taal en andere culturele tradities toont. Er worden daarom in-

tensieve pogingen ondernomen om de typische Javaanse cultuuruitingen in stand te houden. Eén van de organisaties die hierin voorop loopt is de Vereniging Herdenking Javaanse Immigratie (VHJI) die op 15 januari 1985 werd opgericht.

Zij is gevestigd aan de Jozef Israëlstraat no. 82 te Paramaribo en voert het beheer van het Javaanse culturele centrum Sana Budaya.

De VHJI stelt zich tot doel een bijdrage te leveren aan de nationale bewustwording en het in stand houden van de Surinaamse kunst en cultuur in het algemeen en de Javaanse in het bijzonder. Regelmatig organiseert de VHJI culturele manifestaties, cursussen, lezingen, workshops, seminars en exposities. Op 16 januari 2009 opende zij officieel de Volksacademie voor Kunst en Cultuur.

De Surinaams-Javaanse cultuur heeft zijn oorsprong in Java. In het vroegere Java hebben de Javanen een eeuwenoude cultuur gebaseerd op, onder andere, Boeddhistische, Hindoeïstische en Animistische principes. Door de eeuwen heen heeft die cultuur zijn specifieke normen, gewoonten en tradities (adat) gevormd.

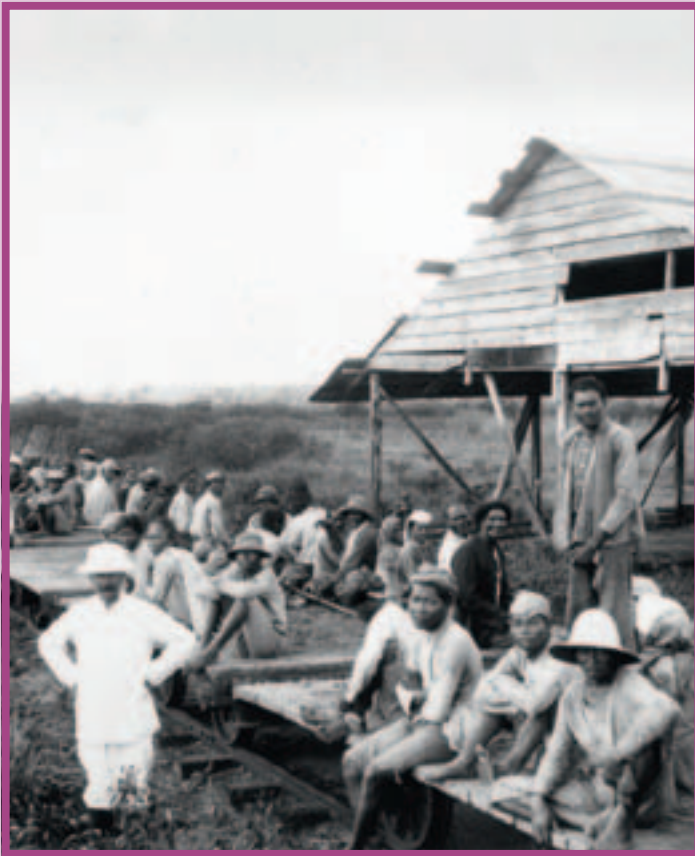
Het omvat veel ongeschreven cultuurprincipes. Een van deze principes is de “Gotong Royong” die door de Surinaamse Javaan nog steeds in acht wordt genomen. De “Gotong Royong” is een vorm van sociale solidariteit. Elk individu behoort tot een bepaalde groep. Zo’n gemeenschap kan een dorp (desa), een buurtgemeenschap, een familieverband of een gezin zijn.

Er bestaat een sterke groepsbinding en sociale controle. Een lid kan te allen tijde een beroep doen op de groep. Onbaatzuchtigheid, de altruïstische grondslag van de gotong royong, dat wil zeggen de opvatting of levenshouding waarbij de handelwijze van een persoon wordt bepaald door de belangen van anderen, komt hierbij volledig tot zijn recht.

Eén van de bekendste feesten bij de Surinaamse Javanen is het Bodo of Ied-ul-Fitre, het einde van de Islamitische vastenmaand. Op dit Javaanse feest zijn alle Surinamers welkom en geniet men van de feestmaaltijden en lekkere hapjes die worden opgediend. Sinds 1970 is Ied-ul-Fitre een officiële nationale feestdag in Suriname. ➤

A 120 years of Javanese immigration in Suriname

younger generation has increasingly less interest for the Javanese language being spoken in Suriname and the cultural traditions. Therefore intensive efforts are being made to preserve the typical Javanese cultural expressions. One of the organizations at the forefront is the Association Commemoration Javanese Immigration (VHJI) established on January 15, 1985. It is located at the Jozef Israëlstraat, 82 in Paramaribo and manages the Javanese cultural center Sana Budaya. The VHJI aims at making a contribution to the national awareness, preserving the Surinamese art and culture in general and the Javanese in particular. The VHJI organizes regularly cultural manifestations, courses, lectures, workshops, seminars and exhibitions. On January 16, 2009 it officially opened the Popular Academy for Art and Culture.

The Suriname-Javanese culture has its roots in Java. In the Java of old the Japanese have based a centuries old culture on, among others, Buddhist, Hindu and Animistic principles. Through the centuries this culture formed its specific norms, customs and traditions (adat). It includes many unwritten principles. One of those is the "Gotong Royong" still observed by the Surinamese Javanese. The "Gotong Royong" is a form of social solidarity. Each individual belongs to a certain group. Such a community can be a village (desa), a neighborhood, relatives or a family. There are strong ties and social control. Each member of the group can at any time make an appeal to the group. Selflessness, the altruistic foundation of the gotong royong, meaning the view of or the attitude towards life whereby the actions of a person are determined by the interests of others, does completely justice to it.

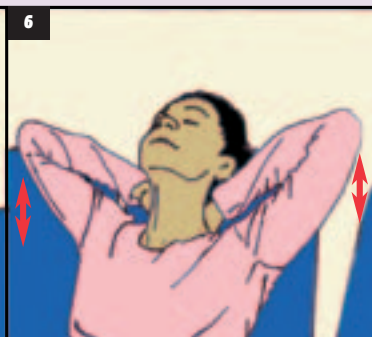
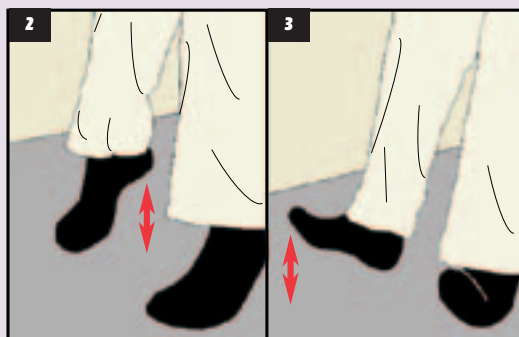
One of the best-known holidays for the Surinamese Javanese is "Bodo" or Ied-ul-Fitre, the end of the Islamic month of fasting. Every Surinamer is welcome at this celebration and can enjoy the festive meal and delicious snacks that are served. Since 1970 Ied-ul-Fitre is officially a national holiday in Suriname. ➤

Addresses

PARAMARIBO HEAD OFFICE Suriname	Mr. Jagemath Lachmonstraat 136 P.O. Box 2029 e-mail : publicrelations@slm.firm.sr	(597) 465700 (597) 491213 Fax :
Flight Information Reservations and Reconfirmations	Dokter Sophie Redmondstraat 219	(597) 433111 432700 Fax : (597) 434723
Cargo Sales Office	Dokter Sophie Redmondstraat 219 e-mail : sunair.org.cargo@slm.firm.sr	(597) 433636
Sunair Cargo Services	Conservijnestraat e-mail : c.pasirokromo@slm.firm.sr	(597) 496644 (597) 496644 Fax :
NIEUW NICKERIE Reservations and Reconfirmations	R.P. Bhamoestraat 10a e-mail : nickerie@slm.firm.sr	(597) 0201350 (597) 0210350 Fax :
AIRPORT OFFICE	J.A. Pengel International Airport	(597) 0325181 (597) 0325292 Fax :
THE NETHERLANDS AMSTERDAM MAIN OFFICE	NATIONAL PHONE: M. Hanenbergstraat 17 - Oudorp 1066 GT - AMSTERDAM P.O. Box 9521 - 1006 GA - Amsterdam e-mail : ams.py@slm.nl	0900-8060 (31) 020-6262697 Fax : (31) 020-4216835
Reservations and Reconfirmations	Weteringschans 165 e-mail : ams.py@slm.nl	(31) 020-6262060 Fax : (31) 020-4216835
SCHIPHOL OFFICE Cargo office	Terminal West, Kamer C731 Terminal West, Kamer C737 e-mail : slmapi@slm.nl	(31) 020-6480333 (31) 020-6530413 Fax :
ROTTERDAM Reservations and Reconfirmations	Nieuwe Binnenweg 10-H e-mail : rtm.py@slm.nl	(31) 010-4364200 Fax : (31) 010-4366033
THE HAGUE Reservations Reconfirmations	Piet Heinstraat 19 e-mail : hag.py@slm.nl	(31) 070-3560900 Fax : 070-3643606
MIAMI Reservations and Reconfirmations Airport office	7270 NW 12th street, Suite 255 e-mail : sunair@bellsouth.net Miami International Office Miami, FL 33126, USA	(1-305) 599-1190 (1-305) 591-3466 (1-305) 870-9740 Fax : (1-305) 870-9742
Cargo office	1701 NW 66 Ave., Miami, FL 33122 Bldg 709 e-mail : suncargo@bellsouth.net	(1-305) 526-3183 Fax : (1-305) 671-5889
ARUBA Reservations and Reconfirmations	Masun Building Rockefellerstraat 1 - H e-mail : info@surinamairwaysaruba.com	(297) 5827896 (297) 5827896 Fax :
BARBADOS Reservations and Reconfirmations	Reservation Services Limited "Europa" Palm Avenue, Sunset Crest - St. James e-mail : taipan@canbsurf.com	(246) 432-8495 Fax : (246) 432-5621
BELEM Reservations and Reconfirmations	Aeroporto Internacional de Belem Av. Julio Cesar 5/II sala 01-A e-mail : suniam@amazon.com.br	(5591) 3210 6435 3210 6436 / 32105439 Fax : (5591) 3210 6433
Airport Office	Aeroporto Internacional de Belem e-mail : belkpy@amazon.com.br	(5591) 3210 6294 Fax : (5591) 3210 6282
CURACAO Reservations and Reconfirmations	F.D. Rooseveltweg 505B Willemstad e-mail : sunair.cur@interneeds.net	(5999) 8686600 (5999) 8684360 Fax : (5999) 8686674
GEORGETOWN Reservations and Reconfirmations	Carla Suites 176 Middle & Waterloo streets e-mail : surinamairways@wilderness-explorers.com	(592) 225-4894 / 225-3473 / 225-2670 Fax : (592) 226-2085
CAYENNE Reservations and Reconfirmations	Atlas Voyages 15 Rue Louis Blanc 97300 Cayenne e-mail : atlas.voyages.guy@wanadoo.fr valerie.atlas@orange.fr	(594) 594 293000 594 293001 / 594 293002 Fax : (594) 594 305786
Airport Office	Aéroport de Rochambeau	(594) 594 358130 Fax : (594) 594 358121
PORT OF SPAIN Reservations and Reconfirmations	24 Fitzgerald Lane e-mail : surinamairways@tstt.net.tt	(868) 627 0102 / 627 4747 Fax :
Airport Office	Piarco International	(868) 627 1936 (868) 666-4770 Fax :
Cargo Office	Piarco International e-mail : sunairposapt@tstt.net.tt	(868) 660 0405 (868) 660 5258 (868) 609 4070 Fax : (868) 660 5194

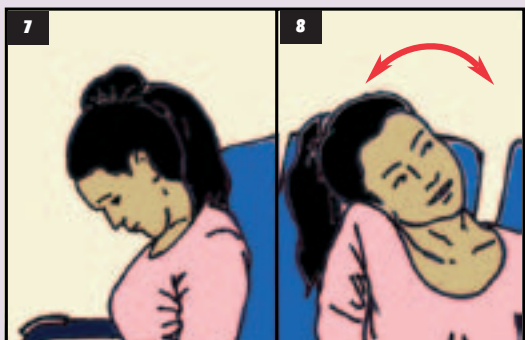
visit us at www.flyslm.com

Fit tijdens de vlucht

Blijf in beweging, voor soepele gewrichten, een goede bloedsomloop en een ontspannen gevoel tijdens uw vlucht. Succes!

1. Zit ontspannen in uw stoel met een rechte rug en de voeten plat op de vloer. Adem vijf tellen in. Houd vijf tellen vast. Adem vijf tellen uit. Herhaal dit drie keer. Adem vijf tellen in. Adem vijf tellen uit. Houd vijf tellen vast. Herhaal dit drie keer. Adem vijf tellen in en houd vijf tellen vast. Adem vijf tellen uit en houd vijf tellen vast. Herhaal dit drie keer.
2. Zet de ballen van uw voeten stevig op de grond en licht uw hielen op. Vindt u deze oefening te gemakkelijk, plaats dan uw tas op uw bovenbenen. Ga door tot u moe bent.
3. Houd uw hielen stevig op de grond en wijs met uw tenen naar het plafond. Deze oefening kunt u doen zolang u wilt!
4. Sla de benen over elkaar. Maak cirkels met de hangende voet. Ga door tot u moe bent en wissel dan van been.
5. Sla uw handen ineens. Breng uw armen zo hoog mogelijk boven het hoofd, met de palmen naar het plafond. Herhaal vier keer.
6. Sla uw handen in elkaar achter de nek. Steun uw nek met de handen en duw de ellebogen rustig omhoog. Herhaal vier keer.
7. Breng de kin langzaam naar de borst en haal drie keer diep adem. Herhaal dit vijf keer.
8. Breng uw linker oor zo ver mogelijk naar de linkerschouder. Breng daarna uw rechter oor zo ver mogelijk naar de rechterschouder. Doe deze oefening langzaam en herhaal vijf keer naar beide kanten.
9. Laat de armen rustig langs uw lichaam rusten. Rol de schouders acht keer naar voren en acht keer naar achteren. Trek daarna uw schouders op. Dat mag tegelijk of een voor een. Houd zes tellen vast en laat de schouders daarna rustig vallen. Vier keer herhalen.
10. Strek uw armen voor u uit. Houd de handpalmen naar beneden. Kantel de palmen tien keer naar voren en vervolgens tien keer naar u toe.
11. Kiss the stars. Rol uw hoofd langzaam naar achteren. Als u dit goed doet, voelt u het van kin tot schoudergewricht. Laat uw hoofd langzaam van links via het midden naar rechts rollen. Maak ondertussen kusbewegingen in de lucht. Ga vervolgens van rechts naar links. Herhaal tien keer.

Fit while flying

Keep moving for flexible joints, a good blood circulation and a relaxed feeling during your flight.

1. Sit relaxed in your chair with the back straight and your feet flat on the floor. Inhale for five counts, hold for five counts, then exhale for five counts. Repeat this exercise three times. Inhale for five counts, exhale for five counts, hold for five counts. Repeat this exercise three times. Inhale for five counts, hold for five counts, exhale for five counts, hold for five counts. Repeat this exercise three times.
2. Place the balls of your feet firmly on the floor and lift your heels. If you don't find this exercise challenging enough, put your carry on bag on your thighs. Continue until you are tired.
3. Plant your heels firmly on the floor and point your toes to the ceiling. You can do this exercise as long as you wish.
4. Cross your legs. Rotate your dangling foot in a circle. Continue until you are tired then switch to the other leg.
5. Clasp your hands together. Lift your hands as high as possible above your head, with your palms pointing to the ceiling. Repeat this exercise four times.
6. Bring your hands together behind your neck. Support your neck with your hands and slowly push up your shoulders. Repeat four times.
7. Slowly bring your chin to your chest and take three deep breaths. Repeat this exercise five times.
8. Bring your left ear to your left shoulder as much as your can. Then bring your right ear to your right shoulder as much as possible. Do this exercise slowly and repeat five times on each side.
9. Let your arms rest calmly alongside your body. Rotate your shoulders eight times forward and eight times backwards. Then lift your shoulders, one by one, or both simultaneously. Hold this position for five counts then slowly lower your shoulders. Repeat four times.
10. Stretch your arms to the front. Point your palms downwards. Turn your palms ten times to the front, then ten times towards you.
11. Kiss the stars! Slowly tilt your head back. If you're doing this correctly you should feel the burning from your chin to your collar bone. Slowly roll your head from the left to the center then to the right. In the meantime make kissing motions in the air. When you've finished, repeat the action from right to left. Repeat ten times.

1-84 en Cours de Actualización

Voor aankomst in de Verenigde Staten van Amerika moeten alle reizigers (met uitzondering van Canadezen en Amerikaanse permanente ingezetenen) het I-94 formulier (wit formulier) invullen.

Reizigers uit de landen die deelnemen in het Visa Waiver Program moeten zich voor aanvang van hun reis elektronisch registreren op

<https://doi.org/10.1016/j.jmb.2019.04.001>

Let erop dat u alle vragen beantwoordt en het formulier tekent en dateert waar dat op de achterzijde van het formulier is aangegeven.

Het I-94 formulier wordt tijdens de vlucht uitgedeeld.

DEWJANE-ANNETTE

Alle passagiers (of één per gezin) dienen vóór aankomst in de Verenigde Staten het Douane aangifteformulier (blauw) in te vullen. Het formulier wordt tijdens de vlucht uitgedeeld. Het dient in het engels in hoofdletters te worden ingevuld. Let u erop dat u op de voorzijde uw handtekening plaatst.

1. Achternaam	Tweede voornaam		
2. Voornaam	Dag	Maand	Jaar
3. Geboortedatum	Aantal familiesleden dat samen met u reist		
4. a) V.S. Straatladres (hotel/aankomstbestemming)			
b) Stad	c) Staat		
5. Paspoort uitgegeven door (land)			
6. Paspoortnummer			
7. Woonplaats			
8. Landen bezocht op deze reis vóór aankomst in de V.S.			
9. Luchtvaartmaatschappij / Vrachtnummer of naam van het vliegtuig			
10. Het hoofddoel van deze reis is zakelijk	Ja / Nee		
11. Ik (wij) breng(en)			
a) fruit, groente, planten, zaden, voedsel, insecten	Ja / Nee		
b) vissen, dieren, dierlijke / natuurlijke producten	Ja / Nee		
c) ziekte agens, kweek, slakken	Ja / Nee		
d) aardolie of zijn in een boerdorp / fiskerij / landbouw gemeent	Ja / Nee		
12. Ik ben (wij zijn) in de nabijheid geweest (zoals het aanvragen of behandelen) van een	Ja / Nee		
13. Ik vervoor (wij vervoorren) valuta of monetair instrumenten voor een waarde van meer dan US\$ 10,000 of vreemde legersaats	Ja / Nee		
(zie definie van monetair instrumenten aan de voorzijde)			
14. Ik heb (wij hebben) commerciële koopwaar	Ja / Nee		
(verkoopartikelen, monsters voor het verkrijgen van bestellingen of goederen die niet beschouwd worden als persoonlijke bezittingen)			
15. Ingevoert - de totale waarde van alle goederen, inclusief commerciële koopwaar die ik (wij) gekocht of aangeschaft hebben in het buitenland (inclusief geschenken voor iemand anders, maar niet gepost naar de V.S.) en de V.S. binnenbrengen is \$			
\$ (bezoeken - de totale waarde van alle artikelen die in de V.S. blijven, inclusief Commerciële koopwaar is \$			

Lees de voorschriften aan de achterkant van dit formulier.
Ruimte is voorzien om alle items te vermelden die u moet aanpakken.

IK HEB DE BELANGRIJKE INFORMATIE AAN DE KEERZIJDE VAN DIT FORMULIER GELEZEN EN HEB EEN WAARHEIDSGETROUWE VERKLARING AFGELEGD.

Handtekening

Datum (dag/maand/jaar)

 U.S. Customs and Border Protection		FORM APPROVED March 2010, with amendments	
Customs Declaration 15/07/2012, 00:21, 00:01, 00:02, 00:03, 00:04, 00:05, 00:06, 00:07, 00:08, 00:09, 00:10, 00:11, 00:12, 00:13, 00:14, 00:15, 00:16, 00:17, 00:18, 00:19, 00:20, 00:21, 00:22, 00:23, 00:24, 00:25, 00:26, 00:27, 00:28, 00:29, 00:30, 00:31, 00:32, 00:33, 00:34, 00:35, 00:36, 00:37, 00:38, 00:39, 00:40, 00:41, 00:42, 00:43, 00:44, 00:45, 00:46, 00:47, 00:48, 00:49, 00:50, 00:51, 00:52, 00:53, 00:54, 00:55, 00:56, 00:57, 00:58, 00:59, 00:60, 00:61, 00:62, 00:63, 00:64, 00:65, 00:66, 00:67, 00:68, 00:69, 00:70, 00:71, 00:72, 00:73, 00:74, 00:75, 00:76, 00:77, 00:78, 00:79, 00:80, 00:81, 00:82, 00:83, 00:84, 00:85, 00:86, 00:87, 00:88, 00:89, 00:90, 00:91, 00:92, 00:93, 00:94, 00:95, 00:96, 00:97, 00:98, 00:99, 00:100, 00:101, 00:102, 00:103, 00:104, 00:105, 00:106, 00:107, 00:108, 00:109, 00:110, 00:111, 00:112, 00:113, 00:114, 00:115, 00:116, 00:117, 00:118, 00:119, 00:120, 00:121, 00:122, 00:123, 00:124, 00:125, 00:126, 00:127, 00:128, 00:129, 00:130, 00:131, 00:132, 00:133, 00:134, 00:135, 00:136, 00:137, 00:138, 00:139, 00:140, 00:141, 00:142, 00:143, 00:144, 00:145, 00:146, 00:147, 00:148, 00:149, 00:150, 00:151, 00:152, 00:153, 00:154, 00:155, 00:156, 00:157, 00:158, 00:159, 00:160, 00:161, 00:162, 00:163, 00:164, 00:165, 00:166, 00:167, 00:168, 00:169, 00:170, 00:171, 00:172, 00:173, 00:174, 00:175, 00:176, 00:177, 00:178, 00:179, 00:180, 00:181, 00:182, 00:183, 00:184, 00:185, 00:186, 00:187, 00:188, 00:189, 00:190, 00:191, 00:192, 00:193, 00:194, 00:195, 00:196, 00:197, 00:198, 00:199, 00:200, 00:201, 00:202, 00:203, 00:204, 00:205, 00:206, 00:207, 00:208, 00:209, 00:210, 00:211, 00:212, 00:213, 00:214, 00:215, 00:216, 00:217, 00:218, 00:219, 00:220, 00:221, 00:222, 00:223, 00:224, 00:225, 00:226, 00:227, 00:228, 00:229, 00:230, 00:231, 00:232, 00:233, 00:234, 00:235, 00:236, 00:237, 00:238, 00:239, 00:240, 00:241, 00:242, 00:243, 00:244, 00:245, 00:246, 00:247, 00:248, 00:249, 00:250, 00:251, 00:252, 00:253, 00:254, 00:255, 00:256, 00:257, 00:258, 00:259, 00:260, 00:261, 00:262, 00:263, 00:264, 00:265, 00:266, 00:267, 00:268, 00:269, 00:270, 00:271, 00:272, 00:273, 00:274, 00:275, 00:276, 00:277, 00:278, 00:279, 00:280, 00:281, 00:282, 00:283, 00:284, 00:285, 00:286, 00:287, 00:288, 00:289, 00:290, 00:291, 00:292, 00:293, 00:294, 00:295, 00:296, 00:297, 00:298, 00:299, 00:300, 00:301, 00:302, 00:303, 00:304, 00:305, 00:306, 00:307, 00:308, 00:309, 00:310, 00:311, 00:312, 00:313, 00:314, 00:315, 00:316, 00:317, 00:318, 00:319, 00:320, 00:321, 00:322, 00:323, 00:324, 00:325, 00:326, 00:327, 00:328, 00:329, 00:330, 00:331, 00:332, 00:333, 00:334, 00:335, 00:336, 00:337, 00:338, 00:339, 00:340, 00:341, 00:342, 00:343, 00:344, 00:345, 00:346, 00:347, 00:348, 00:349, 00:350, 00:351, 00:352, 00:353, 00:354, 00:355, 00:356, 00:357, 00:358, 00:359, 00:360, 00:361, 00:362, 00:363, 00:364, 00:365, 00:366, 00:367, 00:368, 00:369, 00:370, 00:371, 00:372, 00:373, 00:374, 00:375, 00:376, 00:377, 00:378, 00:379, 00:380, 00:381, 00:382, 00:383, 00:384, 00:385, 00:386, 00:387, 00:388, 00:389, 00:390, 00:391, 00:392, 00:393, 00:394, 00:395, 00:396, 00:397, 00:398, 00:399, 00:400, 00:401, 00:402, 00:403, 00:404, 00:405, 00:406, 00:407, 00:408, 00:409, 00:410, 00:411, 00:412, 00:413, 00:414, 00:415, 00:416, 00:417, 00:418, 00:419, 00:420, 00:421, 00:422, 00:423, 00:424, 00:425, 00:426, 00:427, 00:428, 00:429, 00:430, 00:431, 00:432, 00:433, 00:434, 00:435, 00:436, 00:437, 00:438, 00:439, 00:440, 00:441, 00:442, 00:443, 00:444, 00:445, 00:446, 00:447, 00:448, 00:449, 00:450, 00:451, 00:452, 00:453, 00:454, 00:455, 00:456, 00:457, 00:458, 00:459, 00:460, 00:461, 00:462, 00:463, 00:464, 00:465, 00:466, 00:467, 00:468, 00:469, 00:470, 00:471, 00:472, 00:473, 00:474, 00:475, 00:476, 00:477, 00:478, 00:479, 00:480, 00:481, 00:482, 00:483, 00:484, 00:485, 00:486, 00:487, 00:488, 00:489, 00:490, 00:491, 00:492, 00:493, 00:494, 00:495, 00:496, 00:497, 00:498, 00:499, 00:500, 00:501, 00:502, 00:503			

[illegible][illegible]

1. Achternaam / Family name
2. Voornaam / First name
3. Geboortedatum (Dag/Maand/Jaar) / Date of birth (Day/Month/Year)
4. Land van staatsburgerschap / Country of Citizenship
5. Sexe (man of vrouw) / Sex (male or female)
6. Datum van Paspoort uitgifte / Passport issue date
7. Verval datum Paspoort / Passport expiration date
8. Paspoortnummer / Passport number
9. Luchtvaartmaatschappij en vluchtnummer / Airline and Flight number
10. Land van residentie / Country where you live
11. Laatste instapplaats / City where you boarded
12. Plaats van visum-verstreking / City where Visa was issued
13. Datum van afgifte (Dag/Maand/Jaar) Date issued (Date/Month/Year)
14. Adres tijdens verblijf in de V.S. (straat en huisnummer) / Address while in the United States (number and street)
15. Stad en Staat / City and State
16. Telefoonnummer van uw verblijfplaats in de V.S. / Telephone number in the U.S. where you can be reached
17. E-mail adres / E-mail address
18. Achternaam / Family name
19. Voornaam / First name
20. Geboortedatum (Dag/Maand/Jaar) / Date of birth (Day/Month/Year)
21. Land van staatsburgerschap / Country of Citizenship

Sinds haar oprichting in 1837, om precies te zijn op 27 april, heeft het toneelgenootschap Thalia vele markante gebeurtenissen in de geschiedenis meegemaakt. De afschaffing van de slavernij in de Nieuwe Wereld, de Eerste en Tweede Wereldoorlog zijn daar enkele voorbeelden van. Thalia is ook twee keer een nieuwe eeuw binnengestapt: de 20ste en de 21ste. Het Theater heeft de respectabele leeftijd van 170 jaar bereikt.

Oudste schouwburg van Suriname

Theater Company Thalia

Suriname's oldest theater

Since its foundation in 1837, on April 27 to be precise, the theater company Thalia has witnessed many significant events in history. The abolition of slavery in the New World, the First and Second World War are a few examples. Thalia has twice celebrated the advent of a new century: the 20th and the 21st. The theater has reached the respectable age of 170 years.

In de 19e eeuw is er al toneellevens in Suriname met gezelschappen als Oefening Kweek Kunst en de Verreezene Phoenix. Van de laatste scheidde zich een groep af die verder ging onder de naam Theatre Graave Straat. Na een tijd van malaise in de jaren '30 werden op 20 januari 1840 de deuren van de nieuwe schouwburg van het toneelgezelschap Thalia aan de Nassylaan geopend. Het overwegend joodse gezelschap begon aan een roemruchte geschiedenis, die al vanaf 1853 getekend zou worden door de niet aflatende strubbelingen rond het verval en herstel van het gebouw. De programmering was bijna altijd van Euro-

pese snit. De toneelschrijfkunst van Surinaamse oorsprong is in de 19de eeuw wel in bijzonder sterke mate gekenmerkt door discontinuïteit. Er is een handvol oorspronkelijke stukken bekend en daarnaast een klein aantal bewerkte Europese toneelstukken. Uiteraard heeft Thalia door de jaren heen periodes van bloei en verval gekend. Mooie momenten waren er bijvoorbeeld in 1845 toen er allerlei opera's werden opgevoerd, in 1899 toen de eerste film werd vertoond; de optredens van cabaretier Johannes Kruisland tussen 1910 en 1934; of toen het eerste zwarte gezelschap 'De Echo' bestaande uit een vereniging van dienstmeisjes

in 1929 er optrad en toen vier jaar later de eerste dames werden toegelaten als lid. Minder mooie momenten waren dat bij de viering van 100 jaar Thalia er zelfs geen receptie was en dat het gezelschap toen in 1940 slechts tien leden telde. In de loop der jaren zijn er ook vele markante personen verbonden geweest aan dit theater, met hoorspelen, toneelstukken en musicals. Zo trad Thea Doelwijf er van 1975 tot 1982 op met het Doe Theater. Maar ook de groten in de Surinaamse toneelwereld Hugo Pos, Dick Brunins, Henk Tjon, Eartha Silos, Sharda Ganga... hebben er hun kunnen getoond.

Theater Thalia gebouwd tussen 1837 en 1839 op een terrein tussen de Gravenstaraat en de Wagenwegstraat. De bouw stond onder leiding van de stadsarchitect J.A. Voigt.

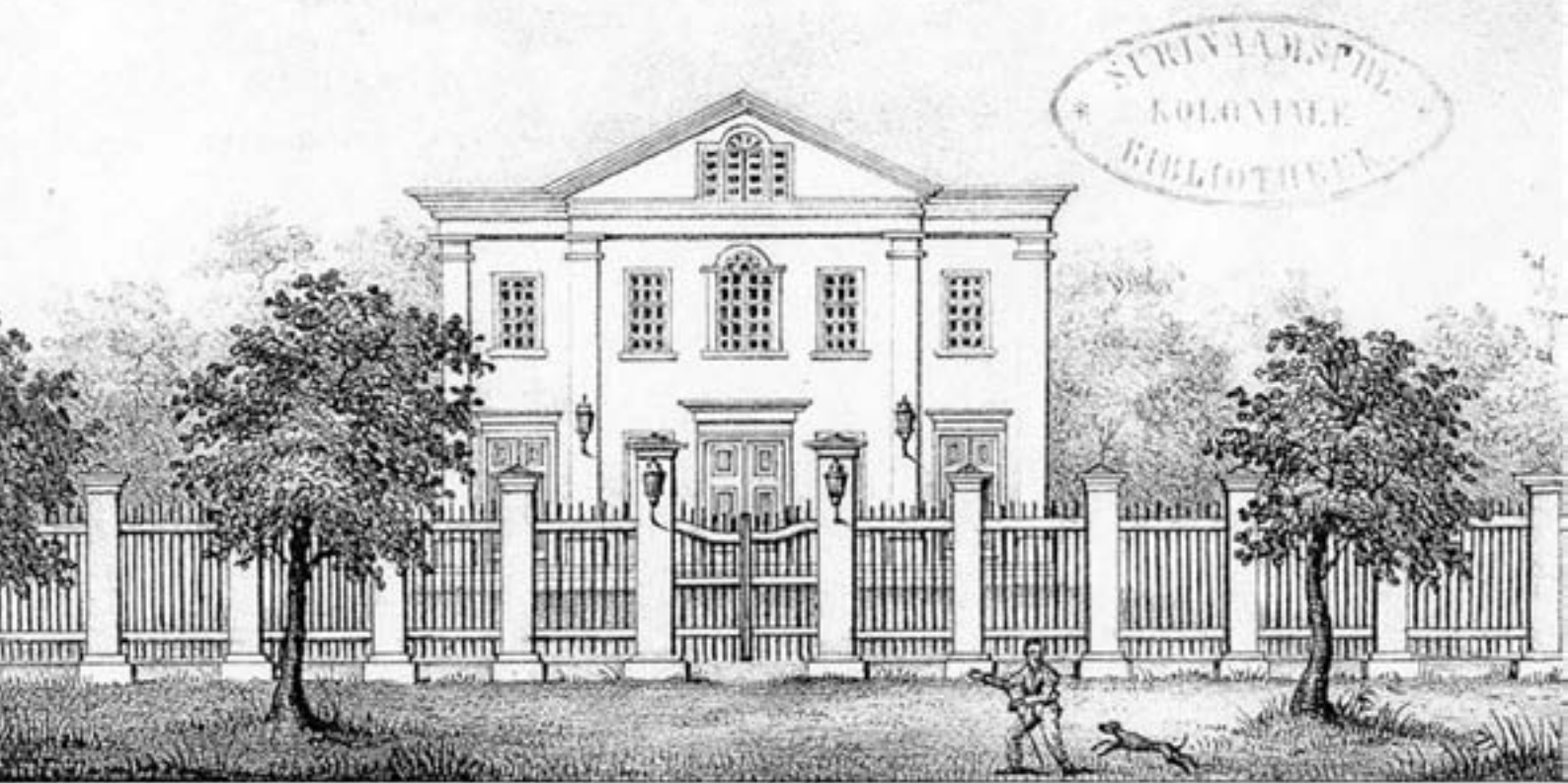

Theater Thalia built during the period 1837 and 1839, on the land situated between the Gravenstraat and the Wagenwegstraat. Construction was under the direction (supervision) of urban architect J.A. Voigt.

In the 19th century Suriname is already familiar with theater life with companies like Oefening Kweek Kunst (Practice makes perfect) and the Verreezene Phoenix (Arisen Phoenix). From the latter a group broke away that continued under the name Theater Graave Straat (Theater Graave Street). After a period of depression in the thirties the theater company Thalia opened the doors of its new playhouse on January 20, 1840 at the Nassylaan. The predominantly Jewish company started its illustrious history marked from 1853 on by never relenting

bickering about the deterioration and repair of the building. Programming was almost always from European tailoring. The playwright art of Surinamese origin was characterized rather strongly by discontinuity in the 19th century. Only a handful of original plays are known with a small number of adapted European plays. Through the years Thalia has obviously known periods of prosperity and decline. Beautiful moments to remember were in 1845 when all kinds of opera's were performed, in 1899 when the first movie was shown, the performances of caba-

ret artist Johannes Kruisland between 1910 and 1934; or when the first black company 'The Echo', an association of housemaids, performed in 1929 and the first ladies were admitted as member four years later. Less pleasant moments were during the celebration of its centennial when not even a reception was held and in 1940 when the company counted only 10 members. In the course of the years many prominent personalities were associated with this theater with radio plays, stage plays and musicals. From 1975 to 1982 Thea Doelwijf performed with the Doe

GEBOUW van het TOONEELGENOOTSCHAP THALIA te PARAMARIBO.

Zeventien decennia later, we schrijven dan 2007, is er een jaar lang feest en worden talrijke activiteiten ontplooid. De laatste productie in dit kader was 'Da Tulala' of de Liefdesdrank die afgelopen maart werd opgevoerd.

Het stuk is geschreven door Wilfred Texeira, die zelf dertien jaar (1981-1994) directeur is geweest van Thalia. Oorspronkelijk geschreven als musical werd het door Texeira bewerkt tot een toneelstuk in verband met het 100 jarig bestaan van de firma C. Kersten & Co.

In het kader van de viering van het 170-jarig bestaan werd ook een introductiefilm opgenomen en vertoond, The Phantom of the Opera. Deze musical die in zich de middeleeuwen afspeelt, trok volle zalen.

Vandaag aan de dag staat Theater Thalia er trots bij en is het hét centrum waar veel culturele activiteiten plaatsvinden. Het gebouw in zijn huidige vorm, stamt uit 1982 en de afgelopen jaren heeft de directie zich enorm ingezet om het te laten voldoen aan internationale standaarden. Sinds maart 2005 is er een luchtgekoelde foyer, schouwburgzaal en artiestenruimte. Organisaties die het gebouw willen huren voor culturele manifestaties of andere activiteiten moeten rekenen op een lange wachttijd omdat Theater Thalia in trek is. En als de tekenen niet bedriegen zullen de komende jaren goede jaren worden voor het toneelgenootschap, aangezien er ook een werkgroep Eigen producties en Toneelactiviteiten is opgericht. ➤

Theater, but also the great ones in the Surinamese theater world Hugo Pos, Dick Brunings, Henk Tjon, Eartha Silos, Sharda Ganga ... showed their abilities.

Ontwerp van het interieur van Theater Thalia door Volders.
Design of the interior of Theater Thalia by Volders.

Seventeen decades later, the year is 2007, festivities last a whole year and numerous activities take place. The latest production within that scope was 'Da Tulala' or the love potion that was performed March last. The piece has been written by Wilfred Texeira who was director of Thalia for thirteen years from 1981 to 1994. Originally written as a musical it was rewritten as a play to celebrate the C. Kersten & Co company centennial.

During the celebration of its 170th anniversary an introduction film, The Phantom of the Opera, was recorded and shown. This musical takes place in the Middle Ages and was performed before capacity crowds.

Today Thalia is proudly doing well.

It is the center of many cultural activities. The building in its present form dates back to 1982 and in the years past the management made great efforts to make it comply with international standards. Since March 2005 it boasts an air conditioned foyer, auditorium and greenroom. Organizations wanting to rent the building for cultural happenings have to take into account a long waiting period because Theater Thalia is in demand. If the indications are right the coming years will be successful for the theater company as a work group House productions and Stage activities has been established. ➤

Reistip:
Begin en/of eindig uw verblijf in Suriname op Colakreek, nog geen 5 minuten verwijderd van de Internationale luchthaven, J.A. Pengel.

Colakreek
Recreatiepark

Where culture meets nature...

Awarradam
Jungle Lodge

Kasikasima
Jungle Tour

Voor reserveringen: METS Travel & Tours, Dr. J. F. Nassylaan 2, Paramaribo,
Tel: (597) 477088, Fax: (597) 422332, mets@sr.net, www.surinamevacations.com

Sinds 1942

Roll Shop Joosje

Zwartenhovenbrugstraat 9 - Tel: 472606
Openingsdagen : Ma. t/m Za. van 08:00 - 22:00

Fillaal : Johannes Mungrastraat 21 - Tel: 530761
Openingsdagen : Ma. t/m Za. van 08:00 - 20:30

SURAIR CATERING SERVICES N.V.

SURAIR CATERING SERVICES N.V., IS AN INTERNATIONAL HACCP CATERING COMPANY WITH AIRLINE CATERING AND RELATED BUSINESS ACTIVITIES AS MAIN FOCUS.

J.A. Pengel International Airport - District Para - Suriname - South America
Tel/Fax: (597) 6325355 / (597) 6325287 / e-mail: services@suraircatering.com

de plantage

Groot-Westverbinding km 23,5 - Commewijne - Suriname - +597(0) 356567
www.deplantagecommewijne.com

Budget

Rent a Car

Phone : 597- 473686
597- 457363

Enjoy Suriname with Budget
www.budgetsuriname.com

EEN VISSERSDORP IN ONTWIKKELING

Saramacca is een populair district bij sportvissers die in het seizoen proberen daar zoveel mogelijk kwi-kwis, krobias, patakka's en andere moerasvissen aan de haak te slaan. Maar ook de riviervisserij wordt in dit district graag beoefend.

Boskamp

Desi Truideman

Het district Saramacca wordt begrensd door de Atlantische Oceaan in het noorden, door het district Coronie in het westen, het district Para in het zuiden en het district Wanica in het oosten.

Boskamp is een dorp in Saramacca dat gunstig ligt aan de rechteroever van de Coppename rivier, dichtbij de monding. Het is een belangrijk centrum voor beroepsvissers, die hun bedrijf in de rivier of voor de kust uitoefenen.

De beroepsbevolking heeft zich gespecialiseerd in het bereiden van gerookte vis en bedienen daarmee de lokale markt, want Surinamers eten graag gerookte vis. Het roken gebeurt in de openlucht of onder een afdak. Zowel gladvis als geschubde vissoorten worden op houtvuur gaar gerookt. De bereidingswijze is eenvoudig en het eindproduct is relatief goedkoop.

Met ontwikkelingshulp, onder andere van België, werd enkele jaren geleden een visserijcentrum annex ijsfabriek in het dorp opgezet. De vijf tot zeshonderd bewoners van Boskamp zijn overwegend beroepsvissers.

De vangst wordt rauw of gerookt in stalletjes vlak voor het dorp bij de oprit naar Coppenamebrug aan de man gebracht. Het gaat met name om vissoorten kupila, trapoen, snoek en bangbang. De gerookte vis wordt ook in Paramaribo afgezet.

Sinds kort is er een politiepost bij Boskamp, die 24 uren per dag bemand is, waardoor de politie bij calamiteiten snel kan ingrijpen of optreden. De brug over de Coppename rivier verbindt Boskamp met het plaatsje Jenny aan de overkant. Vroeger was er een veerdienst, waarmee de

oversteek werd gemaakt. Sinds de brug er staat kan men zonder oponthoud over een geasfalteerde weg rijden naar de districten Coronie en Nickerie. De brug over de Coppename rivier is niet alleen van eminent belang voor het personen- en goederenvervoer, met de bouw is ook ingespeeld op plannen voor de integratie van de infrastructuur in de regio, het zogenaamde Zuid-Amerikaanse wegenplan IIRSA (Initiative for Regional Infrastructure Integration in South America). Dit plan werd op 31 augustus 2000 in de Braziliaanse hoofdstad door 12 staatshoofden van Zuid-Amerikaanse landen aanvaard.

THE FISHING VILLAGE HAS TAKEN OFF

Sport fishermen just love the district of Saramacca. In season they try to catch as many as possible kwi-kwis, krobias, patakas and other swamp fish. River fishing is eagerly done in the district as well.

The district of Saramacca is bordered by the Atlantic Ocean in the North, the district of Coronie in the West, the district of Para in the South and the district of Wanica in the East. Boskamp is a village in Saramacca that is favorably located on the right bank of the Coppename River, close to the estuary. It is an important center for professional fishermen that ply their trade in the river or along the coast. The working population has specialized in the preparation of smoked fish and supply the local market because Surinamers love to eat smoked fish. The smoking of the fish is done in the open air or under a lean-to. Scaly as well as smooth fish are smoked on a log fire. The method of preparation is simple and the end product is relatively cheap. With development aid from Belgium among others, a fishery

center annex ice factory was established in the village.

The five to six hundred inhabitants of Boskamp are professional fishermen for the most part.

The catch is sold raw or smoked from little stands at the entrance of the village just before the access road to the Coppename bridge.

The following species of fish are sold : Koepira, trapoen, snoek, and bangbang.

The smoked fish is also sold in Paramaribo.

Lately there has been a policeman on duty 24 hours at Boskamp so the police can quickly intervene or take action in case of calamities.

The bridge over the Coppename River connects Boskamp with the small village of Jenny on the opposite side. There used to be a ferry to cross the river. Since the bridge was built it is possible

to drive without delay over an asphalted road to the districts of Coronie and Nickerie. The bridge over the Coppename River is not only important for the traffic of persons and goods but the construction anticipated the plans for the infrastructure in the region, the so-called IIRSA(Initiative for Regional Infrastructure Integration in South America). On August 31st 2000 this plan was accepted by 12 heads of state from South-American countries in the Brazilian capital. The idea is that the various countries are not only connected with each other better and more efficiently, but also that entire regions can be geared to each other economically.

De bedoeling is dat de verschillende landen niet alleen beter en efficiënter met elkaar worden verbonden, maar ook dat gehele regio's economisch beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

Toerisme

Een wandeling door Boskamp laat zien dat de vissers in redelijk goede huizen wonen. Een deel van de inwoners leeft van de jacht, terwijl een ander deel ook in de toerismesector een boterham verdient.

“Bird watchers”, die gek zijn op flamingo's (rode ibissen), kunnen deze van heel dichtbij zien bij de plek waar de Saramaccarivier in de Coppename rivier uitmondt.

Vogelkijkers kunnen vanuit Boskamp naar deze plek worden vervoerd. Ook is het mogelijk van Boskamp uit over de Coppename rivier een bezoek te brengen aan het dichtbij gelegen inheemsdorp Kalebaskreek en aan het welbekende bedevaartsoord Batavia. Over heel de wereld zien we mensen in gebed op trektocht gaan. Ze gaan op zoek naar heilige plaatsen waar ze hun leven kunnen herbronnen, waar ze inspiratie kunnen opdoen of herkenning en bevestiging van hun levensinstelling, verdieping van hun geloof. Batavia is zo'n heilige plaats. Het was vroeger een afschuwelijk oord, waar in de 19e eeuw melaatsen, leprapatiënten gedumpt werden en aan hun lot werden overgelaten. Maar er kwam iemand die zich over hen ging ontfermen, de RK priester Petrus Donders. Deze heeft Batavia geheiligd door het offer van zijn leven door zijn inzet voor de verzorging en verpleging van deze uitgestoten.

De Surinaamse Scheepvaart Maatschappij (SMS), onderhoudt met een rivierboot vanaf Boskamp een regelmatige verbinding met de inheemse dorpen Cornelis Kondre en Donderskamp aan de Wayamborivier. Een tocht over de Wayamborivier voert door ongerept natuurgebied waarvan bekend is, dat de dichte begroeiing veel vogels, pingo's en pakira's (bosvarkens), bofrus (tapirs), herten en ander wild herbergt. De rivier zelf is rustig en wordt grotendeels omzoomd door maagdelijk bos. Een tocht naar Donderskamp vanuit Boskamp duurt met de SMS rivierboot ongeveer 8 uren en is voor hen die oog hebben voor natuurschoon en daarvan willen genieten, een boeiende belevenis.

Modernisering

Het Ministerie van Landbouw Veeteelt en Visserij heeft vergevorderde plannen om binnenkort een model visrokerij op te zetten te Boskamp. Deze visrokerij is onderdeel van een project dat voorziet in de bouw van vier moderne visrokerijen in verschillende delen van Suriname. Het project kwam tot stand met medewerking van de Venezolaanse regering die hiervoor 1 miljoen US dollar beschikbaar stelde. De moderne visrokerijen moeten voldoen aan internationale standaarden voor wat betreft rooktechnieken, hygiëne en bescherming van het milieu en moeten bij voorkeur HACCP zijn gecertificeerd.

Dit is belangrijk voor de voedselveiligheid van de consument en voor de export naar andere landen. Gerookte vis uit Suriname wordt voornamelijk geëxporteerd naar Nederland en andere Europese landen.

In de introductie van een moderne gemeenschapsvisrokerij, die aan internationale standaarden voldoet, zien de bewoners van Boskamp een belangrijke garantie voor het verder ontwikkelen van hun voornaamste bron van inkomsten. ➤

AVIS

CAR RENTAL

AGENCY OFFICE
 phone: (065) 554 181, 557 1847
 TERAPICA HOTEL
 phone: (065) 41380, 187 1849
 LA. PUMBA, NORD-EST
 phone: (065) 554 181, 557 1847
 email: rental@avis.com

www.avis.com

Tourism

A stroll through Boskamp shows that the fishermen live in relatively good houses. Part of the inhabitants make a living from the hunt, while another makes it from the tourism sector.

Bird watchers crazy about flamingo's (scarlet ibis) can see them from very close by where the Saramacca River discharges into the Coppename River. Bird watchers can be transported from Boskamp to that place.

From Boskamp, over the Coppename River it is also possible to visit the Amerindian village Kalebaskreek and the well-known place of pilgrimage Batavia. Across the world you can see people in search of holy places where they can restart their lives, get inspiration, recognition or confirmation of their attitude to life, deepen their faith. Batavia is such a holy place.

Before it was a dreadful place where in the 19th century lepers were dumped and left to their own devices. But somebody came to take care of them, the Roman Catholic priest Petrus Donders. He sanctified Batavia by offering his life by his devotion to the care of these expelled ones.

The Suriname Shipping Company (SMS), maintains from Boskamp a regular service with a river boat to the Amerindian villages of Cornelis Kondre and Donderskamp on the Wayambo River. A trip on the Wayambo River takes you through unspoilt nature known to contain

many birds, pingo's and pakira's (wild pigs), bofrus (tapir's), deer and other game. The river itself is quiet and largely fringed by virgin forest. A trip to Donderskamp from Boskamp takes about eight hours with the SMS river boat and for those having an eye for natural beauty and wanting to enjoy it, it is a fascinating adventure.

Modernization

The Ministry of Agriculture, Animal Husbandry and Fisheries has plans in an advanced phase to set up a model smokehouse at Boskamp. The smokehouse is part of a project that anticipates the construction of four modern smokehouses in different parts of Suriname. The project was realized with the cooperation of the Venezuelan government that made one million dollar available. The modern smokehouses must comply with international standards as far as smoking techniques, hygiene, protection of the environment and should preferably be HACCP certified. This is important for food safety for the consumer and export to other countries. Smoked fish from Suriname is mainly exported to The Netherlands and other European countries.

The introduction of a modern community smokehouse, complying with international standards is seen by the inhabitants of Boskamp as an important guarantee for the further development of their most important source of revenue. ➤

Meryll Beauty Products

When beauty counts!

- BEAUTY SALON
- MAKE-UP
- GEZICHTSVERZORGINGS-PRODUCTEN
- NAGELPRODUCTEN
- SALON MEUBILAIR

Cosmeticaproducten speciaal voor de getinte huid

Meryll Beauty Academy

OPLEIDINGSINSTITUUT

- NAGELSTYLING
- VISAGIE
- SPA PEDICURE /MANICURE
- GEZICHTSBEHANDELINGS-LEER
- ONTSPANNINGSMASSAGE

AKTIE!

Alle schoonheids-behandelingen kosten slecht SRD 50,- (EUR 15,- / \$ 18,-)

Bel voor een afspraak en laat u lekker verwennen tijdens uw vakantie of businesstrip!

• Keizerstraat 69a (boven) • Paramaribo, Suriname (S.A.) • TEL: 471671

Suriname in feiten

Ligging

Suriname ligt in Zuid-Amerika, net iets ten noorden van de evenaar. In het zuiden grenst het aan Brazilië, in het noorden aan de Atlantische Oceaan, in het oosten aan het Franse overzeese departement Frans-Guiana en in het westen aan de voormalige Britse kolonie Guyana.

Hoofdstad

Aan de linkeroever van de brede Surinamerivier ligt de hoofdstad Paramaribo. De naam zou zijn afgeleid van Parmurbo, een inheems dorpje uit de zeventiende eeuw. Paramaribo is een uitgestrekte stad met weinig hoogbouw. Het historische stadscentrum kenmerkt zich door witgeschilderde monumentale houten panden met een onderbouw van rode bakstenen. Vanwege de historische waarde plaatste de VN-cultuurorganisatie UNESCO de binnenstad in 2002 op de Werelderfgoedlijst.

Naam

In de drie Guyana's woonde ooit de inheemse stam 'Surinen'. Naar deze stam zou Suriname zijn genoemd.

Oppervlakte

Suriname heeft een oppervlakte van zo'n 164.000 vierkante kilometer (circa vier keer zo groot als Nederland!). Een groot deel van het land is bedekt met ongerept tropisch regenwoud.

Bevolking

Suriname heeft ongeveer een half miljoen inwoners met voorouders uit alle windstreken. De gevarieerde samenstelling van de bevolking vindt haar oorsprong in de koloniale tijd. De oorspronkelijke bewoners, de inheemsen, kregen te maken met Europese (vooral Nederlandse) overheersing. Vanaf 1650 stuurden de koloniale machthebbers Afrikaanse negers als slaven naar Suriname. Hun nakomelingen worden tegenwoordig aangeduid als Afro-Surinamers of creolen. De Marrons zijn afstammelingen van weggelopen slaven. Rond en na de afschaffing van de slavernij, in 1863, kwamen contractarbeiders uit India, Indonesië en China naar Suriname om te werken op de plantages. In de koloniale tijd vestigden zich ook Joden, Libanezen en Europeanen zich in Suriname. Na die tijd kwamen er ook Haïtianen, Brazilianen, Chinezen en Guyanezen.

Talen

De officiële taal is het Nederlands, maar Suriname kent nog zo'n twintig andere talen. De lingua franca, de algemene omgangstaal, is het Sranan Tongo, met woorden van Afrikaanse, Engelse, Portugese en Nederlandse oorsprong. Het Sarnami is een Surinaamse variant van het Hindi die veel wordt gebezigd door de Hindostanen, de Surinamers van Indiase afkomst. Ook veel Javanen, Chinezen, Marrons en Inheemsen spreken nog hun eigen taal of een variant daarvan.

Klimaat

Suriname heeft een tropisch, vochtig klimaat, met temperaturen die variëren van 23 graden ('s nachts) tot 37 graden Celsius ('s middags). Er zijn droge en natte seizoenen.

Staatsbestel

Een democratische republiek met een president aan het hoofd. De Nationale Assemblée, het hoogste politieke orgaan, telt 51 volksvertegenwoordigers.

Munteenheid

De Surinaamse Dollar (SRD) is gelijk aan 100 centen. Sommige hotels en grote winkels accepteren vreemd geld en creditcards. Vreemde valuta kunt u veilig wisselen bij de handelsbanken en cambio's. Geldtransacties op straat zijn af te raden. Met sommige bankpasjes kunt u Surinaamse Dollars pinnen bij de geldautomaten.

Electriciteit

Vrijwel overal 110/127 volt/ 60 hertz. Grote hotels beschikken doorgaans ook over aansluitingen voor 220 volt

Transport

Het Surinaamse wegnnet bestaat uit verharde en onverharde wegen met een totale lengte van 9.000 kilometer. Het verkeer rijdt links. Het Nationaal Vervoers Bedrijf en particuliere lijnbussen verzorgen openbaar busvervoer. Daarnaast zijn er veel taxibedrijven. Ook zijn op verschillende adressen in Paramaribo fietsen te huur. Internationale vluchten landen op de Johan Adolf Pengel International Airport, zo'n 45 kilometer ten zuiden van Paramaribo. Van de luchthaven Zorg en Hoop in Paramaribo vertrekken vliegtuigjes en helicopters naar airstrips (kleine vliegveldjes) in het binnenland. De rivieren van Suriname zijn over het algemeen goed bevaarbaar.

Telecommunicatie

In Paramaribo, de kuststrook en in sommige binnenlandse dorpen staan telefooncellen. Belkaarten zijn te koop bij het telecommunicatiebedrijf Telesur, bij postkantoren en bij de meeste buurtwinkels en supermarkten. U kunt zich ook laten (terug)bellen in zo'n telefooncel; het nummer staat op de gele overkapping. Het internationale toegangsnummer tot Suriname is 00597.

Collect belt u via 156 (naar de Verenigde Staten) en 157 (naar Nederland). Doet u dat met een mobiele telefoon, dan worden lokale gesprekskosten afgetrokken van uw beltegoed. Het gebruik van een buitenlands gsm-toestel kan, maar is erg duur. Wilt u tegen binnenlands tarief bellen, dan kunt u de eigen SIM-kaart tijdelijk vervangen door een Surinaams exemplaar. Het is dan wel handig om een regiovrij (SIM-lockvrij) toestel mee te nemen. Een SIM-kaartje koopt u voor 18 US-dollar bij Telesur en bij telefoonwinkels. U dient zich wel te legitimeren.

Wilt u internetten? In Paramaribo vindt u in elke wijk een of meer internetcafés. In sommige districten kunt u eveneens een bezoekje aan cyberspace brengen.

Vereisten voor binnenkomst

Een geldig paspoort en eventueel een geldig visum. De vreemdelingendienst van de politie vindt u op de hoek van de Mr. J. Lachmonstraat en Dr. Ir. H.S. Adhinstraat, in het gebouw van het ministerie van Openbare Werken. Telefonisch bereikt u de vreemdelingendienst via 532109. Een vaccinatiebewijs tegen gele koorts en cholera is alleen nodig als u uit een besmet gebied komt.

Accommodatie

Paramaribo heeft verschillende grote hotels met goed voorziene kamers en airconditioning. De kwaliteit van kleinere hotels, pensions en guesthouses is doorgaans redelijk. Verder is er een groeiend aanbod van vakantiewoningen en appartementen. Ook het westelijke stadje Nieuw-Nickerie beschikt over hotels, pensions, guesthouses en huurwoningen. Elders in de kuststrook staan eveneens enkele hotelletjes en guesthouses. In het binnenland is de accommodatie doorgaans iets eenvoudiger. Sommige dorpen beschikken over een logeergebouw, maar er zijn ook lodges in fascinerende natuurgebieden. Dichterbij de stad kunt u terecht in verschillende vakantieparken.

Cuisine

Het aanbod van de vele restaurants en eethuisjes is bijzonder gevarieerd. Geniet van smakelijke Javaanse, Chinese, Creoolse, Hindostaanse, Koreaanse en Europese gerechten, of kies voor de internationale kaart.

Kleding

In het vochtige klimaat is lichte, katoenen kleding bijzonder aan te bevelen. De meeste bezoekers vinden het prettig om dagelijks een aantal keren te douchen en schone kleren aan te trekken.

Drinkwater

In Paramaribo is het kraanwater lekker en prima drinkbaar. Gebotteld Surinaams water van goede kwaliteit is overal verkrijgbaar.

Gezondheid

Suriname beschikt over moderne ziekenhuizen, goed opgeleide artsen en gezondheidswerkers. Diverse apotheken in stad en district zorgen voor voldoende aanvoer van medicamenten. Bent u van plan, het diepe binnenland te bezoeken, informeer dan tijdig naar de juiste malariakuur! Recente informatie vindt u bij het

Facts about Suriname

Geographic Location

Suriname is situated on the continent of South America just North of the Equator. The country is bordered in the South by Brazil, in the North by the Atlantic Ocean, in the East by the French Overseas Department French Guyana and in the West by the former British colony Guyana.

Capital

On the West Bank of the broad Suriname River lies the Capital city Paramaribo. The name is supposedly derived from 'Pamurbo' - an indigenous village dating back to the seventeenth century. Paramaribo is an extended city with few tall buildings. Its white-painted monumental buildings with a foundation of red brick distinguish the historic city center. In 2002, because of its historical importance, the UN Cultural Organization UNESCO placed the inner city of Paramaribo on the World Heritage List.

Name

In all three Guyanas, there once lived the indigenous people named 'Surinen'. From this word, the name Suriname is probably derived.

Surface Area

Suriname has a surface area of approximately 164,000 sq. kms. (about four times the size of Holland). A large part of the country is covered by unspoiled tropical rain forest.

Population

Suriname has approximately half a million inhabitants whose forefathers came from all over the world. The varied composition of the population dates back to the colonial period. The original inhabitants, the indigenous Amerindian people had to deal with European domination, with particular reference to Dutch dominance. Ever since 1650 the colonial rulers forced Africans into slavery and sent them to Suriname. Their descendants are known as Afro-Surinamers or Creoles. The Maroons are descendants of runaway slaves. After the abolition of slavery in 1863, contract laborers from India, Indonesia and China came to work on the Suriname plantations. During the colonial period Jews, Lebanese and Europeans immigrated to Suriname and long afterwards, Haitians, Brazilians, Chinese and Guyanese decided to make Suriname their home.

Language

The official language is Dutch, but Suriname recognizes about twenty other languages. The 'Lingua Franca', the colloquial language is Sranan Tongo, with words originally from Africa, English, Portuguese and Dutch. Sarnami is a Surinamese variant of Hindi that is freely spoken by the Hindustanis (Surinamese descendants of Indian immigrants). Javanese, Chinese, Maroons, as well as the indigenous people speak their original languages or a variation thereof.

Climate

Suriname has a humid, tropical climate with temperatures ranging from 23 degrees Celsius at night up to 37 degrees Celsius in the afternoons during some months of the year. There are dry and wet seasons.

Government

Suriname is a democratic republic headed by a President. The National Assembly has 51 Parliamentarians.

Currency

The Surinamese Dollar (SRD) is equal to 100 cents. Some hotels and large department stores accept foreign currency and credit cards. Foreign currency can safely be exchanged in commercial banks and cambios. Money transactions on the street are not advised. With some bank passes, one can acquire Suriname dollars at the automatic cash machines.

Electricity

Almost everywhere there is 110/127 volt 60 hertz. The larger hotels generally also have 220 volt connections.

Transport

The Suriname road network consists of asphalted as well as sand roads, with a total length of 9,000 kilometers. There is left-hand traffic. The National Transportation Company as well as private bus operators provide public bus transportation. In addition, there are several taxi companies and several places in Paramaribo also have cycles for hire. Foreign aircraft, in general, use the Johan Adolf Pengel International Airport located about 45 km. South of Paramaribo. From the local Zorg-en Hoop airport in Paramaribo, small aircraft and helicopters depart regularly to interior airstrips. Suriname's rivers are navigable.

Telecommunications

In the city of Paramaribo, along the coastal area and also in some interior villages, telephone booths are located. Calling cards can be bought at the Telephone company Telesur, post offices and in many neighborhood shops and super markets. You may also be 'called back' at any of the telephone booths; the number is painted on the roof. The international code for Suriname is: 00597. You can also call collect via 156 (U.S.A) and 157 (Holland). However, if you do that with a mobile telephone, the local telephone call costs will be deducted from your telephone card balance.

Usage of a foreign gsm cellular phone is possible, but is very expensive. If you desire to call using the local rate, you'll have to exchange your SIM card temporarily for a Surinamese calling card. It is therefore a practical idea to bring along a regional free (SIM-lock free cell phone). A SIM card costs \$35.00 US (including U.S.\$10.00 calling card at Telephone stores). Be sure to have some form of identification handy. Do you want to go online? Every area of Paramaribo has a few internet cafes. In some areas you can even enter cyberspace.

Entry Requirements

A valid passport is needed, and if required a valid visa. The Police administered Department for foreigners is located in the building of the Ministry of Public Works on the corner of the Mr. J. Lachmonstraat and the Dr. Ir. H.S. Adhinstraat. This office can be reached by telephone: 532109. A vaccination certificate against yellow fever and cholera is only required when you arrive from an infected area.

Accommodation

Paramaribo has various large hotels with well-appointed comfortable air-conditioned rooms. The quality of smaller hotels, pensions and guesthouses is passable. In addition, there is an increasing number of vacation houses and apartments. The western town of Nickerie also has hotels, pensions, guesthouses and vacation houses for rental. Elsewhere on the coastal area smaller hotels and guesthouses can be found. In the interior, the accommodation is somewhat simpler. Some villages have a simple guesthouse, but there are also tourist lodges in fascinating nature areas. Near the city you will also find several vacation park areas.

Cuisine

There is a wide variety of restaurants and eating houses. You can enjoy tasty Javanese, Chinese, Creolese, Hindi, Korean and Dutch food, or choose from the international menu.

Clothing

In the humid climate, light cotton clothing is highly recommended. Many visitors find it a good idea, to take a shower several times daily, then change into clean clothing.

Drinking water

In Paramaribo, tap water is clean and safe. Good quality bottled Surinamese natural water is also available everywhere.

Health

Suriname has modern hospitals, well-trained and skillful doctors and health care workers. Several pharmacies in the city and districts ensure regular and adequate supply of medicines. If you are planning to visit the deep interior, please seek advice in advance about the correct anti-malaria medicine. Up to date information can be obtained from the Bureau of Public Health, 22 Rode Kruislaan, Paramaribo.

Garden Hotel

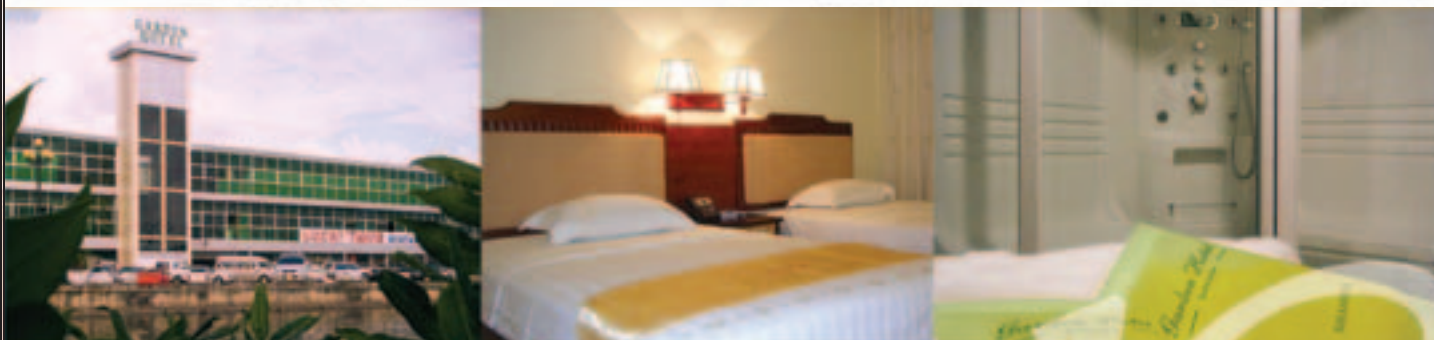
Paramaribo, Suriname

Garden Hotel, located in Paramaribo North, on the 2nd floor of Maretraite Shopping Mall and Food Court, provides you with suburban peace while downtown's commotion is within 5 minutes driving distance. Luxurious rooms, a delicious breakfast and friendly service by our professional staff will make your stay in Paramaribo an experience to be repeated as soon as you get a chance!

- TV
- telephone
- modern bathroom
- wireless internet access
- safe for documents/valuables
- mini-bar
- water cooker
- AC controllable in rooms

Shuttle to and from the airport on request. Transport within Paramaribo(> 8 persons) is free of charge.

Suriname's most exquisite business hotel

WELCOMES YOU!

Visit our website and profit from special rates

www.gardenhotel-suriname.com | reservations@gardenhotel-suriname.com

Phone: (597) 551897 Fax: (597) 551898

Address: Jan Steenstraat 118

Paramaribo, Suriname

TELESUR
Keeping us in touch

TWEE LANDEN, ÉÉN GEVOEL

Telesur maakt van Nederland
en Suriname één gemeenschap.

Word lid en ervaar
de volgende voordelen:

TWEE NUMMERS, ÉÉN SIM KAART
TWEE BESTEMMINGEN, ÉÉN TARIEF

(€ 0.10 p/m)

Opwaarderen bij

of www.telesur.nl